

58

ΕΡΡΙΚΟΥ Α. ΣΚΑΣΣΗ
Καθηγητοῦ τῆς Λατινικῆς Φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν

ΚΟΡΗΝΑΙΟΥ ΝΕΠΩΤΟΣ ΒΙΟΙ

(ΕΚΛΟΓΑΙ)

ΜΕΤΑ ΒΙΟΥ ΝΕΠΩΤΟΣ, ΠΙΝΑΚΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΣΤ' ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Δ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Τιμᾶται μετὰ τοῦ βιβλιοσήμου καὶ φόρου δρ. 27.10

Βιβλιόσημον καὶ Φόρος Ἀναγκ. Δανείου δρ. 9.20

Ἀριθ. ἐγκρ. ἀποφάσεως $\frac{42433}{4-8-33}$

Ἀριθ. ἀδείας κυκλοφορίας 102.786 / 10-11-38

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.

46 - Ὁδὸς Σταδίου - 46

1938

ΚΟΡΗΛΙΟΥ ΝΕΠΩΤΟΣ ΒΙΟΙ

(ΕΚΛΟΓΑΙ)

ΜΕΤΑ ΒΙΟΥ ΝΕΠΩΤΟΣ, ΠΙΝΑΚΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ - ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΣΤ' ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Δ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ἀρ:

42433
4-8-33

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,"

Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α. Ε.

42 — Ὁδὸς Σταδίου — 42

1938

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγρα-
φέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ βιβλιοπωλείου τῆς «Ἑστίας».

Ε. Κολάρου

Οἱ παρασελίδιοι μικρότεροι ἀριθμοὶ δηλοῦσι τὰς χρονολο-
γίας τῶν ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ τοῦ κειμένου ἀναγραφομένων ἱστο-
ρικῶν γεγονότων.

ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΝΕΠΩΣ

Ὁ Κορνήλιος Νέπωσ, οὐτινος ἀγνωστον εἶναι εἰς ἡμᾶς τὸ προσωνύμιον, ἐγεννήθη περὶ τὸ 99 π.Χ. ἐν τῇ ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων Γαλατία. Ἦτο πρόσοικος τοῦ Πάδου ποταμοῦ (νῦν Ρο), ἀλλ' ἐν τίνι ἀκριβῶς πόλει ἐγεννήθη δὲν εἶναι γνωστόν, ἴσως ἐν Τικίνω (νῦν Ραβία). Ἀπὸ τοῦ ἔτους 65 π.Χ. διέμενεν ἐν Ῥώμῃ, ἐπέτυχε δὲ νὰ κρατήσῃ ἑαυτὸν μαζρὰν τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν δικαστηρίων. Ὅθεν οὐδεμίαν ἠρξεν ἀρχὴν ἐξ ἐξείνων αἰτίνας ἔφερον εἰς τὴν Σύγκλητον.

Ὁ Νέπωσ κατώρθωσε νὰ ἀσκήσῃ ἐνωρὶς τὸ otium cum dignitate καὶ νὰ ἀσχοληθῇ κυρίως περὶ ἔργα ἀφορῶντα εἰς τὰ γράμματα, περιορισθεὶς ἐν φρονίμῳ οὐδετερότητι, ἥτις περιεφύλαττεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν μεταστροφῶν τῆς τύχης. Ἦδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 65 π.Χ. ἐσχέτισθη ἐν Ῥώμῃ χάριν τῶν γραμμάτων, πρὸς τὰ κυριώτερα μέλη τοῦ φιλολογικοῦ κύκλου, οὐτινος τὸ κέντρον ἀπετέλει ὁ Κικέρων καὶ ὁ Ἀττιζός.

Ὁ Κορνήλιος Νέπωσ ἔζη βεβαίως μετὰ τὸ ἔτος 26 π.Χ., ἐπότε συνετάχθη τὸ τέλος τῆς βιογραφίας τοῦ Ἀττιζοῦ. Ἦτο τότε γέρον καὶ δὲν εἶναι πιθανὸν ὅτι ἔζησε πολὺ μετὰ ταῦτα.

Συγγράμματα.—Ὁ Νέπωσ συνέταξεν ἔργα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ῥωμαϊκὴν ἀρχαιολογίαν, ἐπίσης δὲ καὶ σύγγραμμα γεωγραφικόν, ὅπερ ὅμως ἐστερεῖτο κριτικῆς καὶ ἀκριβείας. Τὰ ἔργα τοῦ Νέπωτος ἔτυχον καλῆς ὑποδοχῆς καὶ ἀρκοῦντος διεδόθησαν διὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ εὔχαρι τοῦ ὕφους, τὴν ποικιλίαν τῶν ὑποθέσεων, ὡσαύτως δὲ καὶ διὰ τινὰ ἐσωτερικὴν ἀξίαν, μολονότι τὸ διασωθὲν μέρος τῶν ἔργων αὐτοῦ δὲν εἶναι καὶ τόσον μεγάλῃς σπουδαιότητος.

Ἔργα τοῦ Νέπωτος εἶναι :

1. Χρονικὰ (Chronicon libri ἢ Chronica) εἰς τρία βιβλία ἱστορικοῦ περιεχομένου, τὰ ὁποῖα λέγεται, οὐχὶ ὅμως μετὰ πιθανότητος, ὅτι εἶναι μεταφράσεις τῶν Χρονικῶν τοῦ Ἀπολλοδώρου.
2. Παραδείγματα (Exempla) εἰς 5 τοῦλάχιστον βιβλία, ἥτοι

συλλογή ἀνεκδότων ἠθικοῦ περιεχομένου. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, ὅπερ ἴσως συνετάχθη μετὰ τὸ 43 π. Χ., παρέβαλεν ὁ Νέπωσ τὰ ἦθη τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων πρὸς τὰ τῶν συγχρόνων.

3. Βίος Μάρκου Πορκίου Κάτωνος τοῦ Τιμητοῦ κατὰ παράκλησιν τοῦ Ἀττικοῦ.

4. Βίος Μάρκου Τυλλίου Κικέρωνος. Οὗτος συνετάχθη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κικέρωνος (43 π. Χ.) καὶ ἦτο ἀναμφιβόλως ὁ πανηγυρικός αὐτοῦ.

5. Σύγγραμμα γεωγραφικόν.

6. Περὶ τῶν βίων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν Ῥωμαίων καὶ ξένων (de viris illustribus) εἰς 16 τοῦλάχιστον βιβλία καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐν παραλληλισμῷ πρὸς ἀλλήλους, καθὼς ἐπραξε μετὰ ἕνα περίου αἰῶνα ὁ Πλούταρχος.

Ἐκ πάντων τούτων τῶν ἔργων φέρονται νῦν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Νέπωτος τὰ ἑξῆς:

α') De excellentibus ducibus exterarum gentium. Τὸ βιβλίον τοῦτο μετὰ μικρὸν προοίμιον περιέχει 25 κεφάλαια, ὧν τὰ δέκα ἑννέα ἀναφέρονται εἰς βίους Ἑλλήνων στρατηγῶν, ἐν (τὸ 14ον) εἰς τὸν βίον τοῦ Καρὸς Δατάμου, τὸ 21ον κεφ. ἀναφέρεται, ὅλως συνιομώτατα, εἰς βασιλεῖς (Κῦρον, Δαρεῖον, Φίλιππον, Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν, Διονύσιον τὸν πρεσβύτερον, Ἀντίγονον, Δημήτριον, Λυσίμαχον, Σέλευκον καὶ Πτολεμαῖον), τὸ 22ον κεφ. εἰς τὸν βίον τοῦ Ἀμίλκα*, τὸ 23ον κεφ. εἰς τὸν βίον τοῦ Ἀννίβα*, τὸ 24ον κεφ. εἰς τὸν βίον τοῦ Κάτωνος καὶ τὸ 25ον κεφ. εἰς τὸν βίον τοῦ Ἀττικοῦ.

Οἱ δύο τελευταῖοι βίοι εἶναι ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Νέπωτος de historicis latinis, ὅπερ ἀπετέλει μέρος τοῦ ἔργου de viris illustribus.

β') Ὀλίγα ἀποσπάσματα.

Γνησιότης τῶν βίων.— Ἐγεννήθη ζήτημα ἂν οἱ σοφζόμενοι βίοι εἶναι γνήσιοι (πλὴν τῶν βίων Κάτωνος καὶ Ἀττικοῦ, οἵτινες φαίνονται γνήσιοι καὶ μὴ ἐπιτομευθέντες) ἢ εἶναι ἐπιτομή τοῦ de viris illustribus τοῦ Νέπωτος, ἢ ἂν εἶναι τέλος ἔργον ἄλλου συγγραφέως (τοῦ Πρόβου ἢ τοῦ Γαίου Ἰουλίου Ὑγίνου).

* Ὁ Νέπωσ ἔκρινεν ἐπιωφελές νὰ μὴ παρέλθῃ ἐν σιγῇ τὸν Ἀμίλκαν καὶ τὸν Ἀννίβαν, διότι οὗτοι, κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν, ὑπερέβαλλον πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἀφρικῇ κατὰ τε τὴν μεγαλοφυχίαν καὶ τὴν πανουργίαν.

Γλῶσσα τοῦ Νέπωτος.— Ἡ γλῶσσα δὲν εἶναι καθ' ὅλα ὑπόδειγμα ὀρθοεπειας, ὡς ἡ τοῦ Κικέρωνος καὶ τοῦ Καίσαρος.

Πηγαί.— Πρὸς σύνταξιν τοῦ βιβλίου de excellentibus ducibus exterarum gentium ἔσχεν ὑπ' ὄψιν ὁ Νέπωτος τὸν Θουκυδίδη, Ξενοφῶντα (ἢ τὸν γράψαντα τὸ Ἀγησιλάου ἐγκώμιον), τὸν Θεόπομπον, τὸν Δεΐωνα, τὸν Βλίθωνα (?) καὶ τὸν Ἀττικόν, ὅστις ἔγραψε (47 π. Χ.) χρονικὸν (liber annalis), περιέχον τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν μέχρι τοῦ 54 π. Χ. (Hn 13, 1. A 18, 1). Ἴσως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἄλλους, οὓς ὁμῶς δὲν ἀναφέρει, οἷον τὸν Ἡρόδοτον, παρὰ τοῦ ὁποίου πολλά, ὡς εἰκόσ, ἠδύνατο νὰ ἀντλήσῃ.

Ὡς πρὸς τὸν βίον τοῦ Ἀττικοῦ ὁ Νέπωτος διηγεῖται ὅ τι εἶχεν ἴδει καὶ ἀκούσει ἐκ τοῦ στόματος τοῦ φίλου αὐτοῦ (A 13,7).

HAMILCAR.*

- 1 [✓] Hamilcar, Hannibalis filius, cognomine Barca, Karthaginiensis, primo Poenico bello, sed temporibus extremis, admodum adulescentulus in Sicilia praeesse coepit exerci-
- 2 tui. cum ante eius adventum et mari et terra male res ge-
- 247 247 ^{Σολυμπίη} rerentur Karthaginiensium, ipse ubi affuit, numquam hosti ¹⁰²²³ cessit neque locum nocendi dedit, saepeque e contrario occasione data lacessivit semperque superior discessit. quo facto, cum paene omnia in Sicilia Poeni amisissent, ille Erycem sic defendit, ut bellum eo loco gestum non videretur.
- 231 3 interim Karthaginienses classe apud insulas Aegates a C. Lutatio, consule Romanorum, superati* statuerunt belli facere finem eamque rem arbitrio permiserunt Hamilcaris. ille etsi flagrabat bellandi cupiditate, tamen paci serviendum putavit, quod patriam exhaustam sumptibus diutius
- 4 calamitates belli ferre non posse intellegebat, sed ita ut statim mente agitaret, si paulum modo res essent refectae, bellum renovare Romanosque armis persequi, donecum aut
- 5 virtute vicissent aut victi manus dedissent. hoc consilio pacem conciliavit, in quo tanta fuit ferocia, cum Catulus negaret bellum compositurum, nisi ille cum suis, qui Erycem tenerent, armis relictis Sicilia decederent, ut succumbente patria ipse periturum se potius dixerit, quam cum tanto flagitio domum rediret: non enim suae esse virtutis arma a patria accepta adversus hostes adversariis tradere. huius pertinaciae cessit Catulus. [✓]
- 2 At ille ut Karthaginem venit, multo aliter ac sperarat rem publicam se habentem cognovit. namque diuturnitate externi mali tantum exarsit intestinum bellum, ut num-

* Το ζείμενον κατά την έξδοσιν του Alfred Fleckeisen.

quam in pari periculo fuerit Karthago nisi cum deleta est. primo mercennarii milites, quibus adversus Romanos usi erant, desciverunt, quorum numerus erat viginti milium. ii totam abalienarunt Africam, ipsam Karthaginem oppugnarunt. quibus malis adeo sunt Poeni perterriti, ut etiam auxilia ab Romanis petierint; eaque impetrarunt. sed extremo, cum prope iam ad desperationem pervenissent, Hamilcarem imperatorem fecerunt. is non solum hostes a muris Karthaginis removit, cum amplius centum milia facta essent armatorum, sed etiam eo compulit, ut locorum angustiis clausi plures fame quam ferro interirent. omnia oppida abalienata, in eis Uticam atque Hipponem, valentissima totius Africae, restituit patriae. neque eo fuit contentus, sed etiam fines imperii propagavit, tota Africa tantum otium reddidit, ut nullum in ea bellum videretur multis annis fuisse.

Rebus his ex sententia peractis fidenti animo atque infesto Romanis, quo facilius causam bellandi reperiret, effecit ut imperator cum exercitu in Hispaniam mitteretur, eoque secum duxit filium Hannibalem annorum novem. erat praeterea cum eo adulescens illustris, formosus, Hasdrubal; huic ille filiam suam in matrimonium dedit. de hoc ideo mentionem fecimus, quod Hamilcare occiso ille exercitui praefuit resque magnas gessit et princeps largitione vetustos pervertit mores Karthaginensium eiusdemque post mortem Hannibal ab exercitu accepit imperium.

At Hamilcar, posteaquam mare transiit in Hispaniamque venit, magnas res secunda gessit fortuna: maximas bellicosissimasque gentes subegit, equis, armis, viris, pecunia totam locupletavit Africam. hic cum in Italiam bellum inferre meditaretur, nono anno postquam in Hispaniam venerat, in proelio pugnans adversus Vettones occisus est. huius perpe-

218 tuum odium erga Romanos maxime concitasse videtur
 secundum bellum Poenicum. namque Hannibal, filius eius,
 assiduis patris obtestationibus eo est perductus, ut interire
 quam Romanos non experiri mallet.

HANNIBAL.

- 246 **1** Hannibal, Hamilcaris filius, Karthaginiensis, si verum
 est, quod nemo dubitat, ut populus Romanus omnes gentes
 virtute superarit, non est infitiandum Hannibalem tanto
 praestitisse ceteros imperatores prudentia, quanto populus
 2 Romanus antecedit fortitudine cunctas nationes. nam quo-
 tienscumque cum eo congressus est in Italia, semper disces-
 sit superior. quod nisi domi civium suorum invidia debili-
 tatus esset, Romanos videtur superare potuisse. sed multo-
 rum obtrectatio devicit unius virtutem.
- 3** Hic autem velut hereditate relictum odium paternum
 erga Romanos sic conservavit, ut prius animam quam id
 deposuerit, qui quidem, cum patria pulsus esset et aliena-
 rum opum indigeret, numquam destiterit animo bellare cum
 2 Romanis. nam ut omittam Philippum, quem absens hostem
 reddidit Romanis, omnium iis temporibus potentissimus
 rex Antiochus fuit. hunc tanta cupiditate incendit bellandi,
 2 ut usque a rubro mari arma conatus sit inferre Italiae. ad
 quem cum legati venissent Romani, qui de eius voluntate
 explorarent darentque operam consiliis clandestinis ut Han-
 nibalem in suspicionem regi adducerent, tamquam ab ipsis
 corruptus alia atque antea sentiret, neque id frustra fecis-
 sent idque Hannibal comperisset seque ab interioribus con-
 3 siliis segregari vidisset, tempore dato adiit ad regem, eique
 cum multa de fide sua et odio in Romanos commemoras-
 set, hoc adiunxit: 'pater meus' inquit 'Hamilcar puerulo m',

utpote non amplius novem annos nato, in Hispaniam imperator proficiscens Karthagine Iovi optimo maximo hostias immolavit. quae divina res dum conficiebatur, quaesivit a me vellemne secum in castra proficisci. id cum libenter accepissem atque ab eo petere coepissem ne dubitaret ducere, tum ille, faciam, inquit, si mihi fidem quam postulo dederis. simul me ad aram adduxit, apud quam sacrificare instituerat, eamque ceteris remotis tenentem iurare iussit numquam me in amicitia cum Romanis fore. id ego iusiurandum patri datum usque ad hanc aetatem ita conservavi, ut nemini dubium esse debeat, quin reliquo tempore eadem mente sim futurus. quare si quid amice de Romanis cogitabis, non imprudenter feceris, si me celaris; cum quidem bellum parabis, te ipsum frustraberis, si non me in eo principem posueris.

Hac igitur qua diximus aetate cum patre in Hispaniam profectus est, cuius post obitum, Hasdrubale imperatore successore, equitatu omni praefuit. hoc quoque interfecto exercitus summam imperii ad eum detulit. id Karthaginem delatum publice comprobatum est. sic Hannibal minor quinque et viginti annis natus imperator factus proximo triennio omnes gentes Hispaniae bello subegit, Saguntum, foederatam civitatem, vi expugnavit, tres exercitus maximos comparavit. ex his unum in Africam misit, alterum cum Hasdrubale fratre in Hispania reliquit, tertium in Italiam secum duxit. ut saltum Pyrenaeum transiit, quacumque iter fecit, cum omnibus incolis conflixit: neminem nisi victum dimisit. ad Alpes posteaquam venit, qua Italia ab Gallia seiungunt, quas nemo umquam cum exercitu ante eum praeter Herculem Graium transierat (quo facto is hodie saltus Graius appellatur), Alpico conantes prohibere transitu concidit, loca patefecit, itinera muniit, effecit ut ea elephan-

tus ornatus ire posset, qua antea unus homo inermis vix poterat reperere. hac copias traduxit in Italiamque pervenit.

4 Confluxerat apud Rhodanum cum P. Cornelio Scipione
 218 consule eumque pepulerat. cum hoc eodem Clastidii apud
 2 Padum decernit sauciumque inde ac fugatum dimittit. tertio
 idem Scipio cum collega Ti. Longo apud Trebiam adver-
 sus eum venit. cum iis manum conseruit, utrosque profligavit,
 217 inde per Ligures Appenninum transiit, petens Etru-
 3 riam. hoc *in* itinere adeo gravi morbo afficitur oculorum,
 ut postea numquam dextro aequè bene usus sit. qua valetudine
 cum etiamnum premeretur lecticaque ferretur, C. Flaminius
 consulem apud Trasumennum cum exercitu insidiis circumventum
 occidit, neque multo post C. Centenium praetorem cum
 4 delecta manu saltus occupantem, hinc in Apuliam pervenit.
 216 ibi obviam ei venerunt duo consules, C. Terentius et L.
 Aemilius. utriusque exercitus uno proelio fugavit, Paulum
 consulem occidit et aliquot praeterea consulares, in eis
 217 Cn. Servilium Geminum, qui superiore anno fuerat consul.

5 Hac pugna pugnata Romam profectus nullo resistente
 in propinquis urbi montibus moratus est. cum aliquot ibi
 dies castra habuisset et Capuam reverteretur, Q. Fabius
 2 Maximus, dictator Romanus, in agro Falerno ei se obiecit. hic
 clausus locorum angustiis noctu sine ullo detrimento exercitus
 se expedivit Fabioque, callidissimo imperatori, dedit verba.
 namque obducta nocte sarmenta in cornibus iuven-
 corum deligata incendit eiusque generis multitudinem mag-
 nam dispalatam immisit. quo repentino visu obiecto tantum
 terrorem iniecit exercitui Romanorum, ut egredi extra val-
 3 lum nemo sit ausus. hanc post rem gestam non ita multis
 diebus M. Minucium Rufum, magistrum equitum pari ac
 dictatorem imperio, dolo productum in proelium fugavit.

Ti. Sempronium Gracchum, iterum consulem, in Lucanis 212
absens in insidias inductum sustulit. M. Claudium Marcel-
lum, quinque consulem, apud Venusiam pari modo inter- 208
fecit. longum est omnia enumerare proelia. quare hoc unum 4
satis erit dictum, ex quo intellegi possit, quantus ille fuerit :
quamdiu in Italia fuit, nemo ei in acie restitit, nemo adver-
sus eum post Cannensem pugnam in campo castra posuit.

Hinc invictus patriam defensum revocatus bellum gessit 6
adversus P. Scipionem, filium eius *Scipionis*, quem ipse primo 203
apud Rhodanum, iterum apud Padum, tertio apud Trebiam
fugarat. cum hoc exhaustis iam patriae facultatibus cupivit 2
impraesentiarum bellum componere, quo valentior postea
congrederetur. inde colloquium convenit, condiciones non
convenerunt. post id factum paucis diebus apud Zamam cum 3
eodem conflictit; pulsus (incredibile dictu) biduo et duabus 202
noctibus Hadrumentum pervenit, quod abest ab Zama circiter
milia passuum trecenta. in hac fuga Numidae, qui simul cum 4
eo ex acie excesserant, insidiati sunt ei, quos non solum
effugit, sed etiam ipsos oppressit. Hadrumeti reliquos e fuga
collegit, novis dilectibus paucis diebus multos contraxit.

Cum in apparando acerrime esset occupatus, Karthagi- 7
nienses bellum cum Romanis composuerunt. ille nihilo setius 201
exercitui postea praefuit resque in Africa gessit [itemque
Mago frater eius] usque ad P. Sulpicium C. Aurelium con-
sules. his enim magistratibus legati Karthaginienses Romam 2
venerunt, qui senatui populoque Romano gratias agerent, 200
quod cum iis pacem fecissent, ob eamque rem corona aurea
eos donarent simulque peterent, ut obsides eorum Fregellis
essent captivique redderentur. his ex senatus consulto res- 3
ponsum est: munus eorum gratum acceptumque esse; obsi-
des, quo loco rogarent, futuros; captivos non remissuros,
quod Hannibalem, cuius opera susceptum bellum foret, inimi-

cissimum nomini Romano, etiamnum cum imperio apud exer-
 4 citum haberent itemque fratrem eius Magonem. hoc responso
 Karthaginienses cognito Hannibalem domum et Magonem
 revocarunt. huc ut rediit, rex factus est, postquam imperator
 fuerat, anno secundo et vicesimo: ut enim Romae consules,
 5 sic Karthagine quotannis annui bini reges creabantur. in eo
 magistratu pari diligentia se Hannibal praebuit, ac fuerat
 in bello. namque effecit ex novis vectigalibus non solum ut
 esset pecunia, quae Romanis ex foedere penderetur, sed etiam
 6 superesset, quae in aerario reponeretur. deinde [anno post
 praeturam] M. Claudio L. Furio consulibus Roma legati Kar-
 196 thaginem venerunt. hos Hannibal ratus sui exposcendi gratia
 missos, priusquam iis senatus daretur, navem ascendit clam
 7 atque in Syriam ad Antiochum per fugit. hac re palam facta
 Poeni naves duas, quae eum comprehenderent, si possent
 consequi, miserunt, bona eius publicarunt, domum a funda-
 mentis disiecerunt, ipsum exulem iudicarunt.

8 At Hannibal anno quarto, postquam domo profugerat,
 193 L. Cornelio Q. Minucio consulibus, cum quinque navibus
 Africam accessit in finibus Cyrenaeorum, si forte Kartha-
 ginienses ad bellum inducere posset Antiochi spe fiduciaque,
 cui iam persuaserat ut cum exercitibus in Italiam proficisce-
 2 retur. huc Magonem fratrem excivit. id ubi Poeni rescive-
 runt, Magonem eadem, qua fratrem, absentem affecerunt
 poena. illi desperatis rebus cum solvissent naves ac vela
 ventis dedissent, Hannibal ad Antiochum pervenit. de Magonis
 interitu duplex memoria prodita est: namque alii naufragio,
 alii a servulis ipsius interfectum eum scriptum reliquerunt.
 192 3 Antiochus autem si tam in gerendo bello consiliis eius parere
 voluisset, quam in suscipiendo instituerat, propius Tiberi
 quam *in* Thermopylis de summa imperii dimicasset, quem
 etsi multa stulte conari videbat, tamen nulla deseruit in re.

praefuit paucis navibus, quas ex Syria iussus erat in Asiam 4
 ducere, iisque adversus Rhodiorum classem in Pamphylia
 mari confluit. *in* quo cum multitudine adversariorum sui
 superarentur, ipse quo cornu rem gessit fuit superior.

Antiocho fugato verens ne dederetur, quod sine dubio 9 190
 accidisset, si sui fecisset potestatem, Cretam ad Gortynios 189
 venit, ut ibi, quo se conferret, consideraret. vidit autem vir 2
 omnium callidissimus *in* magno se fore periculo nisi quid
 providisset, propter avaritiam Cretensium: magnam enim
 secum pecuniam portabat, de qua sciebat exisse famam. ita- 3
 que capit tale consilium. amphoras complures complet
 plumbo, summas operit auro et argento. has praesentibus
 principibus deponit in templo Dianae, simulans se suas for-
 tunas illorum fidei credere. his in errorem inductis statuas
 aëneas, quas secum portabat, omni sua pecunia complet eas-
 que in propatulo domi abicit. Gortynii templum magna cura 4
 custodiunt, non tam a ceteris quam ab Hannibale, ne ille
 inscientibus iis tolleret *sua* secumque duceret.

Sic conservatis suis rebus omnibus Poenus illis Cre- 10
 tensibus ad Prusiam in Pontum pervenit. apud quem eodem
 animo fuit erga Italiam neque aliud quicquam egit quam
 regem armavit et exacuit adversus Romanos. quem cum vi- 2
 deret domesticis opibus minus esse robustum, conciliabat ce-
 teros reges, adiungebat bellicosas nationes. dissidebat ab eo
 Pergamenus rex Eumenes, Romanis amicissimus, bellum- 184
 que inter eos gerebatur et mari et terra; sed utrobique Eu-
 menes plus valebat propter Romanorum societatem. quo ma- 3
 gis cupiebat eum Hannibal opprimi, quem si removisset, fa-
 cilia sibi cetera fore arbitratur. ad hunc interficiendum
 talem iniiit rationem. classe paucis diebus erant decreturi. 4
 superabatur navium multitudine: dolo erat pugnatum, cum
 par non esset armis. imperavit quam plurimas venenatas

5 serpentes vivas colligi easque in vasa fictilia conici. harum
 cum effecisset magnam multitudinem, die ipso, quo facturus
 erat navale proelium, classarios convocat iisque praecipit,
 omnes ut in unam Eumenis regis concurrant navem, a ceteris
 tantum satis habeant se defendere. id illos facile serpentium
 6 multitudine consecuturos. rex autem in qua nave veheretur,
 ut scirent, se facturum: quem si aut cepissent aut interfe-
 11 cissent, magno iis pollicetur praemio fore. tali cohortatione
 militum facta classis ab utrisque in proelium dēducitur.
 quarum acie constituta, priusquam signum pugnae daretur,
 Hannibal, ut palam faceret suis, quo loco Eumenes esset,
 2 tabellarium in scapha cum caduceo mittit. qui ubi ad naves
 adversariorum pervenit epistulamque ostendens se regem
 professus est quaerere, statim ad Eumenem deductus est,
 quod nemo dubitabat quin aliquid de pace esset scriptum.
 tabellarius ducis nave declarata suis eodem, unde erat
 3 ergessus, se recepit. at Eumenes soluta epistula nihil in ea
 repperit nisi quae ad irridendum eum pertinerent. cuius *rei*
 etsi causam mirabatur neque reperiēbat, tamen proelium
 4 statim committere non dubitavit. horum in concursu Bithyni
 Hannibalis praecepto universi navem Eumenis adoriuntur.
 quorum vim rex cum sustinere non posset, fuga salutem
 petiit, quam consecutus non esset, nisi intra sua praesidia se
 5 recepisset, quae in proximo litore erant collocata. reliquae
 Pergamenae naves cum adversarios premerent acrius, repente
 in eas vasa fictilia, de quibus supra mentionem fecimus,
 conici coepta sunt. quae iacta initio risum pugnantibus concii-
 6 tarunt, neque quare id fieret poterat intellegi. postquam
 autem naves suas oppletas conspexerunt serpentibus, nova
 re perterriti, cum, quid potissimum vitarent, non viderent,
 7 puppes verterunt seque ad sua castra nautica rettulerunt. sic
 Hannibal consilio arma Pergamenorum superavit, neque

tum solum, sed saepe alias pedestribus copiis pari prudentia pepulit adversarios.

Quae dum in Asia geruntur, accidit casu ut legati Prusiae Romae apud T. Quintium Flaminium consularem cenarent, atque ibi de Hannibale mentione facta ex iis unus diceret eum in Prusiae regno esse. id postero die Flaminianus senatui detulit. patres conscripti, qui Hannibale vivo numquam se sine insidiis futuros existimarent, legatos in Bithyniam miserunt, in eis, Flaminium, qui ab rege peterent, ne inimicissimum suum secum haberet sibi que dederet. his Prusia negare ausus non est; illud recusavit, ne id a se fieri postularent, quod adversus ius hospitii esset: ipsi, si possent, comprehenderent: locum, ubi esset facile inventuros. Hannibal enim uno loco se tenebat, in castello quod ei a rege datum erat muneri, idque sic aedificarat, ut in omnibus partibus aedificii exitus haberet, scilicet verens ne usu veniret, quod accidit. huc cum legati Romanorum venissent ac multitudine domum eius circumdedissent, puer ab ianua prospiciens Hannibali dixit plures praeter consuetudinem armatos apparere. qui imperavit ei, ut omnes fores aedificii circumiret ac prope sibi nuntiaret, num eodem modo undique obsideretur. puer cum celeriter, quid vidisset, renuntiasset omnesque exitus occupatos ostendisset, sensit id non fortuito factum, sed se peti neque sibi diutius vitam esse retinendam. quam ne alieno arbitrio dimitteret, memor pristinarum virtutum venenum, quod semper secum habere consuevit, sumpsit.

Sic vir fortissimus, multis variisque perfunctus laboribus, anno acquievit septuagesimo. quibus consulibus interierit, non convenit. namque Atticus M. Claudio Marcello Q. Fabio Labeone consulibus mortuum in annali suo scriptum reliquit, at Polybius L. Aemilio Paulo Cn. Baebio Tamphilo, Sulpi-

181 cius autem Blitho P. Cornelio Cethego M. Baebio Tamphilo.
 2 atque hic tantus vir tantisque bellis districtus nonnihilo tem-
 poris tribuit litteris. namque aliquot eius libri sunt, Graeco
 189 sermone confecti, in eis ad Rhodios de Cn. Manlii Volsonis
 3 in Asia rebus gestis. huius belli gesta multi memoriae pro-
 diderunt, sed ex eis duo, qui cum eo in castris fuerunt
 simulque vixerunt, quamdiu fortuna passa est, Silenus et
 Sosylus Lacedaemonius. atque hoc Sosylo Hannibal littera-
 rum Graecarum usus est doctore.

4

C A T O.

234 **1** M. Cato, ortus municipio Tusculo, adulescentulus, prius-
 quam honoribus operam daret, versatus est in Sabinis, quod
 ibi heredium a patre relictum habebat. inde hortatu L. Valerii
 Flacci, quem in consulatu censuraque habuit collegam, ut
 M. Perpenna censorius narrare solitus est, Romam demi-
 2 gravit in foroque esse coepit. primum stipendium meruit
 annorum decem septemque. Q. Fabio M. Claudio consulibus
 tribunus militum in Sicilia fuit. inde ut rediit, castra secutus
 214 est C. Claudii Neronis, magnique opera eius existimata est.
 207 In proelio apud Senam, quo cecidit Hasdrubal, frater Han-
 204 **3** nibalis. quaestor obtigit P. Africano consuli, cum quo non
 pro sortis necessitudine vixit: namque ab eo perpetua dis-
 4 sensit vita. aedilis plebei factus est cum C. Helvio. praetor
 199 provinciam obtinuit Sardiniam, ex qua quaestor superiore
 198 tempore ex Africa decedens Q. Ennium poetam deduxerat,
 quod non minoris aestimamus quam quemlibet amplissimum
 Sardiniensem triumphum.

199 **2** Consulatum gessit cum L. Valerio Flacco. sorte provinciam
 195 nactus Hispaniam citeriorem ex ea triumphum deportavit.

ibi cum diutius moraretur, P. Scipio Africanus consul ite- 2
 rum, cuius in priore consulatu quaestor fuerat, voluit eum de 194
 provincia depellere et ipse ei succedere, neque hoc per se-
 natum efficere potuit, cum quidem Scipio principatum in
 civitate obtineret, quod tum non potentia, sed iure res pu-
 blica administrabatur. qua ex re iratus senatui *consulatu*
 peracto privatus in urbe mansit. at Cato, censor cum eodem 3
 Flacco factus, severe praefuit ei potestati. nam et in complu- 184
 res nobiles animadvertit et multas res novas in edictum ad-
 didit, qua re luxuria reprimeretur, qua iam tum incipiebat
 pullulare. circiter annos octoginta, usque ad extremam ae- 4
 tatem ab adolescentia, rei publicae causa suscipere inimici-
 tias non destitit. a multis tentatus non modo nullum detri-
 mentum existimationis fecit, sed, quoad vixit, virtutum
 laude crevit.

In omnibus rebus singulari fuit industria: nam et agri- 3
 cola sollers et peritus iuris consultus et magnus imperator
 et probabilis orator et cupidissimus litterarum fuit. quarum 2
 studium etsi senior arripuerat, tamen tantum progressum
 fecit, ut non facile reperiri possit neque de Graecis neque de
 Italicis rebus, quod ei fuerit incognitum. ab adolescentia
 confecit orationes. senex historias scribere instituit. earum 3
 sunt libri septem. primus continet res gestas regum populi
 Romani, secundus et tertius unde quaeque civitas orta sit
 Italica, ob quam rem omnes Origines videtur appellasse. in
 quarto autem bellum Poenicum est primum, in quinto se-
 cundum. atque haec omnia capitulatim sunt dicta. reliqua 4
 quoque bella pari modo persecutus est usque ad praeturam
 Ser. Galbae, qui diripuit Lusitanos: atque horum bellorum 150
 duces non nominavit, sed sine nominibus res notavit. in
 eisdem exposuit, quae in Italia Hispaniisque [aut fierent

Ἑρρ. Α. Σχάσση, Κορνήλιος Νέπος. Ἐκδ. 6η 1938.

aut] viderentur admiranda: in quibus multa industria et diligentia comperet, nulla doctrina.

5

Sulpicia
ATTICUS.

109 **1** T. Pomponius Atticus, ab origine ultima stirpis Romanae generatus, perpetuo a maioribus acceptam equestrem obtinuit dignitatem. patre usus est diligente et, ut tum erant tempora, diti inprimisque studioso litterarum. hic, prout ipse amabat litteras, omnibus doctrinis, quibus puerilis aetas impertiri debet, filium erudit. erat autem in puero praeter docilitatem ingenii summa suavitas oris atque vocis, ut non solum celeriter acciperet quae tradebantur, sed etiam excellenter pronuntiaret. qua ex re in pueritia nobilis inter aequales ferebatur clariusque exsplendescibat, quam generosi condiscipuli animo aequo ferre possent. itaque incitabat omnes studio suo, quo in numero fuerunt L. Torquatus, C. Marius filius, M. Cicero: quos consuetudine sua sic devinxit, ut nemo iis perpetua *vita* fuerit carior.

2 Pater mature decessit. ipse adulescentulus propter affinitatem P. Sulpicii, qui tribunus plebei interfectus est, non expers fuit illius periculi: namque Anicia, Pomponii consobrina, nupserat Servio, fratri Sulpicii. itaque interfecto Sulpicio posteaquam vidit Cinnano tumultu civitatem esse perturbatam neque sibi dari facultatem pro dignitate vivendi, quin alterutram partem offenderet, dissociatis animis civium, cum alii Sullanis, alii Cinnanis faverent partibus, idoneum tempus ratus studiis obsequendi suis Athenas se contulit. neque eo setius adulescentem Marium hostem

iudicatum iuvit opibus suis, cuius fugam pecunia sublevavit.
 ac ne illa peregrinatio detrimentum aliquod afferret rei fa- 3
 miliari, eodem magnam partem fortunarum traiecit sua-
 rum. hic ita vixit, ut universis Atheniensibus merito esset
 carissimus. nam praeter gratiam, quae iam in adulescentulo 4
 magna erat, saepe suis opibus inopiam eorum publicam
 levavit cum enim versuram facere publice necesse esset
 neque eius condicionem aequam haberent, semper se inter-
 posuit, atque ita ut neque usuram umquam ab iis acceperit
 neque longius, quam dictum esset, debere passus sit. quod 5
 utrumque erat iis salutare: nam neque indulgendo invete-
 rascere eorum aes alienum patiebatur neque multiplicandis
 usuris crescere. auxit hoc officium alia quoque liberalitate: 6
 nam universos frumento donavit, ita ut singulis seni modii
 tritici darentur, qui modus mensurae medimnus Athenis
 appellatur.

Hic autem sic se gerebat, ut communis infimis, par 3
 principibus videretur. quo factum est ut huic omnes hono-
 res, quos possent, publice haberent civemque facere stude-
 rent: quo beneficio ille uti noluit [quod nonnulli ita in-
 terpretantur, amitti civitatem Romanam alia ascita]. quam-
 diu affuit, ne qua sibi statua poneretur, restitit, absens
 prohibere non potuit. itaque aliquot ipsi et Phidiae locis
 sanctissimis posuerunt: hunc enim in omni procuratione
 rei publicae actorem auctoremque habebant potissimum.
 igitur primum illud munus fortunae, quod in ea urbe natus 3
 est, in qua domicilium orbis terrarum esset imperii, ut
 eandem et patriam haberet et domum; hoc specimen pru-
 dentiae, quod, cum in eam se civitatem contulisset, quae an-
 tiquitate, humanitate doctrinaque praestaret omnes, unus ei
 fuit carissimus.

5 tranquillatis autem rebus Romanis remigravit Romam, ut
opinor L. Cotta L. Torquato consulibus : quem discedentem
65 sic universa civitas Atheniensium prosecuta est, ut lacrimis
desiderii futuri dolorem indicaret.

5 Habebat avunculum Q. Caecilium equitem Romanum,
familiarem L. Luculli, divitem, difficillima natura : cuius sic
asperitatem veritus est, ut, quem nemo ferre posset, huius
sine offensione ad summam senectutem retinuerit benivo-
2 lentiam. quo facto tulit pietatis fructum. Caecilius enim mo-
58 riens testamento adoptavit eum heredemque fecit ex do-
drante : ex qua hereditate accepit circiter centiens sesterti-
3 um. erat nupta soror Attici Q. Tullio Ciceroni, easque nup-
tias M. Cicero conciliarat, cum quo a condiscipulatu vivebat
coniunctissime, multo etiam familiarius quam cum Quinto,
ut iudicari possit plus in amicitia valere similitudinem mo-
4 rum quam affinitatem. utebatur autem intime Q. Hortensio,
qui iis temporibus principatum eloquentiae tenebat, ut in-
tellegi non posset, uter eum plus diligeret, Cicero an Hor-
tensius ; et, id quod erat difficilimum, efficiebat ut, inter
quos tantae laudis esset aemulatio, nulla intercederet ob-
trectatio essetque talium virorum copula.

6 In re publica ita est versatus, ut semper optimarum par-
tium et esset et existimaretur, neque tamen se civilibus fluc-
tibus committeret, quod non magis eos in sua potestate exis-
timabat esse, qui se his dedissent, quam qui maritimis iac-
2 tarentur. honores non petiit, cum ei paterent propter vel
gratiam vel dignitatem : quod neque peti more maiorum ne-
que capi possent conservatis legibus in tam effusis ambitus
largitionibus neque *geri* e re publica sine periculo corruptis
3 civitatis moribus. ad hastam publicam numquam accessit.
nullius rei neque praes neque manceps factus est. neminem
neque suo nomine neque subscribens accusavit, in ius de sua

re numquam iit, iudicium nullum habuit. multorum consulum 4
 praetorumque praefecturas delatas sic accepit, ut neminem
 in provinciam sit secutus, honore fuerit contentus, rei fami-
 liaris despexerit fructum: qui ne cum Quinto quidem Cice-
 rone voluerit ire in Asiam, cum apud eum legati locum
 obtinere posset. non enim decere se arbitrabatur, cum prae-
 turam gerere noluisset, asseclam esse praetoris. qua in re 5
 non solum dignitati serviebat, sed etiam tranquillitati, cum
 suspiciones quoque vitaret criminum. quo fiebat ut eius ob-
 servantia omnibus esset carior, cum eam officio, non timori
 neque spei tribui viderent.

Neque vero ille minus bonus pater familias habitus est 13
 quam civis. nam cum esset pecuniosus, nemo illo minus fuit
 emax, minus aedificator. neque tamen non inprimis bene ha-
 bitavit omnibusque optimis rebus usus est. nam domum ha- 2
 buit in colle Quirinali Tamphilianam, ab avunculo heredi-
 tate relictam, cuius amoenitas non aedificio, sed silva consta-
 bat: ipsum enim tectum antiquitus constitutum plus salis
 quam sumptus habebat: in quo nihil commutavit, nisi si
 quid vetustate coactus est. usus est familia, si utilitate iudi- 3
 candum est, optima, si forma, vix mediocri. namque in ea
 erant pueri litteratissimi, anagnostae optimi et plurimi li-
 brarii, ut ne pedisequus quidem quisquam esset, qui non
 utrumque horum pulchre facere posset, pari modo artifices
 ceteri, quos cultus domesticus desiderat, apprime boni. ne- 4
 que tamen horum quemquam nisi domi natum domique fac-
 tum habuit: quod est signum non solum continentiae, sed
 etiam diligentiae. nam et non intemperanter concupiscere,
 quod a plurimis videas, continentis debet duci, et potius in-
 dustria quam pretio parare non mediocris est diligentiae.
 elegans, non magnificus, splendidus, non sumptuosus: 5

omnisque diligentia munditiam, non affluentiam affectabat. supellex modica, non multa, ut in neutram partem conspici
 6 posset. nec praeteribo, quamquam nonnullis leve visum iri
 putem, cum inprimis lautus esset eques Romanus et non pa-
 rum liberaliter domum suam omnium ordinum homines in-
 vitaret, non amplius quam terna milia peraeque in singulos
 menses ex ephemeride eum expensum sumptui ferre solitum.
 7 atque hoc non auditum, sed cognitum praedicamus: saepe
 enim propter familiaritatem domesticis rebus interfuimus.

14 Nemo in convivio eius aliud acroama audivit quam
 anagnosten, quod nos quidem iucundissimum arbitramur;
 neque umquam sine aliqua lectione apud eum cenatum est,
 ut non minus animo quam ventre convivae delectarentur:
 2 namque eos vocabat, quorum mores a suis non adhorre-
 rent. cum tanta pecuniae facta esset accessio, nihil de cotti-
 diano cultu mutavit, nihil de vitae consuetudine, tantaque
 usus est moderatione, ut neque in sestertio viciens, quod a
 patre acceperat, parum se splendide gesserit neque in sester-
 tio centies affluentius vixerit, quam instituerat, parique fas-
 3 tigio steterit in utraque fortuna. nullos habuit hortos, nul-
 lam suburbanam aut maritimam sumptuosam villam, neque
 in Italia, praeter Arretinum et Nomentanum, rusticum praed-
 ium, omnisque eius pecuniae reditus constabat in Epiroti-
 cis et urbanis possessionibus. ex quo cognosci potest usum
 eum pecuniae non magnitudine, sed ratione metiri solitum.

15 Mendacium neque dicebat neque pati poterat. itaque eius
 comitas non sine severitate erat neque gravitas sine facili-
 tate, ut difficile esset intellectu, utrum eum amici magis ve-
 rerentur an amarent. quidquid rogabatur, religiose promitte-
 bat, quod non liberales, sed leves arbitrabatur polliceri quod
 2 praestare non possent. idem in tenendo, quod semel annuis-
 set, tanta erat cura, ut non mandatam, sed suam rem videre-

tur agere. numquam suscepti negotii eum pertaesum est : suam enim existimationem in ea re agi putabat, qua nihil habebat carius. quo fiebat ut omnia Ciceronum, M. Catonis, 3 Q. Hortensii, A. Torquati, multorum praeterea equitum Romanorum negotia procuraret. ex quo iudicari potest non inertia, sed iudicio fugisse rei publicae procurationem.

Humanitatis vero nullum afferre maius testimonium pos- 16 sum, quam quod adolescens idem seni Sullae fuit iucundissimus, senex adolescenti M. Bruto, cum aequalibus autem suis Q. Hortensio et M. Cicerone sic vixit, ut iudicare difficile sit, cui aetati fuerit aptissimus. quamquam eum praeci- 2 pue dilexit Cicero, ut ne frater quidem ei Quintus carior fuerit aut familiarior. ei rei sunt indicio praeter eos libros, in quibus 3 de eo facit mentionem, qui in vulgus sunt editi, sedecim volumina epistularum, ab consulatu eius usque ad extremum tempus ad Atticum missarum : quae qui legat, non multum desideret historiam contextam eorum temporum. sic enim omnia 4 de studiis principum, vitiis ducum, mutationibus rei publicae perscripta sunt, ut nihil in eis non appareat et facile existimari possit, prudentiam quodam modo esse divinationem non enim Cicero ea solum, quae vivo se acciderunt, futura praedixit, sed etiam, quae nunc usu veniunt, cecinit ut vates.

De pietate autem Attici quid plura commemorem ? cum 17 hoc ipsum vere gloriantem audierim in funere matris suae, quam extulit annorum nonaginta cum *ipse esset* septem et sex- 42 xaginta, se numquam cum matre in gratiam redisse, numquam cum sorore fuisse in simultate, quam prope aequalem habebat. quod est signum aut nullam umquam inter eos querimo- 2 niam intercessisse, aut hunc ea fuisse in suos indulgentia, ut, quos amare deberet, irasci eis nefas duceret. neque id fecit na- 3 tura solum, quamquam omnes ei paremus, sed etiam doctrina : nam principum philosophorum ita percepta habuit praecepta,

- ut iis ad vitam agendam, non ad ostentationem uteretur.
- 18 Moris etiam maiorum summus imitator fuit antiquita-
 tisque amator, quam adeo diligenter habuit cognitam, ut
 eam totam in eo volumine exposuerit, quo magistratus or-
 2 dinavit. nulla enim lex neque pax neque bellum neque res
 illustris est populi Romani, quae non in eo suo tempore sit
 notata, et, quod difficillimum fuit, sic familiarum origi-
 nem subtexuit, ut ex eo clarorum virorum propagines possi-
 3 mus cognoscere. fecit hoc idem separatim in aliis libris, ut
 M. Bruti rogatu Iuniam familiam a stirpe ad hanc aetatem
 ordine enumeraverit, notans, quis a quo ortus quos honores
 4 quibusque temporibus cepisset: pari modo Marcelli Claudii
 Marcellorum, Scipionis Cornelii et Fabii Maximi Fabiorum
 et Aemiliorum, quibus libris nihil potest esse dulcius iis, qui
 5 aliquam cupiditatem habent notitiae clarorum virorum. at-
 tigit poëticen quoque, credimus, ne eius expers esset suavi-
 tatis. namque versibus *de iis*, qui honore rerumque gestarum
 amplitudine ceteros populi Romani praestiterunt, exposuit ita,
 6 ut sub singulorum imaginibus facta magistratusque eorum
 non amplius quaternis quinisve versibus descriperit: quod
 vix credendum sit tantas res tam breviter potuisse declarari.
 est etiam unus liber Graece confectus, de consulatu Ciceronis.
- 19 *Haec* hactenus Attico vivo edita a nobis sunt. nunc, quo-
 niam fortuna nos superstites ei esse voluit, reliqua perse-
 quemur et, quantum potuerimus, rerum exemplis lectores
 docebimus... suos cuique mores plerumque conciliare fortu-
 2 nam. namque hic contentus ordine equestri, quo erat ortus,
 in affinitatem pervenit imperatoris divi filii, cum iam ante
 familiaritatem eius esset consecutus nulla alia re quam ele-
 gantia vitae, qua ceteros ceperat principes civitatis dignitate
 3 pari, fortuna humiliores. tanta enim prosperitas Caesarem
 est consecuta, ut nihil ei non tribuerit fortuna, quod cuiquam

ante detulerat, et conciliarit, quod nemo adhuc civis Romanus quivit consequi. nata est autem Attico neptis ex Agrippa, 4 cui virginem filiam collocarat. hanc Caesar vix anniculam Ti. Claudio Neroni, Drusilla nato, privigno suo, despondit: quae coniunctio necessitudinem eorum sanxit, familiaritatem reddidit frequentiore. quamquam ante haec sponsalia 20 non solum, cum ab urbe abesset, numquam ad suorum quemquam litteras misit, quin Attico scriberet, quid ageret, inprimis quid legeret quibusque in locis et quamdiu esset moraturus, sed etiam, cum esset in urbe et propter infinitas suas 2 occupationes minus saepe, quam vellet, Attico fruere, nullus dies temere intercessit, quo non ad eum scriberet, cum modo aliquid de antiquitate ab eo requireret, modo aliquam quaestionem poëticam ei proponeret, interdum iocans eius verbosiores eliceret epistulas. ex quo accidit, cum aedis Iovis 3 Feretrii in Capitolio, ab Romulo constituta, vetustate atque incuria detecta prolaberetur, ut Attici admonitu Caesar eam reficiendam curaret. neque vero a M. Antonio minus absens 4 litteris colebatur, adeo ut accurate ille ex ultimis terris, quid ageret, curae sidi haberet certiore facere Atticum. hoc 5 quale sit, facilius existimabit is, qui iudicare poterit, quantae sit sapientiae eorum retinere usum benivolentiamque, inter quos maximarum rerum non solum aemulatio, sed obtrectatio tanta intercedebat, quantam fuit [incidere] necesse inter Caesarem atque Antonium, cum se uterque principem non 20 solum urbis Romae, sed orbis terrarum esse cuperet.

Tali modo cum septem et septuaginta annos complisset 21 atque ad extremam senectutem non minus dignitate quam gratia fortunaque crevisset (multas enim hereditates nulla alia re quam bonitate consecutus est) tantaque prosperitate nsus esset valetudinis, ut annis triginta medicina non indigisset, nactus est morbum, quem initio et ipse et medici 2

contempserunt: nam putarunt esse tenesmon, cui remedia
 3 celeria faciliaque proponebantur. in hoc cum tres menses
 sine ullis doloribus, praeterquam quos ex curatione capie-
 bat, consumpsisset, subito tanta vis morbi in imum intesti-
 num prorupit, ut extremo tempore per lumbos fistulae puris
 4 eruperint. atque hoc priusquam ei accideret, postquam in
 dies dolores accrescere febresque accessisse sensit, Agrippam
 generum ad se arcessi iussit et cum eo L. Cornelium Bal-
 5 bum Sextumque Peducaeam. hos ut venisse vidit, in cubi-
 tum innixus 'quantam' inquit 'curam diligentiamque in va-
 letudine mea tuenda hoc tempore adhibuerim, cum vos festes
 habeam, nihil necesse est pluribus verbis commemorare.
 quibus quoniam, ut spero, satisfeci, me nihil reliqui fecisse,
 quod ad sanandum me pertineret, reliquum est ut egomet
 mihi consulam. id vos ignorare nolui: nam mihi stat alere
 6 morbum desinere. namque his diebus quidquid cibi sumpsi,
 itp produxi vitam, ut auxerim dolores sine spe salutis. quare
 a vobis peto, primum ut consilium probetis meum, deinde
 ne frustra dehortando impedire conemini'.

22 Hac oratione habita tanta constantia vocis atque vultus,
 ut non ex vita, sed ex domo in domum videretur migrare,
 3 cum quidem Agrippa eum flens atque osculans oraret atque
 obsecraret, ne id quod natura cogeret ipse quoque sibi acce-
 leraret, et, quoniam tum quoque posset temporibus superesse,
 se sibi suisque reservaret, preces eius taciturna sua obstina-
 3 tione depressit. sic cum biduum cibo se abstinuisset, subito
 febris decessit leviorque morbus esse coepit. tamen proposi-
 321 tum nihilo setius peregit. itaque die quinto, postquam id con-
 silium inerat, pridie kal. Apriles Cn. Domitio C. Sosio con-
 4 sulibus decessit. elatus est in lecticula, ut ipse praescripserat,
 sine ulla pompa funeris, comitantibus omnibus bonis, maxi-
 ma vulgi frequentia. sepultus est iuxta viam Appiam ad quin-
 tum lapidem in monumento Q. Caecilii, avunculi sui.

Σύνγραμμα Γνώσεων

ΠΙΝΑΞ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ

Aegates, ium, θηλ. Αἴγρουσαι. Ἦσαν τρεῖς νῆσοι πρὸς Δ. τῆς Σικελίας.

Aemilius (Paulus). Λεύκιος Αἰμίλιος Παῦλος, 1) ῥωμαῖος ἕπατος, ὅστις ἐφρονεῖσθαι κατὰ τὴν παρὰ τὰς Κάννας μάχην τῷ 216 π. Χ. Ηπ 4,4.—2) ῥωμαῖος ἕπατος τῷ 182 π. Χ. Ηπ 13,1.

Aemilii, orum, οἱ ἀνήκοντες τῇ τῶν Αἰμιλίων γενεᾷ Α 18,4.

Africa, ae, θηλ. Ἀφρική, ἡ ἐπὶ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων βόρειος παρὰ τὸν ἰσθμὸν τῆς Καρχηδόνος Ηπ 2,2.

Africanus, ἐπωνυμία τῶν Σκιπιόνων, ἰδ. Scipio.

Agrippa (Marcus Vipsanius), Μάρκος Οὐιπσάνιος (Βιψάνιος) Ἀγρίππας. Διεκρίνετο ὡς ἄριστος στρατηγὸς καὶ πολιτικός. Συνεξεῖχθη περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου του τὴν νεαρὰν χήραν Ἰουλίαν, θυγατέρα τοῦ Αὐγούστου.

Alpes, ium, θηλ. Ἄλπεις, ὄρη τῆς Β. Ἰταλίας.

Alpici, orum, ἄ. οἱ κάτοικοι τῶν Ἄλπεων.

Anicia, ae, Ἄνικία, ἑξαδέλφη τοῦ Τίτου Πομπωνίου Ἀττικοῦ. Ἰδὲ καὶ Sulpicius.

Antiochus, Ἀντίοχος ὁ Γ', ὁ καλούμενος Μέγας, βασιλεὺς τῆς Συρίας (223—187 π.Χ.). Ἰδὲ εἰκόνα.

Antonius (Marcus), Μάρκος Ἀντώνιος, εἷς τῶν τριῶν ἀνδρῶν (triumvir) μετὰ τοῦ Λεπίδου καὶ τοῦ Ὀκταβιανοῦ.

Arpeninus, ἄ. τὰ Ἀπέννινα ὄρη.

Appia (via), Ἀππία ὁδός. Ἡ μεγάλη μεσημβρινή ὁδός, ἣς τὴν κατασκευὴν ἤρξατο (τῷ 312 π. Χ.) ὁ τιμητής (censor) Ἀππίος Κλαύδιος Καῖκος. Ἦτο ἡ λαμπροτάτη τῶν ὁδῶν τῆς Ῥώμης καὶ διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο βασίλισσα τῶν ὁδῶν (regina viarum). Ἦρχετο ἀπὸ τῆς Ῥώμης καὶ διήλυτο ἀπὸ τῆς Porta Capena καὶ ἐφθασε μέχρι τῆς πόλεως Καπύης, βραδύτερον ὅμως ἐπὶ Αὐγούστου κατέληγεν εἰς τὸ Βρενδῆσιον (Πορτίνεζι).

Apulia, ae, θηλ. Ἀπουλία γῶρα ἐπὶ τῆς ΝΑ. πλευρᾶς τῆς Ἰταλίας ἐπὶ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους.

- Arretinus, Ἄρρητινος, τοῦ Ἄρρητίου, παρὰ τὸ Ἄρρητιον, πό-
λιν τῆς Ἑτροουρίας (νῦν *Arezzo*).
- Asia, ae, θηλ. (Ἀσία), 1) ἡ νῦν ἀπὸ τοῦ Δ' μ. Χ. αἰῶνος κα-
λουμένη Μ. Ἀσία Hn 8,4.—2) ἡ ὄψιμ. ἐπαρχία Ἀσία (ἀπὸ
τοῦ 130 π. Χ.) A 6,4.
- Athēnae, ārum, θηλ. Ἀθῆναι.
- Atticus (T. Pomponius Atticus) ἰδ. C. 3,5. Hn 13,1 καὶ A 1
καὶ ἐξῆς.
- Aurelius Gotta (C.) Γάιος Αὐρήλιος Κόττας, ὄψιμος ἕπατος
μετὰ τοῦ Σολπικίου (200 π. Χ.) Hn 7, 1.
- Baebius, Βαίβιος, ὄνομα ὄψιμ. οἰκογενείας, ἰδ. Tamphilus.
- Balbus (L. Cornelius) Βάλβος, φίλος τοῦ Ἀττικοῦ καὶ τοῦ Κι-
ζέωνος.
- Barca, ae, ἄ. Βάρκας (λ. Φοινική, ἰδ. λ. Hamilcar ἐν τέλει).
Προσωνυμία τοῦ Ἀμίκα καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.
- Bithyni, ōrum, ἄ. Βιθυνοί, κάτοικοι τῆς Βιθυνίας.
- Bithynia, ae, θηλ. Βιθυνία, χώρα ἐπὶ τῆς ΒΑ. παραλίας τῆς
Ἀσίας.
- Blitho, ἰδ. Sulpicius.
- Brutus (Mrcus Iunius), Μᾶρκος Ἰούνιος Βρούτας, υἱὸς τοῦ
Μ. Βρούτου καὶ τῆς Σεβιλίας, ἀδελφῆς τοῦ Κάτωνος (τοῦ
Uticensis). Οὗτος μετὰ τοῦ Κασσίου ἐπῆρξεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς
συννομίας κατὰ τοῦ Καίσαρος.
- Caecilius (Quintus), πλούσιος ὄψιμος ἱππεύς, θεῖος τοῦ Ἀτ-
τικοῦ.
- Caesar, āris, Καῖσαρ, 1) Iulius Caesar, ἐπιφανέστατος στρα-
τιωτικὸς καὶ πολιτικὸς (ἐγεννήθη τῇ 12 Ἰουλίου τοῦ 100
π. Χ., ἐδολοφονήθη τῇ 15 Μαρτίου τοῦ 44 π. Χ.). Μετὰ τὸν
θάνατον αὐτοῦ ἔλαβε τὸν τίτλον *divus* (θεὸς) A 19,2.—2)
Caesar (C. Octavius). Ἐγεννήθη τῷ 63 π. Χ. καὶ ἀπέθανε
τῷ 14 μ. Χ. Ἐλαβε τὸν τίτλον τοῦ *imperator* τῷ 29 π. Χ.
καὶ κατόπιν τὴν προσωνυμίαν *Augustus*. Ἦτο υἱὸς τῆς
Ἀτίας, ἀνεψιάς τοῦ Γαίου Ἰουλίου Καίσαρος. Υἱθετηθεὶς
παρ' αὐτοῦ προσέλαβε τὸ ὄνομα Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ
Ὁκταβιανός.
- Cannensis, e, τῶν Καννῶν, πολίτνης τῆς Ἀπουλίας· pugna
Cannensis ἡ παρὰ τὰς Κάννας μάχη.

- Capitolium, ii, Καπετώλιον, ὁ λόφος τοῦ Καπετωλίου A 20, 3.
 Carūa, ae, θηλ. Καπή, πρωτεύουσα τῆς Καμπανίας.
- Cato, ōnis, 1) M. Porcius Cato, Μᾶρκος Πόρκιος Κάτων, ὁ
 πρεσβύτερος ἢ Censorius, ἰδ. βιογρ. Κάτωνος. — 2) M. Porcius
 Cato ὁ νεότερος ὁ ἐπονομασθεὶς Uticensis, δισέγγονος τοῦ
 προηγουμένου A 15, 3.
- Catulus (C. Lutatius), Λουτάτιος Κάτλος, ῥωμ. ὑπάτος (242 π. X.).
- Centenius (C.), Γάιος Κεντένιος. Ἦτο praetor (legatus pro
 praetore) τοῦ ὑπάτου Σερβιλίου.
- Cethegus (P. Cornelius), Πόπλιος Κορνήλιος Κέθηγος, ῥωμ.
 ὑπάτος (181 π. X.) Hn 13, 1.
- Cicero, ōnis, 1) Marcus Tullius Cicero, Μᾶρκος Τύλλιος Κικέ-
 ρων, ὁ γνωστός ῥωμ. πολιτικός, ῥήτωρ καὶ φιλόσοφος, σύγ-
 χρονος καὶ φίλος τοῦ Ἀττικῶ (γενν. τῷ 106 π. X., ἐφο-
 νεύθη τῷ 43 π. X.) A 1,4. 5,4. 16,1. 16,3.— 2) Quintus
 Tullius Cicero, Κόϊντος Τύλλιος Κικέρων, ἀδελφὸς τοῦ προη-
 γουμένου, γαμβρὸς (τῷ 68 π. X.) τοῦ Ἀττικῶ A 5,3. 6,4.
 16,2.— Πληθ. Cicerōnes = M. καὶ Q. Tullius Cicero A 15,3.
- Cinnānus, Κιννανός, τοῦ Κίννα. Ὁ Λεύκιος Κορνήλιος Κίννας,
 ἐκβληθεὶς ἐκ Ῥώμης ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Σύλλαν καὶ συνα-
 θροίσας στρατὸν εἰσηλθὲν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἔλαβε μέρος εἰς
 τὴν πέντε ἡμέρας διαρκέσασαν σφαγὴν τῶν πολιτῶν.
- Clastidium, ii, οὐ. Κλαστίδιον (νῦν *Casteggio*) πόλις τῆς ἐντὸς
 τῶν Ἀλπεων Γαλατίας πρὸς B. τῆς νῦν Γενόας (Genova).
- Claudius, i, 1) M. Claudius Marcellus, Μᾶρκος Κλαύδιος
 Μάρκελλος, ῥωμ. ὑπάτος (196 π. X.) Hn 7,6.— 2) C. Clau-
 dius Nero, Γάιος Κλαύδιος Νέρων (ὑπάτος τῷ 207 π. X.),
 νικητὴς τοῦ Ἀσδρούβα παρὰ τὴν Σήνην C 1,2.— 3) Tibe-
 rius Claudius Nero, Τιβέριος Κλαύδιος Νέρων (υἱὸς τῆς
 Λιβίας Δρουσίλλης συζευχθεὶς εἰς δεύτερον γάμον μετὰ τοῦ
 Αὐγούστου), ὁ μετέπειτα (14—37 μ. X.) αὐτοκράτωρ Τιβέ-
 ριος A 18, 4.
- Cornelius (C.), Γάιος Κορνήλιος, ῥωμ. ὑπάτος (193 π. X.) Hn
 8,1. ἰδ. Cethegus καὶ Scipio.
- Cotta (C. Aurelius), Κόττας ῥωμ. ὑπάτος τῷ 65 π. X. A 4,5.
- Crēta, ae, θηλ. Κρήτη.

- Cretenses, ἱουμ, ἁ. οἱ κάτοικοι τῆς Κρήτης, Κρηῖτες.
- Cyrenaei, ὄρουμ, ἁ. οἱ κάτοικοι τῆς Κυρήνης (προτευουούσης τῆς Κυρηναϊκῆς ἐν τῇ Β. Ἀφρικῇ, πρὸς Δ. τῆς Αἰγύπτου), Κυρηναῖοι.
- Diāna, αε, Ἄρτεμις, θεγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς. Ἐτιμᾶτο ὡς θεὰ τῆς θήρας. Ταυτίζεται πρὸς τὴν Ἄρτεμιαν τῶν Ἑλλήνων.
- Domitius (Cn.=Γναῖος), Δομίτιος, ῥομ. ἕπατος (33 π. X.).
- Drusilla, αε. ἰδ. Claudius ἄρ. 3.
- Ennius (Q.=Quintus), Κόιντος Ἐννιος, ὁ δημιουργὸς τῆς ῥομ. λογοτεχνίας. Ἐγεννήθη (τῷ 239 π. X. ἐν Ῥωδίαις (νῦν *Rhodus*) τῆς Καλαβρίας, ἔγραψε καὶ ἐπικὸν ποίημα ἐπιγραφόμενον *Annales* (=Χρονικά), ἐν τῷ ὁποίῳ ἐπραγματεύθη τὴν ἱστορίαν τῶν Ῥωμαίων ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Αἰνείου εἰς τὴν Ἰταλίαν μέχρι τῶν ἑαυτοῦ χρόνων.
- Epiroticus, Ἡπειρωτικός, ἐπὶ τῆς Ἡπείρου ζείμενος.
- Eryx, ὕσις, ἁ Ἐρῦξ, πόλις καὶ ὄρος πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Σικελίας (νῦν *Monte San Giuliano* ἢ ἀπλῶς *San Giuliano*).
- Etruria, αε, Ἐτρουρία (νῦν (Toscana), γῶρα ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Ἰταλίας.
- Eumenes, ἰς, Εὐμένης, βασιλεὺς τῆς Περγάμου (197—159 π. X.). Ἴδὲ εἰκόνα.
- Falernus (ager), ὁ Φάλερονος ἀγρός, παρὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Ἰταλίας ἐν τῇ Καμπανίᾳ ὀνομαστὸς διὰ τὸν οἶνον.
- Fabius, 1) Quintus Fabius Maximus Verrucosus (ὁ ἐπικληθεὶς Cunctator=Μελλητής), ἕπατος τῷ 214 π. X., ὀνομαστὸς στρατηγὸς κατὰ τὸν β' Καρχηδονιακὸν πόλεμον Hn 5,1 ἐξ., C 1,2. A 18,4. Πληθύντ. Fabii, ὄρουμ, τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τῶν Φαβίων A 18,4.—2) Fabius Labeo, Φάβιος Λαβέων, ἕπατος τῷ 183 π. X. Hn 13,1.
- Feretrius, Juppiter Feretrius, Ζεὺς ὁ Φερέτριος, ὁ Ὑπέρομαχος, Ζεὺς ὁ νικητῆς (κυρίως=ὁ θεὸς τῶν σκύλων, τῶν λαφύρων).
- Flaccus, ἰδ. Valerius.
- Flamininus (Titus Quintius), Τίτος Κοίντιος Φλαμινίνος, ῥομ. μαῖος ἕπατος (τῷ 177 π. X.), νικητῆς τοῦ Φιλίππου βασιλέως

τῆς Μακεδονίας παρὰ τὰς Κυνὸς κεφαλὰς (197 π.Χ.) ἐλενθερωτῆς τῶν Ἑλλήνων.

Flaminius (C.), Γάιος Φλαμίνιος, ῥωμαῖος ὑπάτος (217 π.Χ.).
Fregellae, ἄρμ, θ. Φρεγγέλαι (νῦν *Carraio*), πόλις τῆς Ἰταλίας ἐν Λατίῳ ΝΑ. τῆς Ῥώμης.

Furius (C.), Γάιος Φούριος, ῥωμαῖος ὑπάτος (196 π.Χ.).

Galba, ae, (Servius Sulpicius), Σέρβιος Σολπίκιος Γάλβας, ῥωμαῖος praetor ἐν τῇ Ἰσπανίᾳ (151 π.Χ.).

Gallia, ae, θηλ. Γαλατία. Αὕτη ἦτο διηρημένη εἰς δύο μέρη: εἰς Gallia transalpina (τὴν σημερινὴν Γαλλίαν) Hn 3, 4 καὶ Gallia cisalpina (τὴν σημερινὴν βόρειον Ἰταλίαν).

Gortynii, ὄρμ, ἄ. οἱ κάτοικοι τῆς Γόρτυνος (ὄνομαστ. Γόρτυν), πόλεως τῆς Κρήτης, Γορτύνιοι.

Gracchus (Tiberius Sempronius), Τιβέριος Σεμπρόνιος Γράκχος, ῥωμαῖος ὑπάτος τῶ 215 καὶ 213 π.Χ. Ἐφρονεύθη τῶ 212 π.Χ.

Graecus, ἑλληνικός, Hn 13,2. C 3,2.

Graius (προφ. Grajus) saltus, «Γραίγαι Ἄλπεις» (ἐκ τοῦ Κελτικοῦ *Kraig*=φαιὸς βράχος). Ὁ ἀγρὸν (κλεισώφεια) τοῦ μικροῦ Ἀγ. Βερνάδου. Ὅτι ἐκλήθησαν οὕτω τ. ἔ. Γραίαι Ἄλπεις (ἐκ τοῦ graius=graecus) ἀπὸ τοῦ Ἑλληνος Ἡρακλέους εἶναι μῦθος.

Hadrumentum, i, οὐδ. Ἀδρῦμητον, πόλις παράλιος τῆς ἐπαρχίας Ἀφρικής ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Καρχηδόνος (νῦν *Susa*).

Hamilcar, ἄρις, Ἀμίλκας, ὁ πατὴρ τοῦ Ἀννίβα. Ὄνομα πολλῶν ὀνομαστῶν Καρχηδονίων. Ἡ λέξις εἶναι φοινικικὴ καὶ δηλοῖ τὸν ὑπέρητην ἢ τὸ δῶρον τοῦ Melqart (Μελκάρτ ὄνομα τοῦ Βήλου, πολιούχου θεοῦ τῆς Τύρου, οὗ ἡ λατρεία διεδόθη καὶ εἰς τὴν Καρχηδόνα). Ὁ Ἀμίλκας ἐπεκαλεῖτο Barag (Barak ἢ Barca = ἀστραπή, τὸ ἀστράπτων ξίφος).

Hannibal, ἄλις, Ἀννίβας. Ὄνομα πολλῶν Καρχηδονίων στρατηγῶν. Ἡ λέξις εἶναι φοινικικὴ καὶ δηλοῖ τὸ δῶρον τοῦ θεοῦ. Baal (Βαάλ=Βήλος). Ἴδὲ εἰκόνα.

Hasdrūbal, ἄλις, Ἀσδρούβας, 1) γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ Ἀμίλκα καὶ διάδοχος ἐν τῇ ἀρχῇ (229—221 π.Χ.) Hn 3,2.

Hn 3,1.—2) ἀδελφὸς τοῦ Ἀννίβα φονευθεὶς (207 π.Χ.) παρὰ τὴν Σήνην Hn 3,3. C 1,2.

- Helvius (C.) Γάιος Ἑλβίος, συνάδελφος τοῦ Κάτωνος ἐν τῇ ἀγορανομίᾳ (199 π. X.).
- Hercules, is, Ἡρακλῆς, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀλκμήνης, ὀνομαστὸς ἐθνικὸς ἦρος τῶν Ἑλλήνων.
- Hippo, ðnis, ἄ. Ἴππων (βασιλικός), πόλις ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Καρχηδόνος (νῦν *Bona*).
- Hispania, ae, θηλ. Ἰσπανία (ἡ σημερινὴ Ἰσπανία μετὰ τῆς Πορτογαλίας). Πλ. Hispaniae, αἱ δύο Ἰσπανίαι τ. ἔ. Hispania citerior (Tarraconensis) νοτιοδυτικὴ Ἰσπανία, ἐκείθεν καὶ νοτιοδυτικῶς τοῦ ποταμοῦ Ἰβήρος (νῦν Ἐβρου), Hispania ulterior Lusitania καὶ Baetica βορειοανατολικὴ Ἰσπανία, ἐντεῦθεν καὶ βορείως τοῦ Ἰβήρος.
- Hortensius (Quintus Hortensius Hortalus), Κόιντος Ὀρτή(γ)-σιος Ὀρταλος, ὀνομαστὸς ῥήτωρ, σύγχρονος τοῦ Κικέρωνος (89—68 π. X.).
- Italia, ae, θηλ. Ἰταλία. Italicus, ἰταλικός.
- Iup(p)iter (πρόφερε Juppiter), γεν. Iovis (προφ. Jovis), υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας, ὁ μέγιστος καὶ ἰσχυρότατος θεὸς τῶν Ῥωμαίων (ταντίζεται πρὸς τὸν Δία τῶν Ἑλλήνων) A 20,3.—Ἐπίσης κεῖται πρὸς δῆλωσιν τοῦ Baal, τοῦ μεγίστου θεοῦ τῶν Φοινίκων καὶ τῶν Καρχηδονίων Hn 2,3.
- Karthaginiensis, e (καὶ Carthaginiensis), Καρχηδόνιος Hn 7,2. (οὖς.) Hn 1,1. Οὖς. πληθ. οἱ Καρχηδόνιοι, ἰσχυρὸς ἐμπορικὸς καὶ λίαν ἐξηπλωμένος λαὸς Hm 1,3. 2,3. Hn 7,1. ἔξ.
- Karthāgo, gīnis (καὶ Carthago), Καρχηδών. Ὀνομαστὴ καὶ ἐμπορικὴ πόλις ἐπὶ τῆς βορείου παραλίας τῆς Ἀφρικῆς, ἀποικία τῆς Τύρου. Ἐκτίσθη περὶ τὸ 888 π. X. (σήμερον σφύζονται ἐρεῖπια παρὰ τὴν *Mersa* ἐν Τύνιδι), ἀντίζηλος τῆς Ῥώμης κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Ποπλίου Κορηηλίου Σκιπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ τῷ 146 π. X.
- Labēo, id. Fabius ἄφ. 2.
- Lacedaemonius, Λακεδαιμόνιος, ἐκ Λακεδαίμονος (Σπάρτης).
- Ligures, um, ἄ. Λίγυες, Λιγυστίνοι, λαὸς ἐπὶ τῆς ΒΔ. ἀκτῆς τῆς Ἰταλίας πρὸς Ν. τῶν Ἀπεννίνων παρὰ τὴν Γενόαν (νῦν *Genova*).
- Longus (Tiberius Sempronius), Τιβέριος Σεμπρόνιος Λόγγος (ἕπατος τῷ 218 καὶ 194 π. X.).

- Lucullus (Lucius Licinius), Λεύκιος Λικίνιος Λούκουλλος, ῥωμαῖος ἕπατος (74 π. X.) καὶ στρατηγὸς τὸν περισσότερον χρόνον ἐν τῷ Μιθριδατικῷ πολέμῳ, γνωστὸς διὰ τὰ πλούτη καὶ τὴν ἀχολίνωτον πολυτέλειαν.
- Lusitāni, ὄρουμ, οἱ κάτοικοι τῆς Λυσιτανίας (τῆς σημερινῆς Πορτογαλίας), Λυσιτανοί· ἰδ. Hispania.
- Lutatius (C. Lutatius Catulus), Γάιος Λουτάτιος Κάιλος, ῥωμαῖος ἕπατος τῷ 242 π. X.
- Mago, ὄνις, Μάγων, ἀδελφὸς τοῦ Ἀννίβα.
- Marcellus, Μάρκελλος (τὸ πλήρες Marcus Claudius Marcellus), 1) ῥωμ. ἕπατος τῷ 212 π. X., περιφρῆμος στρατηγὸς ἐν τῷ β' Καρχηδον. πολέμῳ, πορθητὴς τῶν Συρακουσῶν Hn 5,3.—2) ῥωμ. ἕπατος τῷ 183 π. X. Hn 13,1.—3) γαμβρὸς τοῦ Ὀκταβιανοῦ, ἕπατος τῷ 50 π. X. Πληθ. Marcelli, ὄρουμ, ἡ γενεὰ ἢ ἡ οἰκογένεια τῶν Μαρκελλῶν A 18,4.
- Marius (C.), Γάιος Μάριος, ῥωμαῖος ἕπατος τῷ 82 π. X. υἱὸς τοῦ γνωστοῦ ἀντιπάλου τοῦ Σύλλα, νικητὴς τῶν Κίμβρων καὶ τῶν Τευτόνων.
- Maximus, ἰδ. Fabius.
- Minucius. 1) Quintus Minucius Thermus, Κόιντος Μινούκιος Θέρμος, ῥωμ. ἕπατος 193 π. X. Hn 8, 1.—2) Marcus Minucius Rufus ἱπαρχος ὑπὸ τὸν δικτάτορα Φάβιον Μάξιμον ἐν τῷ β' Καρχηδον. πολέμῳ Hn 5,3.
- Nero, ἰδ. Claudius ἀφ. 2.
- Nōmentānus, Νομεντανός, τοῦ Νομέντου (νῦν *Mentana*), πόλεως τῆς χώρας τῶν Σαβίνων ὀλίγον ΒΑ. τῆς Ῥώμης Nōmentānum (praedium) κτῆμα ἐν τῇ περιοχῇ τῆς χώρας τῶν Σαβίνων.
- Numidae arum, Νομάδες, λαὸς τῆς Β. Ἀφρικῆς.
- Pādus, ἄ. Πάδος, ποταμὸς τῆς Β. Ἰταλίας (νῦν *Πο*). Πηγάζει ἐκ τῶν Ἀλπεων καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος.
- Pamphylīum mare, Παιμφυλία θάλασσα, τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς Μεσογείου θαλάσσης.
- Paulus, ἰδ. Aemilius.
- Peducaeus (Sextus), Πεδουκαῖος, φίλος τοῦ Τίτου Πομπωνίου Ἀττιζοῦ.
- Ἑρρ. Α. Σκάσση, Κορινθίος Νέπος. Ἔκδ. 6η 1938

- Pergamēnus, Περγαμηνός, τῆς Πόλεως Περγάμου (νῦν *Pergama*), ἡ ὁποία ἐγένετο ἢ πρωτεύουσα τοῦ μετέπειτα Περγαμηνοῦ βασιλείου ἐν Μ. Ἀσίᾳ Ην 10,2 11,5. Οὐσ. Pergamēni ōrum, ἅ. οἱ κάτοικοι τῆς Περγάμου, Περγαμηνοὶ Ην 11,7.
- Perrenna, ae, (Marcus), Μάρκος Περπέννας, ἐπιφανῆς ῥωμαῖος ὑπάτος τῷ 92 π. Χ., τιμητῆς τῷ 86 π. Χ.
- Phidias, ae, Φειδίας. Εἶναι ἄγνωστον ποῖος ἦτο, ἴσως πρόκειται περὶ ἀνδρὸς εὐεργετήσαντος τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν.
- Philippus, Φίλιππος ὁ Ε΄, βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τοῦ 220—179 π. Χ., πατὴρ τοῦ Περσέως. Ἴδὲ εἰκόνα.
- Roeniċus=Runiċus, (Φοινικικός), Καρχηδονιακός, Καρχηδονικός, τῆς Καρχηδόνος.
- Roenus, συνήθως κατὰ πληθ. Roeni, ōrum, ἅ. οἱ κάτοικοι τῆς Καρχηδόνος (ὡς ἄποικοι Φοίνικες), Καρχηδόνιοι. Ἐν τῷ ἐνικῷ ἀριθμῷ Roenus προκειμένου περὶ τοῦ Ἀννίβα πρὸς δὴ λωσιν τῆς πανουργίας καὶ τοῦ δόλου Ην 10,1.
- Rontus, Πόντος, ὁ Εὐξείνιος Πόντος (Μαύρη Θάλασσα) μετὰ τῶν ἐπαρχιῶν τῶν μεσημβρινῶν ἀκτῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς Βιθυνίας, τοῦ βασιλείου τοῦ Προυσίας.
- Rusia, ae, Προυσίας ὁ Α΄, βασιλεὺς τῆς Βιθυνίας (228—180 π. Χ.). Ἴδὲ εἰκόνα.
- Pyrenaeus saltus, ἅ. τὰ Πυρηναῖα, σειρὰ ὄρεων μεταξὺ τῆς σημ. Γαλλίας καὶ τῆς Ἰσπανίας.
- Quirinālis collis, ὁ Κυρινάλιος λόφος, ὁ βορειότατος τῶν ἐπτὰ λόφων τῆς Ῥώμης (νῦν *Montecavallo*). Ἐπὶ τούτου ἔκειτο ὁ ναὸς τοῦ Κυρίου (δηλ. τοῦ μετὰ θάνατον ἀποθεωθέντος Ῥωμύλου).
- Rhodānus, ἅ. Ῥοδανὸς (νῦν *Rhône*), ποταμὸς τῆς Γαλατίας ἐκβάλλον εἰς τὴν Μεσόγειον.
- Rhodii, ōrum, ἅ. οἱ Ῥόδιοι.
- Roma, ae, θ. Ῥώμη πρωτεύουσα τοῦ Λατίου καὶ ὀλοκλήρου τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλείου.
- Romānus, Ῥωμαῖος. Οὐσ. Romāni, ōrum, οἱ Ῥωμαῖοι.
- Romūlus, Ῥωμύλος, πρῶτος βασιλεὺς τῆς Ῥώμης.
- Rubrum mare, ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα (ὁ νῦν Περσικὸς καὶ Ἀραβικὸς κόλπος).

- Sabīni, ὄρουμ, ἁ. Σαβίνοι, λαὸς τῆς Κεντροικῆς Ἰταλίας πρὸς Ἀ. τοῦ Λατίου. In Sabinis = ἐν τοῖς Σαβίνοις, τ. ἔ. ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Σαβίνων.
- Saguntum, Σάγουντον, πόλις τῆς Ἰσπανίας βορείως τῆ Valencia (νῦν ἐρείπια παρὰ τὴν *Murviédra*) κυριευθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀννίβα τῷ 219 π. Χ. Ην 3,2.
- Sardinia, αε, Σαρδώ, Σαρδηνία, νῆσος πρὸς Δ. τῆς Ἰταλίας. Sardiniensis, ε, ἀνήκων εἰς τὴν Σαρδηνίαν. Sardiniensis triumphus θρίαμβος (ἀπορρέων) ἀπὸ τῆς καθυποτάξεως τῆς Σαρδηνίας (τῷ 233 π. Χ.).
- Scipio, ὄνις. 1) P. Cornelius Scipio, Πόπλιος Κορνήλιος Σκιπίων, ὕπατος τῷ 218 π. Χ. καὶ ἀντίπαλος τοῦ Ἀννίβα Ην 4,1.—2) P. Cornelius Scipio Africanus maior (ἐγενν. περὶ τὸ 235, ἀπέθ. τῷ 184 π. Χ.), υἱὸς τοῦ προηγουμένου, νικητῆς τοῦ Ἀννίβα ἐν Ζάμα τῷ 204 π. Χ. Ην 6,1.—3) Scipio Cornelius, ὁ ὑπὸ τοῦ Γαίου Μετέλλου Πίου υἱοθετηθεὶς καὶ διὰ τοῦτο φερόμενος ὑπὸ τὸ ὄνομα Q. Caecilius Metellus Pius Scipio, ὕπατος τῷ 52 π. Χ. πενθερὸς τοῦ Πομπηίου Α 18, 4.
- Sēna, αε, θ. Σήνη, μικρὰ παραθαλάσσιος πόλις τῆς Ὀμβρικῆς ἐπὶ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους (νῦν *Sinigaglia*) παρὰ τὸν ποταμὸν Μέταυρον.
- Servilius (τὸ πλῆρες Cn. Servilius Geminus), Γναῖος Σερβίλιος Γέμινος, ῥωμαῖος ὕπατος τῷ 216 π. Χ.
- Sicilia, αε, θ. Σικελία.
- Silēnus, Σιληνὸς ὁ Καλακτῖνος (=ἐκ τῆς καλῆς ἀκτῆς τῆς Σικελίας), ἔλλην ἱστορικός, ἀκόλουθος τοῦ Ἀννίβα, συγγραφεὺς τῶν Σικελικῶν καὶ τῶν Ἱστοριῶν.
- Sosylus, Σωσύλος (καὶ Σώσιλος) ὁ Ἴλιος ἢ κατ' ἄλλους ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος (Σπάρτης), ἔλλην ἱστορικός, ἀκόλουθος τοῦ Ἀννίβα.
- Sossius (C.), Γάιος Σόσσιος, ῥωμαῖος ὕπατος τῷ 32 π.Χ.
- Sulla, αε, (C. Cornelius), Γάιος Κορνήλιος Σύλλας, ὁ γνωστὸς ῥωμαῖος δικτάτωρ τῷ 82 π.Χ., ἐχθρὸς τοῦ Μαρίου. Sullanus ὁ τῷ Σύλλᾳ ἀνήκων, τοῦ Σύλλα.

- Sulpricius. 1) P. Sulpricius Galba, Πόπλιος Σολπίκιος Γάλβας, ὄμοιαιος ἕπατος τῷ 200 π. X. Hn 7, 1.— 2) P. Sulpricius Rufus, δῆμαρχος τῷ 88 π. X. Ὁ ἀδελφὸς τούτου Servius Sulpricius Rufus, ὀνομαστὸς δήτωρ καὶ νομομαθής, σύζυγος τῆς Ἀνικίας, διετέλεσεν ἕπατος τῷ 51 π. X. A 2, 1.— 3) Sulpricius Blitho Σολπίκιος Βλίθων, ὄμοιαιος χρονογράφος Hn 13, 1.
- Syria, ae, θ. Συρία χώρα τῆς Ἀσίας μεταξὺ τοῦ Εὐφράτου καὶ τῆς Μεσογείου (νῦν *Soristan*).
- Tamphiliānus, ὁ ἀνήκων τῷ Ταμφίλω. Tamphiliāna (domus), οἰκία φέρουσα τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου ιδιοκτῆτου Ταμφίλου.
- Tamphilus, Τάμφιλος, Cn. Baebius, καὶ M. Baebius, ὄμοιαιοι ἕπατοι τῷ 182 καὶ 181 π. X.
- Terentius (τὸ πληρὲς C. Terentius Varro), Γάιος Τερέντιος Οὐάροων (Βάροων) ὄμοιαιος ἕπατος τῷ 216 π. X.
- Thermopylae, arum, θ. Θερμοπύλαι.
- Tiberis, is (αἰτ. Tiberim, ἀφαιρ. Tiberi), ἄ. Τίβερις (νῦν *Tevere*). Πηγάζων ἐκ τῶν Ἀπεννίνων διέρχεται διὰ τῆς Ῥώμης.
- Torquātus. 1) Manlius Torquātus, Λεύκιος Μάνλιος Τορκουάτος, ὀνομαστὸς ὄμοι. δήτωρ, ἕπατος τῷ 65 π. X. A 1, 4, 4, 5. — 2) Aulus Manlius Torquatus, Αὔλος Μάνλιος Τορκουάτος, ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, φίλος τοῦ Κικέρωνος καὶ τοῦ Ἀττικῶ A 15, 3.
- Trasumennus, i, ἄ. (κατὰ παράλειψιν τῆς λέξεως lacus ἄρσ. = λίμνη), Τρασυμέν(ν)η λίμνη τῆς Ἑτροουρίας (νῦν *lago di Perugia*).
- Trebia, ae, ἄ. Τρεβίας (νῦν *Trebbia*), παραπόταμος τοῦ Πάδου διαφερόν τὴν Πλακεντίαν (νῦν *Piacenza*).
- Tullius, Τύλλιος, ἰδ. Cicero.
- Tuscūlum, i, οὐ. Τοῦσκλον, (παρὰ τὸ νῦν *Frascati*) πόλις ἐν χώρῃ τῆς Λατίνης, 14 γλμ. μαζρὸν τῆς Ῥώμης.
- Utica, ae, θ. Ὑτίκη (Οὐτίκη) πόλις τῆς Β. Ἀφρικῆς ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Καρχηδόνας (νῦν *Henshir bu Schaler*).
- Valerius (C. Valerius Flaccus) Γάιος Οὐαλέριος (Βαλέριος)

Φλάκιος, συνάδελφος τοῦ Κάτωνος ἐν τε τῇ ὑπατείᾳ τῷ ἔτει 199 π. Χ. καὶ ἐν τῇ τιμητείᾳ τῷ ἔτει 184 π. Χ.

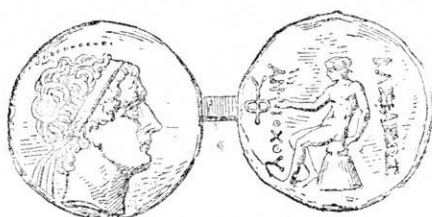
Venusia, ae, θηλ. Οὐενουσία (Βενουσία, νῦν *Venosa*), πόλις τῆς Ν. Ἰταλίας (Απουλίας), πατρις τοῦ ῥωμαίου ποιητοῦ Ὀρατίου.

Vettōnes, um, Οὐέττωνες (Βέττωνες), λαὸς κατοικῶν τὴν ΒΑ. Ἰσπανίαν.

Vipsanius, ἰδ. Agrippa.

Volso, ōnis. Cn. Manlius Volso, Γναῖος Μάνλιος Οὐόλσων (Βόλσων), ῥωμαῖος ἕπατος τῷ 189 π. Χ.

Zama, ae, θ. Ζάμα, ἰσχυρὰ πόλις τῆς Νομιδίας πρὸς τὰ ΝΑ. τῆς Καρχηδόνας.

Νόμισμα 'Αντιόχου τοῦ Γ'.

Εὐμένης ὁ Β'.

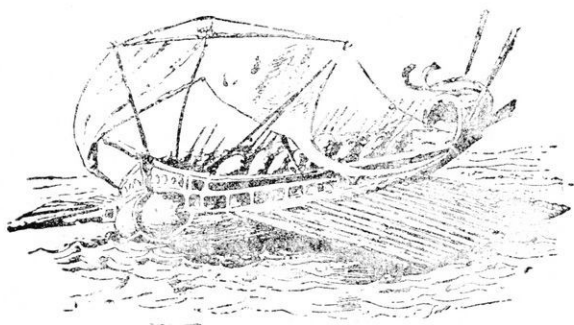
Προυσίας ὁ Α'.

Φίλιππος ὁ Ε'.

Ὁ ὑποτιθέμενος Ἄννιβας

Ῥωμαϊκὸν πολεμικὸν πλοῖον. Τειχογραφία ἐκ Πομπηίας.

ΚΟΡΝΗΛΙΟΥ ΝΕΠΩΤΟΣ

(ΕΚΛΟΓΩΝ)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

ā ἢ ab (abs παρὰ τῷ Νέπωτι μόνον ἐν συνθέσει π.χ. abstineo ἐκ τῆς προθ. abs καὶ teneo), πρόθεσις μετ' ἀφαιρ. 1) τοπικῶς ἀπὸ Hn 2,2. 6,3. 7,7. A 14,2. 20,1. usque a ἀπὸ Hn 2,1. Μετὰ τῆς ἐννοίας τῆς ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τινος (ἡμεῖς λέγομεν : ἐναντίον) Hn 9,4. 10,5. 2) χρονικῶς ἀπὸ C 2,4. 3,2. A 16,3. 18,3 (a stirpe). 3) πρὸς δῆλωσιν τῆς καταγωγῆς ἢ τοῦ γένους· ἀπὸ, ἐκ A 1,1. 18,3. (a quoque ortus=et a quo ortus). 4) πρὸς δῆλωσιν ἐκπορεύσεως ἐνεργείας· a patre accipio παρὰ τοῦ πατρὸς παραλαμβάνω A 14,2. 5) πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου· ὑπό, παρὰ.

ab-aliēno, 1 (ἀποξενῶ). 2) ἐπανίστημί τι (ζινῶ ἢ ἐξεγείρω εἰς ἐπανάστασιν), κάμνω τινὰ νὰ ἀπόσκιρτήσῃ Hn 2, 2. oppida abalienata πόλεις ἐπαναστάσαι, ἀποσκιρτήσασαι Hn 2,4.

ab-est, ἰδ. absum.

ab-horrēo, ūi, —, 2, (ἀποστρέφομαι). 2) δὲν συμφωνῶ, εὐρίσκομαι εἰς ἀσυμφωνίαν, διαφέρω.

ab-icīo (πρόφερε abjicio ἐκ τῆς ab καὶ iacio), iēcī, iectum, 3. (ἀπορίπτω). 2) ῥίπτω (τι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὡς μηδαμινόν), [παραπειῶ].

abs-tinēo (abs καὶ teneo), tinūi, —, 2. ἀπέχω. me cibo ἀπέχομαι τῆς τροφῆς, ἐγκρατεύομαι, νηστεύω.

ab-sens, ἰδ. absum.

ab-sum, afūi, abesse εἶμαι ἀπὼν, ἀπέχω μακρὰν. absens ἀπὼν Hn 2,1. 8,2. A 3,2. 20,4.—2) ἀπὼν, ἄνευ τῆς ἑαυτοῦ ἐπεμβάσεως Hn 5,3.

ac (οὐδέποτε πρὸ φωνήεντος καὶ τοῦ h) ἢ atque καί, καὶ δὴ. multo aliter ac πολὺ ἄλλως ἢ, alia atque antea ἄλλα ἢ πρότερον.

ac-cēdo, 3. προσέρχομαι. ad hastam publicam προσέρχονται εἰς

Ο Δ Η Γ Ι Α Ι

Τὰ οὐσιαστικά, ὧν δὲν σημειοῦται τὸ γένος, εἶναι θηλυτά. Τῶν εἰς us, -a, -um ἐπιθέτων ἐσημειώθη μόνον ὁ τύπος τοῦ ἀρσενικοῦ. Οἱ σημειούμενοι μεθ' ἕναστον ῥῆμα ἀριθμοὶ δηλοῦσι τὰς συζυγίας.—Οἱ ἀρχικοὶ χρόνοι πολλῶν συνθέτων ῥημάτων (πλὴν τῶν τῆς πρώτης συζυγίας) ἐσημειώθησαν ἐν τοῖς ἀπλοῖς.—Ἐκάστης λέξεως ἢ πρώτη σημασία ἐτέθη ἐντὸς παρενθέσεως, ἐκτὸς ἂν ἡ λέξις ἀπαντᾷ ἐν τῷ κειμένῳ μετὰ τῆς σημασίας ταύτης. Τὰ μακρὰ καὶ βραχέα φωνήετα δὲν ἐσημειώθησαν πανταχοῦ, ἀλλὰ μόνον ἐντα ἐθεορήθη ἀναγκαῖον.

Hn=Hannibal, Hm=Hamilcar, C=Cato, A=Atticus

- δημοσίαν πρᾶσιν (εἰς δημοπρασίαν), ἀγοράζω δημοπρασια, λαμβάνω μέρος εἰς δημοπρασίαν. 2) Africam (=ad Africam) προσορμίζομαι εἰς τὴν Ἄφρ. 3) ἐπίδοσιν λαμβάνω A 21,4.
- ac-celĕro. 1. ἐπιτηγζάνω, ἐπισπεύδω.
- accēpi, ἰδ. accipio.
- acceptus, εὐπρόσδεκτος.
- accessio, ōnis, ἐπαύξεισις, πλήθυνσις.
- ac-cido (ad καὶ cado), accidit, —, 3. (προσπίπτω). 2) accidit συμβαίνει.
- ac-cipio (ad καὶ cāpio), accēpi, acceptum, 3. (παρα)λαμβάνω, δέχομαι. 2) λαμβάνω, εἰσπράττω A 2, 4. 3) λέγω ναί, συγκατανεύω, παραδέχομαι Hn 2,4. 4) ἀντιλαμβάνομαι, (κατα)νοῶ, μανθάνω A 1, 3. 5) dignitatem παραλαμβάνω τὸ ἀξίωμα. 6) κληρονομῶ A 14, 2.
- ac-cresco, 3. ἐπανξάνω, ἐπανξάνομαι.
- accurāte, ἐπίροθ. ἀκριβῶς, ἐπιμελῶς, λεπτομερῶς.
- ac-cūso, 1. γράφομαι, μηνύω τινὰ ὡς ἔνοχον δημοσίου ἀδικήματος in iudicio publico ἐν δημοσίᾳ δίκῃ.
- acies, eī (τάξεις μάχης), παράταξις, μάχη Hn 6,4. 2) ναυτική παράταξις Hn 11,1. 3) in acie «κατὰ στόμα» κατὰ μέτωπον Hn 5,4.
- acquiēni, ἰδ. acquiesco.
- ac-quieto, ēni, ētum, 3. (ἀναπαύομαι). 2) (κατ' εὐφημισμὸν) ἀποθνήσκω, «ἀναπαύομαι».
- acrīter, ἐπίροθ. (ὀξέως). 2) δραστηρίως, ἐντόνως. Συγκρ. ἐπίροθ. ac-rius, ὑπερθ. ἐπίροθημα accerrime (acer, acris, acre δοιμύς, ὀξύς).
- acroāma, ātis, οὐ. (πληθ. āta, δοτ. ἄφαιρ. ātis), ἀκροάμα [ἐκ τοῦ ἀκροᾶσθαι] (=πᾶν τὸ μετὰ τέρωψεως ἀκουόμενον, εἴτε τοῦτο ἀναγινώσκεται, εἴτε ἀπαγγέλλεται, εἴτε κρούεται, εἴτε ἄδεται, ὡς π. χ. ἀνάγνωσις, δραῖμα, ἀπαγγελία, μέλος, ᾄσμα). 2) (ἀντὶ τοῦ προσώπου, ὅπερ ἀναγινώσκει, διηγείται ἡδέως, ἀπαγγέλλει κλπ., μάλιστα ἐν τοῖς δείπνοις), ὁ ἀναγινώσκων, ὁ ἀπαγγέλλων, ὁ μουσικός, ὁ αἰδὸς A 14,1.
- actor, ōris, ἄ. (πράκτωρ). 2) ὁ ἐκτελῶν τὸ ἀποφασισθέν, ἐκτελεστής, ὁ ἔργω ὑποστηρικτής.
- ad, πρόθ. μετ' αἰτ. πρὸς, εἰς Hn 2,1. 2,4. liber ad Rhodios (ἐνν. scriptus γεγραμμένον) βιβλίον ἀπευθυνόμενον πρὸς τοὺς Ῥοδίους, ἀφιερωμένον τοῖς Ῥοδίσις A 22,4.—2) χρονικῶς· μέχρι A 5,1. 18,3. usque ad μέχρι Hn 2,3. 7,1. C 2,4.—3) πρὸς δήλωσιν σκοποῦ A 17,3.
- addīdi, ἰδ. ad-do.
- ad-do, addīdi (ἐκ τοῦ addēdi),

- additum (ἐκ τοῦ ad-datum). 3. προστίθημι, προσθέτω.
- ad-dūco, 3. προσάγω, ὀδηγῶ. in suspicionem (καθίστημί) τινα εἰς ὑποψίαν, (καθιστῶ τινα ὑποπτον)
- ad-ēo, adīi, adītum, adīre, 4. προσέρχομαι.
- adēo, ἐπίρω. εἰς τοσοῦτον, εἰς τοῦτο. 2) οὔτω, (τόσον).
- ad-hibēo (ἐκ τοῦ ad-hābeo). bŭi, bītum, 2. (προσέχω). curam χρῶμαι θεραπεία [κάνω κοῦρα].
- adhuc, ἐπίρω. μέχρι τοῦ νῦν.
- adīi, idē ὄημα ad-ēo.
- ad-iungo, nxi, nctum, 3. προστίθημι, συνάπτω.
- adiunxi, id. adiungo.
- ad-ministro, 1. διοικῶ.
- admirandum, i, οὐ. (=miraculum) θαῦμα (τὸ ἀξιοθαύμαστον, τὸ ἀξιοσημεῖστον).
- admōdum, (ἐκ τοῦ ad καὶ mōdus = μέχρι τοῦ απαιτουμένου μέτρου) πάνυ, μάλα, λίαν.
- admonītus, ūs, ā. admonēo παραινῶ) παραινεσις. admonitū (μετὰ γενικῆς) τῆ παραινεσει (τινός).
- ad-opto, 1. υἰοθετῶ.
- ad-orior, adortus sum, adoriri, 4 ἀποθ. προσβάλλω.
- ad-sum, affŭi (ad-fui), adesse, παραγίγνομαι, παρευρίσκομαι.
- adolescens, ntis, ā. (κυρίως μτχ. ἔνεστ. τοῦ ῥ. adolesco αὐξάνομαι), ὁ νέος ἀνήρ (ἀπὸ 17—40 ἐτῶν) Hm 3,2.—2) ἐπιθετικῶς νέος A 2,2.
- adulescentia, ae, παιδικὴ ἡλικία.
- adulescentŭlus, i, μεῖραξ, νέος ἀνήρ A 2,1, 2,4 (πρόκειται περὶ ἀνδρὸς ἔχοντος ἡλικίαν 23 περίπου ἐτῶν). admodum adulescentŭlus πολὺ νεαρὸς Hm. 1,1.
- adventus, ūs, ā. ἀφίξις.
- adversarius (ἐπίθ. ἀντίπαλος). 2) οὗς ā. πολέμιος, ὁ ἐχθρός.
- adversus, προθ. (κυρίως τὸ adversus εἶναι μετοχὴ = ἐστραμμένος πρὸς τι, ἀπέναντι, ἀντικρῦ). 2 (τοπικῶς καὶ ἐχθρικῶς) ἐναντίον.
- aedes (ἀρχαϊότ. τύπος aedis), is, ναός.
- aedificāram = aedificavēram.
- aedificātor, ōris, ā. (ὁ οἰκοδόμος) 2) φιλοικοδόμος ὁ ἀγαπῶν τὴν οἰκοδομίην.
- aedificiūm, ūi, οὐ. οἰκοδομημα Hn 12,3.
- aedifico, 1. οἰκοδομῶ, κατασκευάζω.
- aedilis, is, ā. ὁ ἀγορανόμος· aedilis plebei (plebei εἶναι γεν. [ἀντὶ plebis] ἔξ ὀνομαστικῆς plebes) ὁ δημοτικὸς ἢ ταπεινότερος ἀγορανόμος.
- aemulatio, ōnis. ἀνταγωνισμός, ἀμίλλα (εὐγενὴς πρὸς εὐκλειαν). Τὸ ἀντίθετον εἶναι obtrectatio.
- ānēus (ἐκ τοῦ aes, aeris, οὐ. χαλκός), χαλκοῦς.

- aequalis, e, (ὁμηλιξ). 2) οὐσ. ἀγεν. aequalis, ὁ ὁμηλιξ.
- aeque, ἐπίρρ. ἐπίσημ. ὅσαύτως.
- aequus, ὁμαλός, ἴσος. 2) ἀπαθής, ἀτάραχος A 1,3. 3) παραδεκτός, ἐπὶ καλοῖς ὅροις, (λογικός).
- aerarium, ἦ, οὐ. ταμείον, ταμειῖον (τοῦ κράτους).
- aes, aeris, οὐ. (χαλκός). 2) χοῆμα.
- aes aliēnum τὸ χρῆος (κατὰ λέξιν = χοῆμα ξένον).
- aestimo, 1. (τιμῶ). 2) magni aestimo μεγάλως ἐκτιμῶ. minoris aestimo ὀλιγώτερον ἐκτιμῶ.
- aetas, ātis (αἰών). 2) ἡλικία, ἔτος, βίος. puerilis aetas παιδικὴ ἡλικία. extrema aetas ἐσχάτη ἡλικία, βαθὺ γῆρας. haec aetas οὗτος ὁ χρόνος, ὁ παρὼν χρόνος Hm 2,5.
- affēci, ἰδ. afficio.
- affecto, 1. (ἐπιχειρῶ). 2) ἐπιδιώκω.
- af-fēro (ad-fero), attūli, allātum, afferre, 3. (προσφέρω). 2) testimonium δίδω (φέρω) ἀποδείξιν.
- af-ficio (ad καὶ facio), fēci, fec-tum, 3. (οὕτω διατίθημί τινα). 2) aliquem poenā τιμωρῶ τινα.
- afficior morbo ἀφαιρ. περιπίπτω νόσῳ, νοσῶ. afficior morbo oculorum περιπίπτω νόσῳ τῶν ὀφθαλμῶν, περιπίπτω ὀφθαλμίᾳ.
- affinitas, ātis, κηδεστία, συγγένεια.
- affuit, ἰδ. adsum.
- affluentia, ae (καὶ affluentia) ἀφρονία). 2) περίσσεια μετὰ πολυτελείας, περιττῇ πολυτέλειᾳ, τρυφῇ.
- affluentius, συγκρ. (τοῦ ἐπιρροήματος affluenter ἀφρόνως) πολυτελέστερον.
- ager, agri, ἄ. ἀγρός, χώρα.
- agito. 1. (ἐλαίνω). 2) mente ἐν τῷ νῷ κινῶ, ἐν τῷ νῷ ἔχω, διανοοῦμαι.
- āgo, ēgi, actum, 3. (ἄγω). 2) ἐπιτελῶ, κατορθῶ, Hn 10, 1. 3) πράττω A 20, 1. 20, 4. meam rem διεξάγω ὑπόθεσίν μου. bellum πόλεμον (τὰ τοῦ πολέμου) διενεργῶ (ἐπὶ στρατηγῶν) πολέμῳ. gratias χάριτας ὁμολογῶ, εὐχαριστῶ. ad vitam agendam πρὸς τὸ διαγαγεῖν τὸν βίον, πρὸς τὸν πρακτικὸν βίον, 4) existimatio agitur ἡ ὑπόληψις διακυβεύεται (παίξεται, κεῖται ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς) A 15, 2.
- agricōla, ae, ἄ. (ἀγρονόμος, γεωπόνος), γεωργός.
- aliās, ἐπίρρ. ἄλλοτε.
- aliēnus, ἄλλοτριος, ξένος.
- aliquis, aliqua, aliquod, ἀντων. ἄορ. ὡς ἐπιθετ. τις, τι A 2, 3. 14, 1. 18, 4. Συγκεκομιμένος τύπος quis, qua, quod A 3, 2. 3, 3. 2) ἀντων. ἄορ. ὡς οὐσ. aliquis, aliquid τις, τι. Hn. 11, 2. A 20, 2, συγκεκομιμένος τύπος quis, quid Hn 2, 6. 9, 2.
- aliquot, ἀκλ. πληθ. τινές, τινά.
- aliter ἐπίρρ. ἄλλως.
- alius, alia, aliud γεν. alius, dot.

- aliī [ὄχι αἱ], ἄλλος διάφορος. aliī—aliī οἱ μὲν—οἱ δέ.
- alo, alui, altum, β. (τρέφω). 2) morbum ὑποθάλλω τὴν νόσον.
- alter, altera, alterum (ὁ ἕτερος) 2) ὁ δεύτερος.
- alterūter, ūtra, ūtrum (ὁ ἕτερος) alterutra paro τὸ ἐν ἡ τὸ ἄλλο κόμμα (μερίς).
- amator, ōris, ἄ. (ἐραστής) 2) φίλος θαυμαστής, λάτρις, ζηλωτής.
- ambitus, ūs, ἄ. παράνομος σπουδαρχία.
- amīce, ἐπιρο. φιλικῶς.
- amicitia, ae, φιλία.
- amicus, ἐπίθ. φίλος.
- a-mitto, β. (ἀποπέμπο), 2) ἀπόλυμι [χάνω], ἀποβάλλω.
- amo, 1. ἀγαπῶ.
- amoenitas, ātis, (χάρις). 2) τερονότης, τὸ οἰκήσιμον.
- amphōra, ae, ἀμφορεύς, (εἶδος ὕδριος μετὰ στενοῦ λαιμοῦ καὶ δύο λαβῶν ἢ ὀτίων).
- amplitudo, inis, (εὐρύτης). 2) λαμπρότης, σπουδαιότης.
- amplius, ἐπίρο. πλεόν (θετ. ample ἀφθόνως) amplius centum milia ἀντὶ amplius quam centum milia πλεόν ἢ ἑκατὸν χιλιάδες. non amplius novem annos οὐχὶ πλεόν ἢ ἑννέα ἔτη.
- amplus, (ἄφθονος), 2) μέγας κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν ὄψιν ἢ ἀξίαν, μεγαλοπρεπής.
- an, μόρ. ἡ (εἰσάγει τὸ β' μέρος πλαγίως ἐρωτήσεως).
- anagnostes, ae, [αἱτ. ἐν. anagnostem καὶ anagnosten) ἄ. ἀναγνώστης Πληθ. -ae. Οἱ ἀναγνώσται ἦσαν πεπαιδευμένοι δοῦλοι Ἑλληνας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἀνεγίνωσκον ἐν ὄρα ἀναπαύσεως τῶν Ῥωμαίων ἢ καὶ διαροκοῦντος τοῦ δείπνου. Ἡ ἀντίστοιχος λατ. λέξις εἶναι lector (=ἀναγνώστης).
- angustiae, ārum, πληθ. τὰ στενά. angustiae locorum τὰ στενά τῶν τόπων, ἡ στενοχωρία, τὸ στενόπορον.
- anima, ae, (πνεῦμα, ἀναπνοή), 2) ζωή.
- animadverto (animum adverto), verti, versum, β. (προσέχω τὸν νοῦν). 2) (ἐπὶ τῶν τιμητῶν) in aliquem ἐπιτιμῶ τινα ὅθεν animadversio ἢ nota censoria ἢ ἐπιτίμησις.
- animus, i, ἄ. (ψυχή). 2) νοῦς, φρόνημα, διάθεσις. animo aequo πρῶως. animo fidentī atque infesto φρονήματι θαρροῦντι καὶ ἐχθρικῶ, (μετ' αὐτοπεποιθήσεως καὶ μίσους).
- annālis, is, ἄ. (ἐνν. liber) βίβλος χρονική, τὰ χρονικά, ἡ ἱστορία.
- anniculus, ἑνός ἔτους, ἔταιος.
- an-nūo (ad-nuo), nūi,—, β. (κατανεύω) ὑπισχοῦμαι, (λέγω ναί).
- annus, i, ἄ. ἔτος, multis annis

- ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν Hm 2,5.
 annuus, ἐνιαύσιος.
 ante, I, πρόθ. μετ' αἰτ. πρὸ A 3,3.
 2) χρον. Hn 1,2. A 20,1. ante
 eum πρὸ αὐτοῦ (πρὸ τῆς ἐποχῆς
 του) Hn 3,4.—II. ἐπίρρ. χρο-
 νικόν πρότερον A 19,2.
 antēa (ante-eā) ἐπίρρ. πρότερον.
 ante-cēdo, 3. (προβαίνω). 2) προ-
 ἔχω (εἶμαι ἀνώτερος).
 antiquitas, ātis, ἀρχαιότης, ἀρ-
 χαῖοι χρόνοι A 3,3. 2) πᾶν τὸ
 ἀφορῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν,
 (ἱστορία τῶν ἀρχαίων χρόνων),
 ἀρχαιολογία A 18,1. 20,2.
 antiquitus, ἐπίρρ. ἀρχαίωθεν.
 ar-pārēo, ūi, itum, 2. ἀναφαίνο-
 μαι, ἐμφανίζομαι Hn 12,4 φανε-
 ρὸς καθίσταμαι A 16,4.
 ar-pāro (ad-pāro), παρασκευά-
 ζω.
 appellasse=appellavisse.
 apello, I. καλῶ, ὀνομάζω.
 ar-prīme, ἐπίρρ. μετ' ἐπιθ. θετικῶ
 βαθμοῦ (ad-prīmus) ἐν πρώτοις,
 πρώτιστα, (ὄλως ἰδιαιτέρως). ar-
 prīme boni ὄλως ἰδιαιτέρως. ἐπι-
 τήδειοι, [πρώτης γραμμῆς, πρώ-
 τῆς τάξεως].
 artus, ἀρμόδιος, ἐπιτήδειος.
 apud, πρόθ. μετ' αἰτ. παρὰ τινα,
 παρὰ τι. 2) παρὰ τινι Hn 10,1.—
 apud exercitum ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ
 στρατοῦ Hn 7,3.
 ara, ae, βωμός.
 arbitrium, īi, οὖ. (διαιτησία). 2)
 κρίσις, γνώμη Hn 1,3. 3) βούλη-
 σις, αὐθαιρεσία, ἀπεριόριστος
 ἰσχύς Hn 12,5.
 arbitror, I. ἀποθετ. (ἀτακουστῶ).
 2) θεωρῶ ὡς ἀληθές, πιστεύω.
 accessi, παθ. ἀπομφ. ἰδ. accesso.
 accesso, īvi, itum, 3. μεταπέμπο-
 μαι (στέλλω καὶ προσκαλῶ).
 argentum, ī, οὖ. (ἄργυρος). 2) νο-
 μίσματα ἀργυρῶ, ἀργύριον.
 arma, ōrum, οὖ. πληθ. (ὄπλα). 2)
 ὄπλα, πόλεμος.
 armo, I. (ὀπλίζω), 2) παρέχω ἔνο-
 πλον δύναμιν Hn 10,1. 2) ὡς
 οὖσ. ἢ μετ. armātī oī ἔνοπλοι.
 ar-rīpio (ad-rāpio), rīpūi, reptum,
 3. (ἀναρπάζω). 2) μετὰ ζήλου ἐπι-
 λαμβάνομαι, ἀφοσιῶμαι εἰς τι.
 arripūi, ἰδ. arripio.
 artifex, artificis, ā, ὁ μετερχόμενος
 τέχνην τινά, τεχνίτης. Τοιοῦτου εἴ-
 δους τεχνίται διέμενον ἐν ταῖς οἰ-
 κίαις τῶν πλουσίων Ῥωμαίων.
 a-scendo (ad καὶ scando), ndī,
 nsum, 3 (ἀναβαίνω). 2) ἐπιβαίνω.
 ascitus, ἰδ. ascisco.
 a-scisco (ad-scisco), īvi, itum, 3.
 (δέχομαι). 2) civitatem λαμβάνω
 τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου.
 asperitas, ātis, (τραχυτής), 2) δυσ-
 τροπία.
 assēcla, ae, ā. (ἀντὶ assecūla ἐκ
 τοῦ assēquor), ὁ ἀκολουθῶν τινα
 (ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ ψόγου), ὁ

ἀκόλουθος (ὑπαλληλὸς τοῦ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ῥωμαίων ἄρχοντος).

assidūus, συνεχής.

at, σύνδ. ἀλλά, δέ.

atque, ἰδ. ac.

at-tingo (ad-tango), ἥγι, tactum, 3. (ἐφάπτομαι). 2) ἄπτομαι, ἀσχο-
λοῦμαι περί τι.

āuctor, ὄγίς, ἄ. (ὁ αἴτιος [ἐπι-
καλοῦ]), ὁ συμβουλῇ ὑποστηρι-
κτής, ὁ σύμβουλος.

āudeo, āusus sum, 2. (ἡμιαπο-
θετικὸν ὄημα), τολμῶ.

āudio, ἰνί, ἴtum, 4. ἀκούω. 2) ἐξ ἀ-
κοῆς ἢ ἐκ φήμης γιννώσκω A 13, 7.

āugeo, āuxi, āuctum, 2. αὔξω, αὔ-
ξάνω. augeo officium αὔξάνω
τὴν καλωσύνην (αὔξάνω τὴν ὑπο-
χρεωτικότητα, τὴν εὐγένειαν).

āugēus, χρυσοῦς.

āurum, ἰ, οὐ. (χρυσός), 2) χρυσᾶ
νομίσματα, χρυσίον.

āusus, ἰδ. āudeo.

aut, σύνδ. ἢ.

autem, σύνδ. δέ.

auxilium, ἱ, οὐ. (ἐπικουρία). 2)
πληθυντικῶς, : auxilia, ὄγum,
βοήθεια, ἐπικουρικά στρατεύματα
Hm 2, 3.

avaritia, ae, φιλαργυρία.

avunculus, ἰ, ἄ. θείος (πρὸς μη-
τρὸς), μητροἄδελφος.

B

bellicōsus, πολεμικός.

bello, ἰ, πολεμῶ. animo bellare
νοερόως (μετὰ ζήλον καὶ σοβαρό-
τητος, μετὰ πολεμικῆς δραστη-
ριότητος) πολεμῶ.

bellum, ἰ, οὐ. πόλεμος.

benē, ἐπίρο. (καλῶς). 2) εὐμαρῶς,
μετ' ἀνέσεως, [κόμμοδα].

beneficium, ἱ, οὐ. (εὐεργεσία). 2)
τιμή, γέρας, τιμητικὴ διάκρισις.
benivolentia, ae, εὐνοία, εὐμένεια.
usus benivolentiaque αἰ (φιλι-
καί) σχέσεις, ἢ καλὴ συνανα-
στροφή.

biduum, ἰ, οὐ. (χορόνος δύο ἡμερῶν
bis καὶ dies). 2) αἰτ. biduum ἐπὶ
δύο ἡμέρας. ἄφαιρ. biduo μετὰ
δύο ἡμέρας.

binī, ae, a, (ἀριθμ. διανεμητ.) ἀνά
δύο, δύο.

bonitas, atis, χρησιμότης, εὐθύτης.

bonus, (ἀγαθός, συγκρ. melior, ἀ-
μείνων, ὑπερθ. optimus ἄριστος).
καλός, χρηστός, ἐνάρετος [καλός
πατριώτης]. 2) δραστήριος, ἐπιτή-
δειος A 13, 3. Πληθ. ἢ «καλὴ κοι-
νωνία», οἱ ἀγαθοί, οἱ ἄριστοι (=
optimates) A 22, 4.—bonum, ἰ,
οὐς. καὶ πληθ. bona, ὄγum, πε-
ριουσία, τὰ καλά.

breviter, ἐπίρο. βραχέως διὰ βρα-
χέων.

C

C. συντετυμημένον ἀντὶ Caius (προ-
φέρεται Gaius), Γάιος.

cādo, cecidi, cāsum, 3. (πίπτω).

2) πίπτω (ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης) ἀποθνήσκω.

caducēus, i, ἄ. (d=θ, δωριστί: καρούκειον) κηρύκειον. Ἦτο ῥάβδος ἢ κλάδος τὸν ὁποῖον ἐπήγνουον ἐπὶ τῆς πρόρας τοῦ πλοίου.

calamitas, ātis, φθορά.

callidus, πανοῦργος.

campus, i, ἄ. τὸ (δμαλὸν) πεδῖον, πεδιάς.

cāno, cecini, —, 3 (ἄδω). 2) ἄδω, χρησιμωδῶ, προφητεύω, προμαντεύω.

cāpio, cēpi, captum, 3. λαμβάνω. dolores αἰσθάνομαι ἀλγηδόνας. honores καθίσταμαι εἰς ἀρχὴν τιμητικὴν, καταλαμβάνω ἀρχάς (τιμὰς). 2) συλλαμβάνω Hn 10, 6. 3) θέλω, ψυχαγωγῶ A 19,2.

capitulatim, ἐπίρρ. κεφαλαιωδῶς. capitulatim dicere κατὰ τὰ κῆρια κεφάλαια (γεγονότα) ἀναφέρω ἢ διηγοῦμαι.

captivus, i, ἄ. ὁ ἐν πολέμῳ ἄλoυς, ὁ αἰχμάλωτος (πολέμου).

carior, συγκρ. τοῦ carus.

carus, προσφιλής, ἀγαπητός.

castellum, i, οὐ. φρούριον.

castrum, i, οὐ. (ἄχρὰ θέσις, φρούριον). 2) πλ. castra, ὄrum, στρατόπεδον Hn 5,4. C. 1,2. 3) πόλεμος, στρατεία Hn 2,4. 13,3.

casus, ūs, ἄ. (πῶσις). 2) σύμπτωμα. casū (ἀφαιρ.) τύχη, κατὰ τύχην.

causa, ae, αἰτία, λόγος Hn 11,3. ἀφορμὴ Hn 3, 1. causā (ἀφαιρ. ἐπιτασσομένη γενικῆς) ἔνεκα rei publicae causā τῆς πολιτείας ἔνεκα, ἐν τῷ συμφέροντι τῆς πολιτείας.

cecidi, ἰδ. cado.

cecini, ἰδ. cano.

cēdo, cessi, cessum, (χωρῶ). 2) ἀναχωρῶ, καταλείπω. hosti ὑποχωρῶ τῷ πολεμίῳ, τ. ἔ. κάμπτομαι πρὸς (τῶν ὑπερέτερων δυνάμεων) τοῦ ἐχθροῦ. pertinaciae (δοτ.) ὑποχωρῶ εἰς τὴν ἰσχυρογνωμοσύνην.

celāris=celavēris, ἰδ. celo.

celer, celēris, celēre (ταχύς). 2) ταχέως φέρον ἀποτέλεσμα, δραστικός. celeriter, ἐπίρρ. ταχέως.

celo, 1. (ἀπο)κρύπτω (τινά τι, ἢ τι ἀπό τινος).

cēno, 1. δειπνῶ. apud aliquem δειπνῶ παρὰ τινι. cenatum est (ἀπροσώπως) δειπνον ἐγένετο, ἐδείπνησαν.

ensor, ōris, ἄ. τιμητής.

ensorius, ii, ἄ. ὁ χορηματίας τιμητής, ὁ διατελέσας τιμητής.

censūra, ae, τιμητεία.

centiens, ἄριθμ. ἐπίρρ., ἑκατοντάκις.

centum, ἄριθμ. ἄκλ., ἑκατόν. amplius centum milia=amplius quam centum milia πλέον ἢ ἑκατόν χιλ., πλείονες τῶν 100 χιλ. certus, (βέβαιος). 2) συγκρ. cer-

- tior. certiozem facio aliquem
 βεβαιότερον καθίστημί τινα, πλη-
 οφοροῶ τινα (γραπτῶς ἢ προφο-
 ρικῶς).
- cessi, ἰδ. cedo.
- (cetērus, ἕτερος), cetēra, ce-
 tērum. Ἀντὶ τοῦ cetērus λέ-
 γεται reliquus. 2) ἐπίθ. λοιπός.
 Ην 1, 1. Α 13, 3. 3) οὐσ. ceteri
 οἱ ἄλλοι Ην 9, 4. 10, 3. Μετὰ
 γεν. διαίρετικῆς Α 15, 5.
- cibus, ἰ, ἄ. τροφή, τροφίμα.
- circiter, ἐπίρρ. περί+αἰτ., πε-
 ρίπου.
- circumdēdi, προκμ. τοῦ circumdo.
- circum-do, 1. περιβάλλω.
- circum-ēo, ἦ, ἴtum, circumīre, 4.
 περιέρομαι.
- circumīrem ἰδ. circumēo.
- circum-vēnio, 4. (ἐχθρικῶς περι-
 έρομαι), κυκλῶ. circumvenīor
 insidiis (ἀφαιρ.) κυκλοῦμαι δι' ἐ-
 νεδρῶν, ἐμπίπτω ἐνέδροις.
- citerior, ἄ.κ.θ., ius, οὐ.(γεν.-iōris)
 ὁ ἐπὶ τάδε, ὁ ἐντεῦθεν. citerior
 Hispania ἡ ἐντεῦθεν (τοῦ Ἰβη-
 ρος) Ἰσπανία.
- civilis, e, (πολιτικός). 2) τοῦ πο-
 λιτικοῦ βίου.
- civis, is, ἄ. πολίτης.
- civitas, ātis, πολιτεία C 3, 3. 2)
 πόλις Ην 3, 2. Α 3, 3. 3) κοινω-
 νία, κοινότης Α 4, 5.
- clām, ἐπίρρ. κρούφα.
- clandestīnus, (κρυπτός), μυστικός,
- κρούφιος.
- clārē, ἐπίρρ. λαμπρῶς.
- clārius, συγκρ. τοῦ clarus.
- clārus, ἔνδοξος.
- classiariūs (ἀνήκων τῷ στόλῳ).
 2) οὐσ. πληθ. classiarii οἱ ναυ-
 τικοὶ στρατιῶται, «οἱ ἐπιβάται».
- classis, is, στόλος. classe κατὰ
 θάλασσαν.
- clāudo, clāusi, clāusum, 3. (πε-
 ρι)κλείω.
- clāusus, ἰδ. clāudo.
- coactus, ἰδ. cogo.
- coepi, coepisse, (ὁ. ἐλλειπτιζόν),
 ἠρξάμην. morbus levior esse
 coepit ἢ νόσος ἤρχισε νὰ εἶναι
 ἐλαφροτέρα (μᾶλλον ὑποφερτή),
 ἤρχισε νὰ ἐνδίδῃ (νὰ δεικνύῃ ση-
 μεῖα ὑποχωρήσεως). conici (πρόφ.
 conijici) coepta sunt νὰ ὀρίπων-
 ται (νὰ ὀρίπωσιν) ἤρχισαν.
- cogito, 1. σκέπτομαι, σκοπῶ.
- cognitus, ἰδ. cognosco.
- cognōmen, īnis, οὐ. ἐπωνυμία,
 ἐπωνύμιον.
- cognosco, nōvi, nītum, 3. γινώ-
 σκω. 2) γινώσκω ἐξ ἰδίας ἀντιλή-
 ψεως Α 13, 7. 3) εὐρίσκω Ημ 2, 1.
- cognomīne, ἀφαιρ. τοῦ cogno-
 men.
- cognōvi, ἰδ. cognosco.
- cōgo, (ἐκ τοῦ co [ὁ ἐν συνθέσει=
 cum προθ.] καὶ ago), cōegi,
 cōactum, 3. (συνάγω). 2) ἀναγ-
 κάζω.

- cohortatio, ōnis, (παραίνεσις). 2) διαταγή, ὁδηγίαι (=praeccepta) Hn 11, 1.
- collēga, ae, ἄ. συνάροχον.
- col-ligo (cum καὶ lēgo), lēgī, lectum, 3. (συνδέω). 2) συνάπτω, συναθροίζω.
- collis, is, ἄ. λόφος.
- col-lōco, 1. (con ἀντὶ com[=cum] καὶ lōco τίθημι ἐν τόπῳ). 2) καθίστημι Hn 11, 4. 3) δίδω τινὶ γυναικα (= in matrimonium do) A 19, 4.
- colloquium, ii, οὐ. συνδιάλεξις.
- colo, colūi, cultum, 3. (ἐργάζομαι). 2) color litteris (ἄφαιτο.), τιμῶμαι δι' ἐπιστολῶν (λαμβάνω μακρόθεν γραπτὸν τεκμήριον τῆς ἐκτιμήσεως).
- comītas, ātis, εὐπροσηγορία.
- comītor, 1. ἀποθ. (συνοδεύω) 2) προπέμπω (εἰς τὸν τάφον). comitantibus omnibus bonis προπεμπόντων πάντων τῶν ἀρίστων (πολιτῶν), τῇ συνοδείᾳ πάντων τῶν ἀρίστων.
- com-memōro, 1. μνημονεύω, διηγούμαι, ἀναφέρω (ἐκθέτω).
- com-mitto, 3. συνάπτω Hn 11, 3. 2) me fluctibus civilibus (δοτ.) ἐμπιστεύω (ἢ ἐγγχειρίζω) ἑμαυτὸν τῇ πολιτικῇ δίνῃ, ὀπίπτομαι εἰς τὸν κλύδωνα τοῦ πολιτικοῦ βίου.
- commūnis, e, κοινός. 2) εὐπροσηγορος, προσηγής, καταδεκτικός.
- com-mūtō, 1. μεταβάλλω, ἀλλάσσω.
- com-pārēō, rūi, —, 2. φαίνομαι, καταφαίνομαι.
- com-pāro, 1. παρασκευάζω.
- com-pello, pūli, pulsum, 3. (συνωθῶ). 2) ὠθῶ, ἄγω, περσιέγω.
- com-pērio, pēri, pertum, 4. μανθάνω, πληροφοροῦμαι.
- complēo, ēvi, ētum, 2. πληθῶ Hn 9, 3. 2) διαβιῶ, ζῶ, (συνπληθῶ ἐν ζῳῇ) A 21, 1.
- complessem, ἰδ. compleo.
- complures, οὐδ. complūra, (γεν. complurium, πλείονες). 2) πολλοί, (κάμποσοι).
- compōno, 4. (συντίθημι). bellum τὸν πόλεμον καταπαύω, (τελείωνω) Hn 1, 5. Hn 6.2. εἰρήνην ποιοῦμαι Hn 7, 1.
- compositūrus, ἰδ. compōno.
- com-prehendo, prehendi, prehensum, 3. συλλαμβάνω.
- com-prōbo, 1. συναινῶ, ἀποδέχομαι. publice comprobatum est δημοσίᾳ (ὑπὸ τοῦ κράτους) ἀποδεκτὸν ἐγένετο (ἐνεκροίθη).
- compūli, ἰδ. compello.
- conātus, ἰδ. conor.
- con-cīdo (con καὶ caedo), cīdi, cīsum, 3. (κατακόπτω). 2) κατασφάζω, φονεύω.
- conciliātor, ōris, ἄ. ὁ πρωταίτιος (γάμου), ὁ μεσίτης, ὁ προξενητής.
- con-cilio, 1. συνάπτω διὰ φιλίας, (ζητῶ νὰ κερδίσω). 2) pacem εἰ-

- ρήνην ποιῶ (ὡς μεσίτης). nuptias συνάπτω (διαπραγματεύομαι) γάμον. fortunam δημιουργῶ (παρασκευάζω, θεμελιῶ) τὴν τύχην (τὴν εὐτυχίαν). 3) χορηγῶ A 19,3 concitasse = concitavisse, ἰδ. concito.
- concito. 1. (παρορμῶ). 2) προκαλῶ, κινῶ.
- con-cupisco, pīni, —, 3. (con και cupio), ἐφίεμαι, ἐπιθυμῶ, non in-temperanter concupiscere quod a plurimis (ἐννοεῖται: concupisci) videas (= videat aliquis) τὸ μὴ ἀμέτρος ἐπιθυμεῖν ὅπερ ὑπὸ πλείστον (ὅτι ἐπιθυμεῖται) δύνασαι νὰ ἴδῃς (δύναται τις νὰ ἴδῃ).
- con-curro, curri, cursum, 3. (συν-θέω). 2) ταχέως φέρομαι, προσβάλλω, συμπλέκομαι.
- concursum, ūs, ἄ. συμπλοκή, προσβολή.
- condicio, ōnis, (κατάστασις). 2) ὄρος Hn 6,2. A 2,4.
- condiscipulātus, ūs, ἄ. συμμαθητεία.
- condiscipulus, i, ἄ. συμμαθητής.
- confectum, ἰδ. conficio.
- con-fēro, contūli, collātum, conferre, 3. (συγκομίζω). 2) confero με ζητῶ καταφύγιον, καταφεύγω Hn 9,1. μεταβαίνω A 2,2. 3,3.
- conferrem, ἰδ. confero.
- con-ficio (con-fācio), fēcī, fec-
tum, 3. (κατεργάζομαι). 2) τελῶ Hn 2, 4. 3) librum (orationes) βιβλίον (λόγους) ἐπεξεργάζομαι (συγγράφω).
- con-flīgo, flixī, flictum, 3. συμπλέκομαι, συγκρούομαι.
- conflixī, ἰδ. confliigo.
- con-grēdior (con-grādior), congressus sum, congrēdi, 3. ἀποθ. (συνέροχομαι), 2) ἔροχομαι εἰς χειρας, συμπλέκομαι, συγκρούομαι.
- congressus, ἰδ. congredior.
- con-īcio (πρόφερε conjicio), iēcī, iectum, 3. (con και iācio), ὄρω (ἐντός).
- coniuncte, ἐπίρο. (συνδεδεμένος). 2) ἐν φιλικῷ δεσμῷ.
- coniunctio, ōnis (σύνδεσμος). ἐπιγαμία, συγγένεια.
- conor, 1. ἀποθ. πειρῶμαι. multa stulte conor πολλά ἀνοήτως ἐπιχειρῶ, κάμνω πολλάς ἀνοήτους ἀποπειρας.
- con-scendo (con και scando), scendi, scensum, 3. navem εἰσβαίνω ναῦν, ἐπιβαίνω νεώς.
- con-scriptus (παθ. μτχ. τοῦ con-scribo, ἐγγράφω), ἐγγεγραμμένος-patres conscripti κυρίως patres (=οἱ παλαιοὶ Συγκλητικοὶ) et conscripti (=καὶ οἱ ἐγγραφοὶ, δηλ. οἱ νέοι Συγκλητικοὶ τ.ἔ. plebēi, οἱ ἐκ τῆς πληθύος εἰς τὴν Σύγκλητον ἐγγεγραμμένοι). "Ἐπειτα ὁμως, ἀφ' οὗ οἱ ἐκ τῆς πληθύος πολῖται ἐξισώθησαν τοῖς πατριζίοις ἢ φρ. patres

- conscripti κατέστη ἰσοδύναμος πρὸς τὸ Senatores [= Συγκλητικοί].
- consecutarius, ἰδ. consequor.
- con-sequor, 3. ἀποθ. ἀκολουθῶ, συνοδεύω A 19,3. 2) προφθάνω Hn 7,7. 3) τυγχάνω Hn 10,5. A 19,2. 21,1.
- con-sēro, rūi, ritum, 3. (συνείρω) 2) manum συνάπτω μάχην.
- con-servo, 1. διασφάζω, φυλάττω. res meas τὰ ἑμαντοῦ πράγματα (τὴν ἰδιωτικὴν μου περιουσίαν) Hn 10, 1. odium διατηρῶ τὸ μῖσος. iusiurandum διατηρῶ (σέβομαι) τὸν ὄρκον, δὲν παραβαίνω τὸν ὄρκον.
- con-sidēro, 1. (κάμνω μελέτας ἐπὶ τῶν ἄστρον). 2) σκέπτομαι.
- consilium, ūi, οὐ. συμβούλιον.
- consilia interiora τὰ ἐνδότερα συμβούλια (τὰ μετὰ τοῦ βασιλέως συμβ.) consilia clandestina μυστικά συμβούλια, κρύφια συσκέψεις. 2) προθέσεις, σκοπὸς Hn 1, 5. 3) ἀπόφασις A 21, 6. 22,3. 4) πανουργία (πολεμικὸν) τέχνασμα Hn 11, 7.
- consobrina, ae, θυγάτηρ θείας πρὸς μητρός, πρώτη ἑξαδέλφη.
- conspexi, ἰδ. conspicio.
- con-spicio (con καὶ τὸ ἄχρ. spēcio), spexi, spectum, 3. καθορῶ. conspici in neutram partem νὰ διακρίνηται εἰς οὐδέτερον μέρος (νὰ μὴ κάμνη ἐντύπωσιν ὑπερβολικῆς πολυτελείας ἢ ὑπερβολικῆς ἀπλότητος).
- constantia, ae, (εὐστάθεια). constantia vocis atque vultus (γεν.) μετ'εὐσταθείας τῆς φωνῆς καὶ τοῦ προσώπου, (χωρὶς νὰ ἀλλοιώσῃ τὴν φωνὴν καὶ τὸ πρόσωπον).
- con-stituo (con καὶ statuo), tui, tutum, 3. καθίστημι, ἰδρύω, ἐγείρω, 2) οἰκοδομῶ Hn 13,2.
- con-sto, stiti, —, 1. (συνέστηκα). 2) σύγκειμαι, ἔγκειμαι, προσέχομαι.
- consueŕam = consuevĕram, ἰδ. consuesco.
- con-suesco, suēvi, suētum, 3. συνηθίζω, εἶθθα.
- consuetudo, ūnis, ἔθος, ἔξις τοῦ βίου A 14,2. 2) φιλόφρων ὁμιλητικότης, θέλγητρον τῆς συναστροφῆς A 1,4.
- consul, ūlis, ā. ὑπάτος, consule ἢ consulibus (ἀραιῶ. ἀπόλ. = γεν. ἀπόλ. τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης) ὑπάτου ὄντος ἢ ὑπάτων ὄντων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ... ἢ τῶν... ,
- consulāris, is, ā. ὁ διατελέσας ὑπάτος, ὁ χορηματίας ὑπάτος.
- consulātus, ūs, ā. ὑπατεία.
- consulo, lūi, litum, 3. (βουλευόμεαι). 2) mihi consulo, φροντίζω λαμβάνω πρόνοιαν ὑπὲρ ἐμοῦ, βοηθῶ ἐμὲ αὐτὸν A 21, 5.
- consultum, i, οὐ. ἀπόφασις, δόγμα. senatūs consultum Συγκλήτου δόγμα (ἀπόφασις).

- consultus, (βεβουλευμένος), 2) iuris consultus, οὐσ. ὁ νομομαθής.
- con-sūmo, 3. (κατ)αναλίσκω, δαπανῶ. consūmor φθίνω, ἐκτίζομαι.
- con-temno, mpsi, mptum, 3. (καταφρονῶ). 2) morbum καταφρονῶ τοῦ νοσήματος, δὲν λαμβάνω τὸ νόσημα ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν.
- contentus, εὐχαριστημένος. contentus sum ἀρκοῦμαι, μένω εὐχαριστημένος ἐκ... (ἀπὸ...).
- contextus, (συνιχθής ὡς τὸ ὕφασμα.) 2) συνεχής, ὁλόκληρος (ἀνευ χάσματος), ἔχων ἀλληλουχίαν.
- continens, ntis, (συνέχων). 2) ὁ συνέχων, ὁ συγκρατῶν ἑαυτὸν, ὁ ἐγκρατής, ὁ οἰκονόμος.
- continentia, ae, ἐγκράτεια, τὸ μεμετρημένον, ἡ οἰκονομία.
- con-tineo (con καὶ teneo), tinui, tentum, 2. (συνέχω). 2) περιέχω, περιλαμβάνω.
- contra, ἐπίρρ. ἐναντίον, κατὰ+γεν.
- con-trāho, traxi, tractum, 3. (συσπῶ). 2) συναθροίζω.
- contrarius, (ἀντίος), 2) e contrario τοῦναντίον.
- contūli, id. confero.
- con-venio, 4. (συνέρομαι). 2) non convenit (ἐνεστ.) inter scriptores δὲν ὑπάρχει ὁμοφωνία μεταξὺ τῶν συγγραφέων, οἱ συγγραφεῖς διαφωνοῦσι. colloquium convenit (προκμ.) συνέντευξις συνεφωνήθη, συνεφωνήσαν (ᾠρίσαν) συνέντευξιν. condiciones non conveniunt οἱ ὅροι δὲν συνεφωνήθησαν, περὶ τῶν ὅρων δὲν ἔμειναν σύμφωνοι (προβλ.: «ξυμβαίνειν»).
- conviva, ae, ā. (ὁ συμβιῶν). 2) ὁ συμπότης, ὁ δαιτυμῶν, ὁ σύνδειπνος.
- convivium, ii, ou. (ἡ συμβίωσις). 2) ἐστίασις, συμπόσιον.
- con-voco, 1. συγκαλῶ.
- coria, ae, (ἀφθονία). 2) coriae (πληθυντ.) στρατός.
- corūla, ae, σύνδεσμος, δεσμός.
- cornu, ūs, ou. κέρας, κέρατον. Hn 5,2. 2) κέρας (πτέρυξ στρατοῦ ἢ στόλου) Hn 8,4.
- corōna, ae, (κορώνη). 2) στέφανος.
- cor-rumpo (con καὶ rumpo), rūpi, ruptum, 3. (φθείρω). 2) διαφθείρω (χοήμασι), δεκάζω.
- corruptus, id. corrumpo.
- cottidianus, ὁ καθ' ἡμέραν, καθημερινός, συνήθης.
- credo, didi, ditum, 3. ἐμπιστεύω Hn 8,3. 2) πιστεύω. quod vix credendum sit ὅπερ (=καὶ τοῦτο) μόλις ἤθελεν εἶναι πιστευτόν. 3) παρενθετικῶς: νομίζω, πιθανῶς, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, A 18,5.
- creo, 1. (κτίζω). 2) ἀποδείκνυμι, ἐκλέγω.
- cresco, crevi, cretum, 3. αὐξάνω

νω. 2) *crēvit virtutum laude* ἠῦξήθη (ἠῦξήθη, ἐμεγαλύνθη) διὰ τοῦ τῶν ἀρετῶν ἐπαίνου, (ἠῦξήθη διὰ τῆς ἀτομικῆς ἀξίας).

crēvi, ἰδ. *cresco*.

crimen, ἰνίς, οὐ. (κρῖμα, ἔγκλημα). 2) αἰτίαισις.

cubitus, ἰ, ἄ. (καὶ *cubitum*, ἰ, οὐ. κύβιτον), ἀγκών.

cuius, γεν. τοῦ *qui*.

cultus, ὤς, ἄ. (περιποίησις τοῦ σώματος καὶ τῆς ζωῆς). 2) *cultus domesticus* ἐξυπηρετήσις οἰκιακῆ (τ.ἔ. τὰ ἀναγκαιοῦντα πρὸς ἄνετον ἐξυπηρετήσιν τοῦ οἴκου π.χ. ἐνδύματα, ἐπιπλα, κλπ). *cultus cottidianus* ὁ καθημερινὸς (συνήθης) βίος ἐν τῷ οἴκῳ, αἱ καθημεριναὶ ἔξεις τοῦ βίου.

cum, Ἰ *πρόθ.* μετ' ἀφαιρετικῆς, μετὰ (+γεν.). σύν. Τοπικῶς: 1) πρὸς δήλωσιν τοῦ ὁμοῦ *Hm* 1,5. 4,2. *Hn* 8,1. ὅθεν *erat cum eo* ἦτο μετὰ τούτου (ἀνεστρέφετο αὐτὸν) *Hm* 3,2. 2) πρὸς δήλωσιν ἐξθροικῆς διαθέσεως=ἐναντίον *Hn* 4,1. 3) πρὸς δήλωσιν τοῦ δι' οὗ τις εἶναι ἐφωδιασμένος *Hn* 7,5. 11,1. 12,5.

cum II *σύνθ.* 1) χρον. (τότε) ὅτε, ἀφοῦ *Hm* 2,1. 2) χρον. καὶ αἰτιολ. ἄμα *A* 20,2. 3) χρον. (καὶ ὑποθ. ἄμα) ὅταν, ἐὰν *Hn* 2,6 4) μετὰ προτ. ἢ ὑπεροθ. ὑποτακτ. ἐν ᾧ, ἀφοῦ (συχνάκις ἀπαντᾷ [*cum*

historicum]). 5 ἐπὶ ἀορ. ἐπαναλήψεως, ὁσάκις *A* 2, 4. 20,1. 20,2. 6) αἰτιολ. ἐπειδὴ *Hn* 10, 4. 11. 6. *C.* 2, 2 (*cum moraretur*). *A* 2, 2. 6,5. 17, 1. 20, 3. 20,5. 21,5. 7) ἐνδοτ. εἰ καί, καίτοι *Hm* 2,4. *Hn* 1, 3. 8, 4. *A* 6, 2. 2,4. 13, 1. 14, 2. 22, 2. *C.* 2, 2. (*cum obtinēret*).

cunctus ἐκ τοῦ *coniunctus* (συνηνωμένος). 2) σύμπας.

cupiditas, ἀτίς, ἐπιθυμία τοῦ πολεμεῖν, τὸ φιλοπόλεμον. *cupiditas notitiae clarorum virorum* ἢ ἐπιθυμία τῆς γνώσεως τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν (ἢ γεν. *notitiae* κεῖται ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ *noscendi* γεν. *γερονυδίου*=τοῦ γνωρίζαι).

cupidus, (ἐπιθυμητικός). *cupidissimus litterarum fuit* ἔνθερος φίλος τῶν γραμμάτων ὑπῆρξεν. (ἠγάπα γὰ ἀναγινώσκη συγγραφεῖς).

cupio, πῖνι, πῖtum, 3. ἐπιθυμῶ. *cura*, ae, φροντίς, πρόνοια, *Hn* 9,4. *A* 21,5.2) εὐσυνειδησία *A* 15,2. ἢ (ἐξ ὑποχρεώσεως) φροντίς *A* 20,4.

curatio, ὄνις, (φροντίς). 2) ἰατρικὴ τέχνη, θεραπεία, [*κοῦρα*].

curo, ἰ. φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι. *curo aedem reficiendam* (γερονυδίων) ἐπιμελοῦμαι (φροντίζω περὶ) τῆς ἐπισκευῆς τοῦ ναοῦ.

custodio, ἰνί, ἰtum, 4. φυλάττω.

D

darem, ἰδ. do.

datus, ἰδ. do.

dē, προθύ. μετ' ἀφαιρ. ἐκ. ἀπό 1) τοπ. ἐκ. ἀπό C 2, 2, 2) ἀντί γεν. διαιρητικῆς C 3, 1. A 14, 2 (πολλάκις). 3) περὶ Hn 2, 2, 2, 6. A 6, 3, 18, 6.

debēo (de-hābeo), būi, bītum, 2. δφείλω, καθῆζον ἔχω. nemini dubium esse debet οὐδενὶ ἀμφίβολον νὰ εἶναι ὀφείλει, (δύναται). 2) ἀπολύτως: ὀφείλω, χρεωστῶ A 2, 4.

debilitō, 1. (ἀσθενῶ) [-όω] τινά. πηρῶ. 2) ἀναχαιτίζω τινά ἐν τῇ δράσει. debilitor ἐξασθενῶ [-έω]. de-cēdo, 3. ἀποχωρῶ, (καταλείπω τὴν ἐπαρχίαν ἅμα τῇ λήξει τοῦ στρατηγικοῦ ἢ τοῦ ὑπατικοῦ ἔτους) C 1, 4. 2) ἀναχωρῶ Hn 1, 5. 3) ἀποχωρῶ τῆς ζωῆς, ἀποθνήσκω A 2, 1, 22, 3. 4) (ἐπὶ ἀφύγων π. γ. ἐπὶ πυρροῦ) ὑποχωρῶ, (πίπτω) A 22, 3.

decem, δέκα.

decēo, decūi, —, 2. (δοκέω). 2) ἀπροσώπως decet πρόπει, ἀρμόζει.

de-cerno, decrēvi, decrētum, 3. (δοκεῖ μοι, ἀποφασίζω). 2) διαλύω διὰ τῶν ὄπλων τὴν διαφοράν, ἀποφασίζω διὰ τῶν ὄπλων (διαχωρῶν τὸν πόλεμον). cum

hoc decernit πρὸς τοῦτον (ἐναντίον τούτου, τούτῳ) συνάπτει (ἀποφασιστικῆν) μάχην. classe erant decreturi διὰ τοῦ στόλου (διὰ ναυμαχίας) ἔμελλον νὰ ἀποφασίσωσιν, ἔμελλον νὰ ναυμαχήσωσι.

de-clāro, 1. δηλῶ, ἐπισημαίνω Hn 11, 2, 2) δῆλον καθίστημι, περιγράφω A 18, 6.

decretūrus, ἰδ. decerno.

dedērem, ἰδ. dedo.

dedēris, ἰδ. do.

dedi, ἰδ. do.

de-do, dedīdi, dedītum, 3. παραδίδωμι, παραδίδω.

de-dūco, 3. (κατάγω). 2) συμπαράλαμβάνω ὡς συνοδὸν C 1, 4. 2) ἄγω. φέρω Hn 11, 1.

deductus, ἰδ. deduco.

deduxi, ἰδ. deduco.

de-fendo, ndi, nsum, 3. ὑπερασπίζω.

defensum (ὑπίον τοῦ defendo) Hn 6, 1.

de-fēro, 3. (κατάγω). 2) προσφέρω, ἀπονέμω Hn 3, 1. A 6, 4, 19, 3. 3) (παρα)δίδω A 4, 2, 4) γνωστοποιῶ Hn 3, 1, 12, 1.

de-hortor, 1. ἀποθετ. ἀποτρέπω. frustra dehortando μάτην ἀποτρέποντες, διὰ ματαίων ἀποτροπῶν.

deinde (dein-de), ἐπίρρ. (ἔπειτα) 2) primum... deinde πρῶτον...

- ἔπειτα, (πρῶτον... δεύτερον).
 delātum, ἰδ. defero.
 de-lecto, 1. (ἐφελκύω). 2) delector
 non minus animo quam ventre
 εὐφραίνομαι ὄχι ὀλιγότερον [=
 καί] διὰ τοῦ πνεύματος ἢ [=καί]
 διὰ τῆς κοιλίας.
 delectus (μτζ. παθ. τοῦ delīgo,
 lēgi, lectum, 3. ἐκλέγω) ἐκλελεγ-
 μένος, ἐκλεκτός.
 delēo, ēvī, ētum, 2. καταστρέ-
 φω, ἀφανίζω.
 de-ligo, 1. ἐπιδέω, προσδένω.
 de-mīgro, 1. μετοικῶ.
 de-pello, depūli, depulsum, 3.
 ἀποδιώκω.
 de-pōno, 3. (καταθέτω πρὸς ἀσφα-
 λειότεραν φύλαξιν, τοποθετῶ Hn
 9, 3. 2) animam παραδίδω τὸ
 πνεῦμα (τὴν ζωὴν), ἀποθνήσκω.
 odium καταθέτω, ἀποβιάλλω (ἀ-
 φίνω, δὲν ἔχω πλεον) τὸ μῖσος.
 de-porto, 1, (κατακομίζω). 2) tri-
 umphum κατάγω θρίαμβον.
 de-primō (de καὶ prēmō), de-
 pressi, depressum, 3. καταπιέ-
 ζω). 2) καταπαύω, ματαιῶ A 22, 2.
 3) naves καταβυθίζω τὰς ναῦς.
 descisco, scīvī, (συνηθ. descīi),
 scītum, 3. μεθίσταμαι, ἀπο-
 σχιζῶ.
 descīvī, ἰδ. descisco.
 de-scribo, 3. περιγράφω. versibus
 (ἀφαιρ.) διὰ στίχων (ἐν ποιήσει).
 de-sēro, sērūi, sertum, 3. ἀπολεί-
 πω, παραιτῶ εἰς τὸ μέσον [ἀφί-
 νω ᾗ τὰ κρῦα τοῦ λουτροῦ].
 desiderīum, ἦι, οὐ. πόθος, σφοδρὰ
 ἐπιθυμία, λυπηρὰ ἀνάμνησις τῆς
 ἀπουσίας τινός).
 desidēro, 1. ποθῶ, ἐπιθυμῶ A
 16, 3. 2) ἀπαιτῶ, ἐπιζητῶ A 13, 3.
 de-sīno, desiī desītum, 3. παύω,
 παύομαι.
 de-sisto, destīti, —, 3. παύω,
 παύομαι, ἀφίσταμαι, (μτζ. μέλλ.
 destitūrus).
 desperatīo, ōnis, ἀπελπισμός, ἀ-
 πόγνωσις.
 desperātus (παθητ. μτζ. τοῦ des-
 pēro, 1. ἀπελπίζω) ἀηλιτισμέ-
 νος, ἀπελις. desperatis rebus
 ἐν ἀπελπιστικῇ καταστάσει τῶν
 πραγμάτων.
 de-spīcio (de καὶ τὸ ἄχρηστον
 spēcio βλέπω), spexi, spectum,
 3. καταθεῶμαι. 2) καταφρονῶ,
 δὲν φροντίζω περί... A 6, 4.
 de-spondēo, spondī, sponsum, 2.
 ἐγγυῶ, ὑπισχνοῦμαι, ἀρραβω-
 νίζω.
 destitērim, ἰδ. desisto.
 destīti, ἰδ. desisto.
 de-tēgo, texī, tectum, 3. ἀποστε-
 γάζω, (ἀφαιρῶ τὴν στέγην).
 detrimentum, ī, οὐ. βλάβη, ζημία.
 A 2, 3. 2) βλάβη, ἀπώλεια Hn
 5, 2. 3) ἀπώλεια, μείωσις C 2, 4.
 detūli, ἰδ. defero.
 devīci, ἰδ. devinco.

- de-vincio, vinxi, vinctum, 4. (δέ-
νω) 2). προσελκύω, «επάγομαι».
- de-vinco, 3. κατανικῶ, παραλύω,
ἀποσυντίθημι.
- dexter, ěra, ěrum (ἢ dexter, dex-
tra, dextrum), δεξιός.
- dico, dixi, dictum, 3. λέγω. 2)
συμφωνῶ, ὀρίζω χρονικὸν ὄριον
ἀποδόσεως τοῦ δανείου A 2,3.
- dictator, oris, ἄ. δικτάτωρ (γεν. δι-
κτάτορος), στρατηγὸς αὐτοκρά-
τωρ.
- dictus, id. dico.
- dies, diēi, [ἄ. καὶ θ.] (ἐν τῷ πληθ.
πάντοτε γένους ἄρσ.) ἡμέρα. pau-
cis diebus (=post paucos dies
ἢ paucis diebus post) μετ' ὀλί-
γας ἡμέρας. in dies ὁσημέραι ἀπὸ
ἡμέρας εἰς ἡμέραν (καθημερινῶς)
- difficilis, e, δύσκολος, χαλεπός. dif-
ficile est δύσκολον εἶναι. 2) δυσ-
μεταχειρίστος, παράξενος, ἰδιώ-
τροπος A 5, 1.
- dignitas, ātis, (τὸ ἄξιον). 2) ἡ (διὰ
τῆς προσωπικῆς ἀξίας ἀποκτηθεῖ-
σα) ἐκτίμησις, τιμὴ A 21,1. 3) θέ-
σις, τάξις, τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱππέως
A 1. 1. pro dignitate ἀναλόγως
τοῦ (ἱππικοῦ) ἀξιώματος (κατὰ τρό-
πον ἄξιον τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ
ὡς ἱππέως καὶ κατὰ τρόπον ἄξιον
τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ) A 6, 2.
- dilectus, ūs, ἄ. στρατολογία.
- dilexi, id. diligo.
- diligens, ntis (μετ. τοῦ diligo),
διαχειριστικὸς περιουσίας (ἐπὶ τοῦ
καλοῦ οἰκογενειάρχου), οἰκωφε-
λῆς, οἰκονόμος.
- diligenter, ἐπίρρ. (προσεκτικῶς).
2) μετ' ἀκριβείας.
- diligentia, ae, ἐπιμέλεια, ἐπιμεμε-
λημένη καὶ ἀδιάλειπτος ἐνέργεια
(φιλοπονία) Hn 7, 5. C 3, 4 A
13,4. 2) οἰκονομία, φειδώ, ὀλι-
γάροεια A 13,5. 3) ἴσσις (θερα-
πεία τοῦ ἀρρώστου) A 21, 5.
- di-ligo (dis καὶ lēgo), lexi, lec-
tum, 3. (ἐκλέγω). 2) ἀγαπῶ ἐξ
ἐκτιμήσεως, ἐκτιμῶ.
- di-mīco, 1. ἀγωνίζομαι, μάχομαι.
- di-mitto, 3. (διαπέμπω) 2) ἀποπέμ-
πω, ἀφίνω τινὰ νὰ ἀπέλθῃ Hn
3,3. 4,1. 3) vitam alieno arbitrio
(δοτ.) καταλείπω (ἀφίνω, παραι-
τῶ) τὴν ζωὴν τῇ ἀλλοτριᾷ ἀνθαι-
ρεσίᾳ Hn 12,5.
- di-rīpio (dis καὶ rāpio), rīpui, rep-
tum, 3. (διαρπάζω). 2) πορθῶ,
ἐξολοθρεύω, ἐρημῶ, δηῶ, λαφυ-
ραγωγῶ.
- dis-cēdo, 3. ἀποχωρῶ. superior
ἀποχωρῶ ἀνώτερος (τ. ἔ. νικητῆς
ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης).
- disiēci, id. disicio.
- dis-īcio (πρόφερε dis-jicio [ἐκ τοῦ
dis καὶ iācio, πρόφ. jacio ῥίπτω,
βάλλω]), disiēci, disiectum, 3.
(διαρρίπτω). 2) domum a funda-
mentis κατασκάπτω τὸν οἶκον
ἀπὸ θεμελίων (κατεδαφίζω).

dispalātus, μετοχή τοῦ ἀχρήστου ἀποθετικοῦ ὄημ. *dispālor*, 1. διασκορπίζω ἑμαντόν, διεσπαρμένους περιφέρουμαι.

dissensi, ἰδ. *dissentio*.

dis-sentiō, 4. διαφωνῶ, ἀντιδοξῶ, ζῶ ἐν διχονοίᾳ.

dis-sīdeo (*dis* καὶ *sēdeo*), *sēdi*, *sessum*, 2. (δίισταμαι, διέστηκα).

2) *dissidebat ab eo* διεφέρετο αὐτῷ (εἶχε διαφορὰς πρὸς αὐτόν), ἦτο πολέμιος τούτου.

dis-socio, 1. (διαζεύγνυμι). 2) φέρω εἰς διχόνοιαν, διαιρῶ, διασπῶ.

dissociatis animis civium (ἀντι *dissociatis civibus*) διχονοησάντων τῶν πολιτῶν, ἐπειδὴ οἱ πολῖται διέστησαν [πολιτικῶς].

districtus (μτχ. παθ. τοῦ ῥ. *distingo*, *strinxī*, *strictum*, 3. σύρων διαχωρίζω), (πολλαπλῶς) ἀτησχολημένος.

diti, δοτ. τοῦ *dives*.

diū, ἐπίρο. πολὺν χρόνον, συγκρ.

diutius πλείονα χρόνον, μακρότερον.

diuturnitas, ἄτις, μακροχρονιότης.

dives, ἴτις, πλούσιος (δοτ. *diti* ἀντὶ *diviti* A 1,2).

divinatio, ὄνις, μαντική.

divinus θεῖος. *divina res* (θεῖον πρᾶγμα), ἡ θυσία, τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς (= *sacrificium*).

divus, ἰ, (τιμητικὴ προσωνυμία), ὁ ἀποθεωθείς, θεός. *divi filius* =

divi Caesaris filius.

do, *dēdi*, *dātum*, *dāre*, 1. δίδωμι, παρέχω, δωρῶ. *manus* (ἐνν. *vinculis*) δίδω, (προτείνω) τὰς χεῖρας εἰς τὰ δεσμά, (ὁμολογῶ ὅτι ἠτήθην).

filiam δίδω τὴν θυγατέρα ὡς γυναῖκα, ἐκδίδωμι τὴν θυγατέρα. *locum nocendī* παρέχω εὐνοϊκὸν χρονικὸν σημεῖον (= *locum*) λαβήν, εὐκαιρίαν πρὸς βλάβην. *operam ut... προσπαθῶ νά... (πρσχιζῶ νά...)* * *operam*

honoribus δίδω ἐπιμέλειαν ταῖς τιμαῖς, ἐπιδιώκω (πολιτικὰ) ἀξιώματα.

tempore dato εὐκαιρίας (εὐνοϊκῆς) δοθείσης (τυχούσης).

do verba παρέχω λόγους κενούς, φράσεις κενὰς (ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἔργα), ἔξαπατῶ (γελῶ) (πρβλ. τὸ ἡμέτερον: *ἀντὰ ῥαι λόγια*).

do vela ventis δίδω τὰ ἱστία τοῖς ἀνέμοις, ἀνεπετάννυμι τὰ ἱστία, ἐκπλέω.

senatus datur ἡ Σύγκλητος δίδεται (*κυρίως*: *aditus ad senatum* = ἡ εἴσοδος εἰς τὴν Σύγκλητον), ἐπιτρέπεται τινὶ νὰ

τύχη ἀχροάσεως παρὰ τῆς Συγκλήτου.

docēo, *docūi*, *doctum*, 2. (διδάσκω), 2) διαφωτίζω.

docilitas ἄτις, (εὐμάθεια). *docilitas ingenii* εὐκόλος ἀντίληψις.

doctor, ὄρις, ἄ. διδάσκαλος.

doctrīna, ae, (διδασκαλία). 2) παιδεύσεις C 3,4. 3) γνώσεις A 1,2.

4) ἀνατροφή, παίδευσις A 17,3.
 dodrans, ntis, ἄ. (κατὰ τὴν σημασίαν ἀπὸ τοῦ dequadrans = $\frac{3}{4}$ ἔλλαττον) = libra ἢ ās librālis μεῖον $\frac{1}{4}$, ἦτοι $\frac{3}{4}$ τῆς libra. Μία libra = 327,45 γραμμ.—2) heres ex dodrante κληρονόμος τῶν τριῶν μερῶν (δηλ. τῶν $\frac{3}{4}$ τῆς περιουσίας).
 dolor, ōris, ἄ. ἀλγηδὼν A 21,3. 21, 4. 2) λύπη A 4,5.
 dolus, i, ἄ. δόλος, τέχνασμα, ἀπάτη.
 domesticus, οἰκιακός, τοῦ οἴκου A 13,3. 13,7.2) domesticae opes αἱ ἴδιαι (αὐτοῦ) δυνάμεις, αἱ δυνάμεις τοῦ βασιλείου (αὐτοῦ).
 domi, ἰδ. domus.
 domicilium, ii, οὐδ. (κατοικία) 2) ἔδρα, διαμονή.
 domo, ἰδ. domus.
 domus, ūs (καὶ domi Hn 9,3.), οἶκος. Τύποι μετ' ἐπιρρηματ. σημασίας: domi (πρὸς. τοπικῆς) ἐν τῇ πατρίδι Hn 1,2. A 3,3. 13,4. domum εἰς τὸν οἶκον A 13, 6. domo ἐκ τῆς πατρίδος Hn 8, 1.
 donicum, σύνδ. (ἀρχαῖκός τύπος ἀντὶ τοῦ donec), μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν, μέχρις οὗ.
 dono, 1. δωροῦμαι (δωροῶ). dono aliquem aliquā re δωροῦμαι τινά τινι πράγματι, δωροῦμαι τινί τι.
 dubito, 1. ἀμφιβάλλω. quod nemo dubitat (ἀντὶ *de qua re* ne-

mo dubitat) περὶ οὗ οὐδεὶς ἀμφιβάλλει. non dubito quin (μεθ' ὑποτακτικῆς) δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι (πιστεύω ὅτι). 2) non dubito μετ' ἀπαρεμφάτου χρόνου ἐνεστώτος) δὲν ὀκνῶ νά... δὲν διστάζω νά...
 dubius, ἀμφίβολος. sine dubio ἄνευ ἀμφιβολίας, ἀναμφιβόλως.
 dūco, duxi, ductum, 3. ἄγω Hn 3, 3. 8, 4. 2) ἄγειν μεθ' ἑαυτοῦ Hn 2, 4 (κατ' ἔλλειψιν τοῦ me secum ἐμὲ μεθ' ἑαυτοῦ), ἀπάγω, (παίρω καὶ φεύγω) Hn 9, 4. 3) νομίζω, θεωρῶ. continentis debet duci ἐγκρατοῦς (μεμετροημένου ἀνδρός γνώρισμα) πρέπει νὰ θεωρῆται. nefas dūco μετ' ἀπαρεμφ. θεωρῶ ἀσεβές, θεωρῶ (ὡς) ἱεροσυλίαν νά...
 dulcis, e, (ἡδύς). 2) τερπνός.
 dum, σύνδ. μετ' ἐνεστ. ὀριστικῆς ἐνῶ, ἐν ᾧ χρόνῳ Hn 12, 1. Μετὰ παρατ. ἀντὶ ἐνεστώτος Hn 2,4.
 duo, duae, duo, δύο.
 duplex, icis, (διπλοῦς). 2) διπλοῦς διάφορος (δύο ἐκδοχῶν).
 dux, ducis, ἄ. (ὀδηγός). 2) ἀρχηγός, στρατηγός.
 duxi, ἰδ. dūco.

E

ē (οὐδέποτε πρὸ φωνήεντος ἢ τοῦ h) καὶ ex (πρὸ φων. καὶ συμφ.): πρῶθ. μετ' ἀφαιρ. 1) τοπικῶς ἔξ, ἀπὸ Hn 6,4. A 21, 1. 2) πρὸς

- δήλωσιν τῆς καταγωγῆς ἢ τοῦ γένους: ἀπό, ἐξ A 19, 4. 3) ἀντιγεν. διαίω. Hn 3, 3. 12, 1. 13, 3. A 5, 2 (ex hereditate). 4) πρὸς δήλωσιν αἰτίας ἢ ἀποτελέσματος: ἔνεκα, ἐκ διὰ Hn 7, 5. C 2, 1. 2, 2 A 1, 3. 20, 3. 21, 3. 5) πρὸς δήλωσιν συμφωνίας: συμφώνως πρὸς Hn 3, 1. Hn 7, 3. 7, 5. A 5, 2 (ex dodrante). 6, 2. 13, 6. 6) πρὸς δήλωσιν ἐπισημαστικῆς σχέσεως Hn 1, 2 (e contrario). ex quo=ὅθεν Hn 5, 4.
- eā, ἐπίρω. (ἐννοεῖται parte ἢ via), ἐκείνη, κατ' ἐκείνην τὴν ὁδόν.
- eamque=et eam, ἰδ. is.
- eandem, αἰτ. τοῦ eadem, ἰδ. idem.
- edictum, ἰ, οὐ. διάγραμμα, διάταξις. Ἀναλαμβάνοντες τὴν ἀρχὴν οἱ τιμηταὶ ἐδημοσίεον διάγραμμα εἴτε παραλαμβάνοντες τοῦτο ἀμετάβλητον παρὰ τῶν προκατόχων (edictum tralaticium διάγραμμα παραδοτόν), εἴτε προσθέντες εἰς τοῦτο νέας ἰδίας διατάξεις. Ὁ τιμητὴς Κάτων ἀναλαμβάνων τὴν ἀρχὴν προσέθηκε πολλὰς νέας διατάξεις κυρίως πρὸς περιστολὴν τῆς πολυτελείας.
- e-do, edidi, editum, 3. ἐκδίδω. in vulgus ἐκδίδω εἰς τὸ δημόσιον, δημοσιεύω.
- effeci, ἰδ. efficio.
- ef-fero (παλαιότερον ec-fero), ex-tūli, elatum, efferre, 3. ἐκφέρω. 2) ἐκφέρω, κηδεύω, (συνοδεύω εἰς τὴν τελευταίαν κατοικίαν).
- ef-ficio (ex καὶ facio), feci, factum, 3. (ἐξεργάζομαι). 2) κατορθῶ C 2, 2. efficio ut ἐνεργῶ νά...
- 3) συναθροίζω (=colligo) Hn 10, 5.
- ef-fugio, 3. (ἐκφεύγω). 2) διαφεύγω τινά (τὰς ἐνέδρας τινός).
- effusus (κυρίως: παθ. μετχ. τοῦ ef-fundo ἐκρέω)=ἐκχυτος. 2) ἄμετρος, (εὐρύς, εἰς εὐρείαν κλίμακα), ὑπερβολικός.
- egi, ἰδ. ago.
- egō, ἐγώ.
- egōmet (egō ἐγὼ καὶ τὸ ἐγκλιτικὸν -met) ἐγὼ αὐτός.
- e-grēdior (e καὶ grādior), egres-sus sum, egrēdi, 3. ἀποθ. ἐξέρχομαι.
- eī, δοτ. τῆς ἀντων. is, ea, id.
- eius, γεν. τῆς ἀντωνυμίας is.
- eiusdemque = et eiusdem, ἰδ. idem.
- elātus, ἰδ. effero.
- elēgans, ntis, κομψός, φιλόκαλος.
- elegantia, ae (κομψότης), 2) elegantia vitae (κομψότης τοῦ βίου), εὐγενὴς διαγωγή (συμπεριφορά), λεπτοὶ τρόποι (λεπτότης τῶν τρόπων) ἐν ταῖς κοινωνικαῖς σχέσεσι.
- elephantus, ἰ, ἄ. ἐλέφας.
- e-licio (e καὶ lacio), cūi, citum, 3. (ἐξάγω) 2) προσελκύω.

- eloquentia, ae, εὐγλωττία, δεινό-
της τοῦ λέγειν.
- emax, ācis, (ὄνητικός), 2) ἔχων
ἀγορομανίαν, μανιώδης ἀγορα-
στής.
- enim, σύνδ. (μετὰ μίαν ἢ πλείο-
νας λέξεις ἐν ὅλον ἀποτελούσας),
διότι.
- e-numero, 1. ἀπαριθμῶ, διηγοῦ-
μαι, «καταλέγω».
- eō, ἐπίρρ. ἐξεῖσε Hm 3, 1. 2) eo
—ut εἰς τοιαύτην κατάστασιν
(τόσον)—ὥστε Hm 2, 4. 3) eo
ut—εἰς τοιοῦτον σημεῖον ὥστε
Hm 4, 3.
- eō, ἢ (καὶ ἰνί), itum, ire, 4. (πο-
ρεύομαι) 2) ἀνέτως ὀδεύω (ἀντίθ.
repro ἔρω Hn 3,4. 3) in ius de
mea re μεταβαίνω εἰς τὸ δικαστή-
ριον περὶ ὑποθέσεώς μου, καταγ-
γέλλω τινὰ ὡς ἔνοχον ἰδιωτικοῦ
ἀδικήματος, (καθίστημί τινα εἰς
δίκην).
- eō, ἀφαιρ. τοῦ is.
- eōdem, ἀφαιρ. τοῦ idem.
- eōdem, ἐπίρρ. εἰς τὸν αὐτὸν τό-
πον, εἰς τὸ αὐτὸ μέρος Hn 11, 2.
A 2, 3.
- eōque=et eō, ἐπίρρ. Hm 3, 1.
- ephēmēris, idis, «ἐφημερίς», ἡμε-
ρολόγιον, βιβλίον τῶν καθ' ἡμέ-
ραν οἰκιακῶν ἐξόδων.
- epistūla, ae, (κάλλιον τοῦ (epi-
stōla), ἐπιστολή, (ἔγγραφο).
- eques, equitis, ā. (ἵππεύς), 2) ὁ
ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἵππέων.
equester, tris, tre, (ἵππικός). 2)
ὁ τῆ ἵπλάδι (ἵππικῇ) τάξει ἀνή-
κων.
- equitatus, ūs, ā. τὸ ἵππικόν, οἱ
ἵππεῖς.
- equis, i ā. ἵππος.
- erga, προθ. μετ' αἰτιατικῆς: (εἰς;
πρός). 2) ἐναντίον, κατὰ + γεν.
- error, ōris, ā. πλάνη, ἀπάτη.
- e-rūdīo (e καὶ rudis, τραχύς), ἰνί,
itum, 4. (ἐξημερώνω). 2) ἐκπαι-
δεύω. erudivit filium (=eru-
diendum curavit) ἐδίδαξε τὸν
υἱὸν (παρέδωκε πρὸς διδασκαλίαν
ἐπεμελήθη διὰ τῶν διδασκάλων
τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ υἱοῦ).
- eruditus [ἐξαισιώς] μεμορφω-
μένος.
- e-rumpo, rūpī, ruptum, (ἐκρή-
γνυμι). 2) (ἐπὶ ἀποστήματος):
αἰφνιδίως ἀναφαίνομαι, ἐκσπῶ,
(ξεσπῶ).
- et, σύνδ. καί. et—et καὶ—καί, 2)
καί, ἀλλὰ (ὅταν προηγῆται ἄρνη-
σις) A 22,2.
- etiam, σύνδ. ἔτι, καί, 2) πρὸς
ἐπίρρῳσιν τοῦ συγκριτικοῦ: ἔτι
A 5,3. 3) ἀκόμη καὶ Hm 2,3.
- etiam-num, ἐπίρρ. ἔτι καὶ νῦν,
(καὶ τώρα ἀκόμη).
- etsi, σύνδ. εἰ καί.
- ex-acūo, cūi, cūtum, 3. (ἀκονῶ).
2) παροξύνω, παρορμῶ.
- ex-ardesco, exarsi, exarsum, 3.

- (ἐκκαίωμα). 2) bellum exarsit ὁ πόλεμος ἐξήφθη (ἀναφθ).
 exarsi, ἰδ. exardesco.
 ex-cedo, 3. (ἐξέρχομαι). 2) ἀποχωρῶ.
 excellenter, ἐπίρρ. ἐξαιρετέως.
 ex-cīo, cīvi (καὶ cīi), —, 4.) (ἀνακινῶ). 2) καλῶ ἐσπευσμένως, μετακαλῶ.
 exemplum, i, οὐ. (ἐκ τοῦ eximo ἀντὶ ex-em-lum = τὸ ἐκλελεγμένον), παρδείγμα. exempla rerum παραδείγματα πραγμάτων, πραγματικά παραδείγματα, γεγυότα.
 ex-ēo, 4. (ἐξέρχομαι). 2) fama exit φήμη διαδίδεται, (θρουλεῖται).
 exercitus, ūs, ἄ. στρατός.
 ex-haurio, háusi, háustum, 4. ἐξαντλῶ.
 existimatio, ōnis, (γνώμη). 2) ὑπόληψις, τιμή.
 exisse, ἰδ. exeo.
 existimo, 1. νομίζω Hn 12, 2. A 6,1. 2) ἐκτιμῶ magni aestimo μεγάλως ἐκτιμῶ C 1. 2. 3) σχηματίζω γνώμην, σταθμῶ A 16,4. 20,5. 4) θεωρῶ A 6,1.
 exītus, ūs, ἔξοδος Hn 12,3.
 ex-pēdio (ex καὶ pes πούς, κυρίως τὸν πόδα ἐκ τῆς πέδης ἀπαλλάσσω), īvi, ītum, 4. (ἐκποδῶν ποιῶμαι). 2) expedio me ἐκσφάζω ἔμμαντόν, ἀπαλλάττωμαι, [ξεμπλίζω, γλυτώνω].
 ex - pendo, pendi, pensum, 3. (σταθμῶ, ζυγίζω [κυρίως χορήματα ὄθεν] πληρώνω, ἀποτίνω). 2) expensum fero sumptui (ὥς ἐξωδευμένον φέρω εἰς τὴν δαπάνην, καταχωρίζω ἐν τοῖς (οἰκιακοῖς) ἔξόδοις (ἐν τῷ λογιστικῷ βιβλίῳ), χρεώνω τὴν μερίδα τῶν (οἰκιακῶν) ἔξόδων, δαπανῶ.
 expensum, ἰδ. expendo.
 ex-pērior, pertus sum, experiri, 4. ἀποθ. «πειρῶμαί τινος», ἀναμετροῦμαι πρὸς τινα, συμπαλαίω.
 ex-pers, pertis (ex καὶ pars), ἄμοιρος. expers periculi ἄμοιρος (ἐλευθερος, ἀπηλλαγμένος) κινδύνου.
 ex-plōro, 1. ἐξετάζω.
 ex-pōno, 3. ἐκτίθημι, καθιστῶ γνωστόν, περιγράφω.
 exproscendus, ἰδ. exposco.
 ex-posco, roposci, —, 3. (ἐξαιτῶ) 2) αἰτῶ τινα ἔκδοτον, ἐξαιτοῦμαι (πρὸς τιμωρίαν) τὴν παρὰδοσίν τινος.
 exposūi, ἰδ. exposco.
 ex-pugno, 1. (κερδαίνω μαχόμενος, κυριεύω διὰ πολιορκίας). 2) vī expugno «κατὰ κράτος αἰρῶ», κυριεύω ἐξ ἐφόδου (ἐξ ἐπιδρομῆς).
 exque (ex καὶ que δύο λέξεις).
 exque eā ἀντὶ ex eāque, ἰδ. is
 ex-splendescō, [exsplendūi], —, 3. (ἐκλάμπω). 2) δραπετεύω, δια-

λάμπω.
externus, ἔξωτερός, **externum malum**, (= **externum bellum**) ἔξωτερικὸν κακόν, (ἔξωτερός πόλεμος)
extra, πρὸθ. μετ' αὐτ., ἔκτος.
extrēmo, ἐπίρρ. τελευταῖον Hn 2, 3.
extrēmus (ὑπερθ. τοῦ **extērus** ὁ ἔξω), τοπικῶς καὶ χρονικῶς: ἔσχατος. Συγκρ. **extērior**.
extūli, ἰδ. **effero**.
exul, **ūlis**, ἄ. ὁ φυγὰς, ὁ ἐξόριστος.

F

facile, ἐπίρρ. εὐκόλως.
facilis, e, εὐκόλος Hn 10, 3. 2) (ἐπὶ φαρμάκων)· εὐκόλως φέρων ἀποτέλεσμα, εὐκόλως ἐνεργῶν A 21, 2.
facilitas, ātis, (εὐκολία τρόπων), πραότης.
faciō, **fēci**, **factum**, 3. ποιῶ. **aliquem imperatorem ἀναγορεύω** [κάνω] τινὰ στρατηγόν. **librum ἐπεξεργάζομαι**, συγγράφω βιβλίον. **finem faciō belli τέρας** τοῦ πολέμου θέτω. **mentionem μνεῖαν ποιοῦμαι**, **iter πορεύομαι** (ἐπὶ στρατιωτικῆς πορείας). **pro-gressum προοδεύω**. **cohortationem δίδω διαταγὴν** (ὁδηγίας). **proelium navale ναυμαχῶ**. **de-trimentum existimationis ὑφί-**

σταμαι ἀπόλειαν (μείωσιν) τῆς ὑπολήψεως. **faciō pacem εἰρήνην ποιοῦμαι** **faciō alicui potestatem meī κάμνω τὸν ἑαυτὸν μου νὰ εἰσέλθῃ εἰς μάχην** πρὸς τινά. **nihil reliquī faciō οὐδὲν λοιποῦ ποιοῦμαι**, **οὐδὲν παραλείπω**, **οὐδὲν παραμελῶ** [κάνω τὸ πᾶν]. **aliquid pulchre θαυμασιῶς** [ὄρατα] **γνωρίζω** τι **versūgam διαπραγματεύομαι**, (συνάπτω) **νέον δάνειον** (πρὸς ἐξόφλησιν προγενεστέρου δανείου). Οἱ τοιοῦτόν τι πρᾶττοντες **vertebant creditorem** (= ἤλλασσον δανειστήν). **palam ποιῶ γνωστόν**, διαδίδω. 2) **ἀνατρέφω**, μορφῶ. **domi factus οἴκοι ἐθισθεῖς**, οἰκοδιδάκτος.
facto, ἰδ. **fiō**.—**quo factō οὗ** (= τούτου δὲ) **γενομένου**, μεθ' ὃ **γεγονός**, οὗ ἕνεκα.
factum, i, οὗ. **γεγονός**, συμβάν, ἔργον.
factūrus, ἰδ. **faciō**.
factus, ἰδ. **faciō**.
facultas, ātis, εὐκαιρία Hn 9, 1. 2) ἐνδεχομένη περίπτωσης, τὸ δυνατὸν A 2, 2. 3) πληθ. τὰ μέσα πρὸς καταβολὴν τῶν ἐξόδων, **περιουσία**, τὰ οἰκονομικά Hn 6, 2.
fāma, ae, (φήμη). 2) **διάδοσις**, θρῦλος.
fames, is, πείνα.
famīlia, ae, (ἐκ τοῦ **famulus** οἰκέ-

- της, ὑπηρέτης), τὸ σύνολον τῶν ὑπηρέτῶν, οἱ ὑπηρέται A 13, 3.
- 2) οἱ συγγενεῖς, [τὸ συγγενολόγι] A 18, 2. 18, 3.
- familiāris, e, οἰκειὸς A 16, 2.
- 2) οὐσ. ὁ πιστὸς φίλος A 5, 1.
- 3) res familiāris ἡ ἀτομικὴ περιουσία A 2, 3.
- familiaritas, ātis, σχέσις οἰκειότητος.
- familiariter, ἐπίρρ. οἰκειῶς, στενῶς. συγκρ. familiarius.
- familiās, A 13, 1. ἰδ. pater familias.
- fastigium, īi, οὐ. (κορυφή). 2) ὕψος, περιοπή.
- fāveō, fāvi, fāutum, 2. (μετὰ δοτ.) εὐνοῶ.
- febris, is, πυρετός, 2) ἐν τῷ πληθ. = πυρετιζαὶ (πυρετοῦ) προσβολαί.
- fecēro, ἰδ. facio.
- feci, ἰδ. facio.
- ferē, ἐπίρρ. σχεδόν, περίπου.
- fēro, tūli, lātum, ferre [ἀντι fer(ē)re], 3. φέρω Hn 4, 3. calamitates belli ὑπομένω τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου. fructum κομίζομαι τὸν καρπὸν (τὴν ἀμοιβήν), ἀμείβομαι διά...), (ἰδ. καὶ fructus). 2) ὑπομένω τινά, ὑποφέρω τὰς ἰδιοτροπίας τινὸς A 5, 1.
- ferocia, ae, (τὸ ἀτίθασον). 2) ἀγερωχία, εὐψυχία.
- ferrum, ī, οὐ. (σίδηρος). 2) ἡ διὰ τῶν ὀπλῶν βία, τὰ ὄπλα.
- fictilis, e, (πήλινος ἐκ τοῦ fingo πλάττω): vas fictile (πληθυντ. vasa fictilia) σκεῦος πήλινον, σκεῦος κεραμεῶν.
- fidens, ntis, (κυρίως μτχ. τοῦ fido) θαρρῶν, θαρραλέος. fidens animus ἡ ἀντοπεποίθησις ἰδ. καὶ animus.
- fides, eī, (πίστις). 2) ἔνορκος διαβεβαίωσις, ὑπόσχεσις, λόγος Hn 2, 4 3) προστασία Hn 9, 3.
- fiducia, ae, πίστις, ἐμπιστοσύνη. spe fiduciaque (ἀντὶ spe fidentissimā) διὰ σταθερᾶς ἐλπίδος.
- filius, īi, ἄ. υἱός.
- filia, ae, θυγάτηρ.
- finis, is, ἄ. (ὄριον, ὁρόσημον). 2) πληθ. τὰ σύνορα, ἡ περιοχὴ. 3) τέλος, τέρμα Hn 1, 3.
- fio, factus sum, fiēri (παθ. τοῦ facio), γίγνομαι. 2) συμβαίνω, ἐπέχομαι A 14, 12.
- fistula, ae, σῦριγξ. 2) συρίγγιον [φίστουλας], συριγγῶδες ἀπόστημα. fistulae (πληθ.) puris συρίγγια πύου, συριγγῶδη (πυορροοῦντα) ἀποστήματα.
- flagitium, īi, οὐ. αἴσχος, ἀνομία, ὄνειδος.
- flagro, 1. φλέγομαι.
- flēo, ēvi, ētum, 2. κλαίω. flens atque osculans κλαίων καὶ φιλῶν, (ἐν μέσῳ δακρύων καὶ φιλημάτων).

fluctus, ūs, ἄ. κῆμα. 2) fluctūs (πληθ.) civīles ὁ πολιτικός σά-
λος, ἡ δίνη τοῦ πολιτικοῦ βίου.
foederātus, (σύμμαχος). 2) civi-
tas foederata πόλις ἔνσπονδος
(τοῖς Ῥωμαίοις).

foedus, foedēris, οὐ. συνθήκη.

fore, μέλλ. ἀπροφ. τοῦ sum ἀντί
futurum esse.

foret, προτ. ὑποτακτ. τοῦ sum ἀντί
esset (forem. -es, -et, πληθ. -ent).

foris, is, θύρα, (συνήθως κατὰ
πληθυντ. fores, ium).

forma, ae, μορφή, ἔξωτερική πα-
ράστασις, τὸ ἔξωτερικόν.

formōsus, ὄρατος, (καλοκαίωμέ-
νος).

fortē, ἐπίρο. (κυρίως ἀφαιρ. τοῦ
fors τύχη). διὰ τῆς τύχης. si for-
te ἂν τυχόν (ἀντί *expectans si*
forte καρδοκῶν ἂν τυχόν).

fortis, e, (ἰσχυρός). 2) γενναῖος,
ἀνδρεῖος. Ὑπερθ. fortissimus.

fortitudo, dīnis, ἀνδρεία, θάρρος,
τόλμη.

fortūito, ἐπίρο. ἀπὸ τύχης, τυ-
χαίως πως (᾽ς τὰ *ζουτουροῦ*).

fortūna, ae, τύχη A 19, 1. 2) εὐ-
τυχία Hm 4, 1. 3) εὐτυχία, εὐ-
τυχῆς μοῖρα A 3, 3. 4) ἡ ὑπὸ τῆς
εἰμαρμένης δοθεῖσά τι ἐξωτερι-
κῆ ἰσχὺς, περιοπή, θέσις (ἀντί-
θετον: dignitas, A 19, 2. 5), ἡ
περιουσία, τὰ ὑπάρχοντα A 4, 2.
21, 1. Πληθυντ. Hn 9, 3. A 4, 3.

forum, i, οὐ. (ἀγορά). 2) ἡ ἀγορὰ
ὡς κέντρον πολιτικῆς καὶ δικα-
στικῆς δρασεως. in foro esse
coerit ἐν τῇ ἀγορᾷ νὰ εἶναι ἤρ-
χισεν, (ἤρχισε τὴν πολιτικὴν δρα-
σίν του).

frater, tris, ἄ. ἀδελφός.

frequens, ntis, (πυκνός, πολυά-
ριθμος). 2) συχνός.

frequentia, ae, (πυκνότης). 2)
frequentia (ἀφαιρ.) vulgi μετὰ
συρροῆς τοῦ πλῆθους, ἐν συρροῇ
τοῦ λαοῦ.

fructus, ūs, ἄ. (καρπός). 2) fruc-
tus rei familiaris αὔξησης τῆς
(ἀτομικῆς) περιουσίας. fructus
pietatis, καρπός (κέρδος) τῆς εὐ-
σεβείας, (ἀμοιβή διὰ τὴν εὐσέ-
βειαν).

frumentum, i, οὐ. σῖτος.

frūor, (σπάν. frūitus ἢ fructus
sum), frūi, 3. ἀποθ. (καρποῦμαι).
2) aliquo ἀπολαύω τινός.

frustrā, ἐπίρο. (ἐκ τοῦ fraus ἀπά-
τη), μάτην. frustra facio aliquid
μάτην ποιῶ τι, ἀποτυγχάνω τοῦ
σκοποῦ, ἀστοχῶ.

frustror (ἐκ τοῦ frustrā), —, 1. ἀ-
ποθ. (ματαιῶ) 2. me ἀπατῶ
(σκώπτω, ἐμπαίζω) ἐμμαντὸν (ἐν
ταῖς προσδοκίαις).

fuēram, id. sum.

fuērim, id. sum.

fūga, ae, φυγή.

fugāram = fugavēram, id. fugo.

fūgio, fūgi, fugitum, 3. (φεύγω). 2) rei publicae procuratoriam ἀπέχομαι τῆς διοικήσεως τῆς πολιτείας, (ἀπέχομαι τῶν κοινῶν).

fugisse, id. fugio.

fūgo, 1. τρέπω εἰς φυγὴν.

fui, id. sum.

fundamentum, i, οὐ. θεμέλιον.

funus, funēris, οὐ. κηδεία, ἐκφορά, ταφή.

futūrus, id. sum.

G

gener, ēri, ἄ. γαμβρός, (ὁ ἀνὴρ τῆς θυγατρὸς) A 21, 4.

generātus, (πεφυκός). 2) ab aliquo καταγόμενος ἀπὸ τινος.

generōsus, εὐγενής τὴν καταγωγὴν. 2) γενναιοφρων, μεγαλόφρων, ἱπποτικός A 3, 1.

gens, ntis, (γένος). 2) ἔθνος.

genus, genēris, οὐ. (γένος). 2) εἶδος.

gēro, gessi, gestum, 3. (φέρω—φορῶ). 2) me παρέχω ἑμαυτόν, συμπεριφέρομαι. me splendide ζῶ μεγαλοπρεπῶς. rem πράττω (κατ' ἐξοχὴν τὰ τοῦ πολέμου), διοικῶ. bellum διεξάγω πόλεμον, πολεμῶ. consulatum ἄσχω τὴν ὑπατείαν, ὑπατεύω. honores διαχειρίζομαι τὰς τιμὰς, (τὰς ἀρχάς, τὰ τιμητικὰ ἀξιώματα), περιβάλλομαι ἀρχήν. res geruntur male

τὰ πράγματα διεξάγονται (ἔχουσι) κακῶς. res gestae (πληθ.) αἱ πράξεις (κατ' ἐξοχὴν αἱ πολεμικαί), τὰ πολεμικὰ ἔργα.

gestum, id. gero.

glōriōr, 1. ἀποθ. κωνχῶμαι, μέγα φρονῶ.

graece, ἐπίθορ. ἑλληνιστί.

graecus, ἑλληνικός. res graecae ἡ γραμματεία καὶ ἡ ἱστορία τῆς (ἀρχαίας) Ἑλλάδος.

gratia, ae, (χάρις). 2) δημοτικότης, εὐνοία (ἐξ ἐκτιμήσεως) A 2, 4, 6, 2. 21, 1. 3) καλὴ ἢ φιλικὴ συνεννόησις, συμφιλιώσις A 17, 1. id. redeo.

grātus, (ἀρεστός), 2) εὐκτός, ἐπιθυμητός.

gravis, e, βαρὺς, δεινός, δξύς.

gravitas, ātis, (βαρύτης). 2) ἀξία, σοβαρότης.

H

habēo, ūi, itum, 2. ἔχω. aliquem collēgam ἔχω τινὰ (ὥς) συνάχοντα. aliquem actorem auctoremque ἔχω τινὰ ὥς βοηθὸν ἐν τοῖς ἔργοις καὶ ἐν τῇ συμβουλῇ, (συνεκτελεστὴν καὶ σύμβουλον, χεῖρας καὶ νοῦν). castra στρατοπεδεύω. 2) ἔχω ἐν ἐμοί, δεικνύω A 18, 4. 3) ποιῶ. hāc oratione habitā τούτου τοῦ λόγου γενομένου, ταῦτα εἰπόν. iudicium μετέχω (ὥς δικαστῆς) δίκης, ἐκτελῶ χρῆμα δι-

καστοῦ. 4) παρέχω. honores ἐπι-
 दाψιλεύω τιμάς, τιμῶ. 5) ἔχω εἰς
 τὴν ὑπηρεσίαν μου Hn 7,3. A 13,
 4. 6) κρατῶ Hn 12,2. 7) cogni-
 tum habeo (ἐγνωσμένον ἔχω) γι-
 νώσκω κατὰ βάθος. perceptum
 habeo νοῶ κατὰ βάθος, [χω-
 νεύω]. 8) satis habeo + ἀπομφ.
 = ἀρκοῦμαι νά... 9) habeo (mi-
 hi curae (δοτ.) + ἀπομφ. =
 φροντίζω (νά...), ἐπιμελοῦμαι.
 10) θεωρῶ. habeor νομίζομαι
 [περὶ γιά]. 11) δεικνύω, φανε-
 ρώνω A 13,2. 12) me habeo
 (=sum) εἶμαι ἔν τινι καταστά-
 σει), διόκειμαι, ἔχω Hn 2, 1. 13)
 eius (τ. ἔ. *versurae*) condicio-
 nem aequam habeo τούτου (τοῦ
 νέου δανείου) ὄρον παραδεκτὸν
 (δίκαιον) συνάπτω, δάνειον ἐπὶ
 καλοῖς ὄροις (ἐπὶ μικρῶ τόκῳ)
 συνάπτω.

habito, 1. κατοικῶ bene habito
 ἀνέτως (μετ' ἀνέσεως) κατοικῶ.

hās, ἐπίρρ. ταύτη διὰ ταύτης τῆς
 ὁδοῦ.

hactenus, ἐπίρρ. μέχρις ἑνταῦθα.

hasta, ae, (δόρυ). 2) hasta publi-
 ca δημοκρασία. — Κατὰ παλαιὸν
 ἔθος, ὅτε ἐπωλοῦντο λάφυρα πο-
 λέμον, ἐπηγνύετο εἰς ἔνδειξιν δό-
 ρυ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Τὸ ἔθος
 τοῦτο διετηρήθη καὶ εἰς ἄλλας
 πωλήσεις, ἦτοι εἰς τοὺς πλει-
 στηριασμοὺς τῆς περιουσίας τῶν

προγραφομένων πολιτῶν. Οἱ χρη-
 στοὶ πολῖται ἀπέφευγον, ὡς ἦτο
 εὐλόγον, νὰ μετέχωσι τοιούτων
 δημοπρασιῶν.

hereditas, ātis, κληρονομία.

hereditum, ii, οὐ. κληρονομία.

heredium a patre relictum κλη-
 ρονόμημα ἀπὸ τοῦ πατρὸς κατα-
 λειφθέν, πατρῶον κτήμα.

heres, edis, ā. κληρονόμος.

hic haec, hoc (γεν. huius, δοτ.
 huic κτλ.), οὗτος, ὅδε.

hic, ἐπίρρ. ἑνταῦθα.

hinc, ἐπίρρ. ἐντεῦθεν.

his, δοτ. καὶ ἀφαιρ. τοῦ πληθ.
 τῆς ἀντωνυμ. hic, haec, hoc.

historia, ae, (ἱστορία). 2) συστη-
 ματικὴ ἱστορία. contexta συνε-
 χῆς ἱστορία (ἀντίθετον: βιογρα-
 φία) A. 16,3. 3) historiae (πληθ.)
 τὰ ἱστορικὰ ἔργα C 3, 3.

hodie, ἐπίρρ. σήμερον.

homo, hominis, ā. ἄνθρωπος (ἐν
 ἀντιθέσει πρὸς τὸ ζῷον) Hn 3,4.

2) κατὰ πληθυντ. ἄνθρωποι, (κό-
 σμος) A. 13,6.

honos, oris, ā. τιμή, ἐκδήλωσις
 τιμῆς A. 6,4. 2) ἡ (ἐκ τῶν ἀξιο-
 μάτων) φήμη, ὑπόληψις A 18,5,
 3) ἀοχή, τιμητικὸν ἀξίωμα C 1,1.
 A 6,2. 18,2. 18,5.

hortatū (ἀφαιρ. τοῦ οὐσιαστ. hor-
 tatū), μετὰ γεν.: τῇ προτροπῇ
 (τινός).

hortus, i, ā. (κῆπος). 2) πληθ.

«παράδεισος», περίβολος (πάροχο).
 hospitium, ἦ, οὐ. φιλοξενία.
 hostia, ae, ἱερεῖον, σφάγιον, θῦμα.
 hostis, is, ἄ. (πολέμιος). 2) ἐχθρὸς
 τῆς πατρίδος, προδότης.
 hūc, ἐπίρο. εἰς τοῦτον τὸν τόπον.
 huic, δοτ. ἐνικὴ τοῦ his, haec, hoc.
 humanitas, ātis, (φιλοφροσύνη,
 «εὐμουσία», εὐγένεια τρόπων ἀ-
 πορρέουσα ἐκ τῆς μορφώσεως καὶ
 τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀτόμου, δια-
 νοητικὴ καὶ ἠθικὴ ἀγωγή). 2) ὑ-
 ψηλὴ, λεπτὴ μόρφωσις A 3,3.
 16,1.
 humilis, e, (χαμηλός, χθαμαλός). 2)
 ταπεινός.

I

iacio (πρόφ. jacio), ieci, iac-
 tum, 3. ῥίπτω, βάλλω.
 iacto, (θαμιστικὸν τοῦ iacio), 1.
 (ῥιπτάζω). 2) ῥίπτω (ἐδῶ καὶ ἐκεῖ).
 iam, (πρόφ. jam) ἐπίρο. ἤδη.
 ianua, ae, (πρόφ. janua) θύρα.
 ibi, ἐπίρο. αὐτοῦ, ἐκεῖ. 2) ἐν Hn
 12,2—in cēna ἐν τῷ δείπνῳ.
 idem, eādam, idem, ὁ αὐτὸς (γεν.
 eiusdem, δοτ. eidem). hic idem
 αὐτὸς οὗτος.
 idēo, ἐπίρο. (τούτου ἕνεκα). 2) ideo
 ... quod τούτου ἕνεκα... (δι)ότι.
 idoneus, ἐπιτήδειος, κατάλληλος.
 igitur, ἐπίρο. λοιπόν.
 ignōro, 1. ἀγνοῶ, διατελῶ ἐν ἀ-

γνοῖα.
 iis, δοτ. καὶ ἀφαιρ. τοῦ πληθ. τῆς
 ἄντωνυμ. is, ea, id.
 ille, illa, illud (γεν. illius, δοτ.
 illi κτλ.) ἐκεῖνος.
 il-lūdo (in καὶ ludo), lusi, lusum,
 3. ἐμπαίζω.
 illustris, e, (φασεινός). 2) ἐπιφανής
 (τὸ γένος) Hn 3, 2. 3) res illus-
 tris ἔργον ἀγλῆεν (ἔξοχον) A
 18,2.
 illūsus, id. illudo.
 imāgo, gīnis, (εἰκὼν). 2) αἱ κῆρι-
 ναι εἰκόνες τῶν προγόνων.
 imitator, oris, ἄ. μιμητής.
 immisi, id. immitto.
 im-mitto, 3. («ἐῶ τρέχειν», «σένω»).
 2) «ἀνίημι», ἀφίνω ἐλεύθερον
 νὰ δράμῃ, ἔξαπολύω, ἔξαπο-
 στέλλω.
 im-mōlo 1. (ἐκ τοῦ in καὶ mol-
 la = κριθαῖ χονδροκοπανισμένοι,
 ἃς μετεχειρίζοντο ἐν ταῖς θυσί-
 αῖς), θυσιάζω, θύω.
 im-pēdio (in καὶ pes), īvi, itum,
 4. ἐμ-ποδ-ίζω.
 imperator, oris, ἄ. ἀρχηγός, στρα-
 τηγός Hn 5, 2. C 3, 1. 2) ὁ αὐ-
 τοκρατὼρ στρατηγός, δηλ. ὁ νι-
 κητὴς καὶ τροπαιοῦχος στρατηγός
 A 19,1.
 imperium, ii, οὐ. (διαταγή). 2)
 ἀρχηγία, στρατηγία Hm 3, 3.
 Hn 7, 3. 3) summa imperii τὸ
 ὅλον τῆς ἀρχῆς, ἡ ὑψίστη ἀρχή.

ἀρχιστρατηγία 4) ἔξουσία Hn 5,3. orbis terrarum ἔξουσία τῆς οἰκουμένης, κοσμοκρατορία. 5) χώρα, βασιλείον Hm 2,5.

im-pēro, 1. προστάσσω, διατάσσω... alicui ut προστάσσω τινὶ ἵνα, (νά...).

im-pertio, īvi. itum, 4. (ποιῶ τινα κοινωνόν τινος). 2) doctrinis quibus puerilis aetas impertiri... debet... erudivit διὰ τῶν γνώσεων, πρὸς ἃς ἡ παιδικὴ ἡλικία γνώριμος νὰ καθίσταται ὀφείλει... ἐξεπαίδευσε, τ. ἔ. δι' ἐκείνων τῶν γνώσεων, αἵτινες εἶναι τὸ ἀντιζείμενον τῆς διδασκαλίας τῶν παίδων.

impetrārim = impetravērim, id. impetro.

impētro, 1. (ἐκτελῶ). 2) ἐπιτυχάω, κατορθώνω τὸ ἐπιζητούμενον.

impraesentiārum, (δημώδης ἔκφρασις) ἐν τῷ παρόντι, τ. ἔ. in praesentiā harum [rerum].

imprudenter, ἐπίρρ. ἀφρόνως.

īmus (καὶ infīmus), ὑπερθ. τοῦ συγκρ. inferior), κατώτατος.

in, πρόθ. I. μετ' αἰτιατ, εἰς Hn 5,3. 2) ἐναντίον Hn 2,3. C 2,3. 3) κατά. in singulos menses καθ' ἕκαστον μῆνα, μηνιαίως. 4) (ἀντὶ τοῦ erga) πρὸς A 17, 2. II. μετ' ἀφαιρ. ἐπὶ τόπου, ἐν Hn 5,1. 5,2 5,3. 11,4. C 1,1. 1,2. 3,5. A 18,3. 20,3 καὶ ἀλλαγοῦ.

2) ἐπὶ χρόνον· κατὰ+αἰτ. Hn 4, 3. C 1,2. 2,2. A 1,3. 17,1. 21,5.

3) πρὸς δῆλωσιν ἄλλων σχέσεων: α') πρὸς δῆλωσιν περιστάσεων, ὑφ' ἃς διατελεῖ ἢ συμβαίνει τι: horum in concursu τούτων ἐν τῇ συμπλοκῇ. in omni procuratione ἐν πάσῃ διοικήσει. β') πρὸς δῆλωσιν προσώπων οἷς ἀνήκει τι: erat in puero ὑπῆρχεν ἐν τῷ παιδί. in adulescentulo... erat ἐν τῷ μειρακίῳ (ἐν τῷ νέῳ ἀνδρὶ) ὑπῆρχε. γ') πρὸς δῆλωσιν τοῦ δι' οὗ τις εἶναι ἐφοδιασμένος, πρὸς δῆλωσιν τῆς καταστάσεως ἐν ἣ τισ εὐρίζεται: in sestertio ὡς ἄνθρωπος μὲ περιουσίαν [ιδ. sestertius]. δ') πρὸς δῆλωσιν ἀριθμοῦ: in eis (ἀντὶ in numero eorum) ἐν ταύταις (ἀντὶ: ἐν τῷ ἀριθμῷ τούτων), μεταξὺ τούτων Hm 2,4. Hn 4,4. 12,2. 13,2. A 13,3. ε') πρὸς δῆλωσιν πραγμάτων εἰς ὧν τὴν σχέσιν ἀφορᾷ τι: pacem conciliavit, in quo (= in qua re) εἰρήνην ἐποίησεν, ἐν ᾧ πράγματι (τ. ἔ. ἐν ἣ εἰρήνη).

in-cendo (in καὶ cādo), cīdi,—, 3. (εἰσπίτω). 2) εἰσχωρῶ.

in-cipio (in καὶ cāpio), cēpi, cēptum, 3. (ἐπιχειρῶ). 2) ἀρχομαι.

in-cito, 1. (ἐλαύνω τι). 2) προ-

- τρέπω, παροτρύνω (εἰς ἀμιλλαν). incognitus, ἄγνωστος
 incōla, ae, ἄ. κάτοικος.
 incredibilis, e, ἀπίστευτος. incredibile dictū (β' ὑπτιον τοῦ ὀ. dico) ἀπίστευτον εἰπεῖν, λόγου κρεῖττον.
 incuria, ae, ἀμέλεια, ἀφροντισία.
 inde, ἐπίρρ. (ἐντεῦθεν). 2) μετὰ ταῦτα.
 indicium, ii, οὐ. (ἔνδειξις). 2) τεκμήριον.
 indico, i. δηλῶ, καταδεικνύω, (προδίδω)
 in-digēo (indu [=in] καὶ egēo), ūi,—, 2. ἐνδεῶς ἔχω τινός. alienarum opum ἐνδεῶς ἔχω (λαμβάνω ἀνάγκην) ξένης βοήθειας.
 in-dūco, 3. (εἰσάγω). 2) παρασύρω, ὑπάγω Hn 5,3. 3) προτρέπω Hn 8,1. 4) in errorem εἰς πλάνην εἰσάγω, (παρα)πλανῶ.
 inductus, id. induco.
 indulgentia, ae, ἐπιείκεια, ἐνδοτικότης, συμβιβαστικότης.
 indulgēo, dulsī, [dultum], 2. (χαρίζομαι). 2) εἶμαι (ὑπερβολικῶς) ἐπιεικής, δὲν πιέζω τοὺς ὀφειλέτας (ἀνανεῶνων τὴν προθεσμίαν τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους).
 industria, ae, δραστηριότης, ἐνεργητικότης C 3,1. 2) φιλοπονία C 3,4. 3) ἡ μετ' ἐπιμελείας ἐπιδεξιότης A 13,4.
 in-ēo, ii, (σπανιώτ. īvi), itum, ire, 4. (εἰσέρχομαι). 2) rationem σκέπτομαι μέσον, μηχανῶμαι σχέδιον. consilium λαμβάνω ἀπόφασιν.
 in-ermis, e, (in καὶ arma), ἄοπλος.
 inertia, ae, (ἐκ τοῦ iners [in στερητ. καὶ ars τέχνη] ἄτεχνος). 2) ἡ πρὸςφυγοποιαν ὀσπή, ὀσθυμία.
 in-fēro, intūli, illātum, inferre, 3. (εἰσφέρω). 2) bellum in Italiam μεταφέρω τὸν πόλεμον (τὸ θέατρον τοῦ πολέμου) εἰς τὴν Ἰταλίαν. arma Italiae (δοτ.) πολεμῶ κατὰ τῆς Ἰταλίας.
 infestus, δυσμενής. animo infesto ἐν πνεύματι δυσμενεῖ, ἐχθρικῶς, (μετὰ μίσους, μισῶν).
 infimī, ōrum, (id. imus), οὐσ. οἱ ταπεινότατοι (κατὰ τὴν τάξιν).
 in-finitus, (ἄπειρος), 2) ὑπέρομετρος.
 in-fitior, i. ἀποθ. (ἐκ τοῦ in-fitias, αἰτ. πληθ.), ἄγνοῦμαι.
 ingenium, ii, οὐ. (φνή). 2) φυσικόν δῶρον, εὐφυΐα, πνεῦμα.
 inīcio [πρόφ. injīcio] (in καὶ iācio), iēci, iectum, 3. ἐμβάλω, προσενῶ.
 inīi, id. in eo.
 inimicitia, ae, ἔχθρα. Συνήθως ἐν τῷ πληθ. : ἐχθρικά διαθέσεις.
 inimicus (in καὶ amicus), ἐχθικός. inimicissimus, (ἐχθιστος).

- 2) θανάσιμος ἐχθρός.
 iniquus (in καὶ aequus ἄνιστος)
 2) ἄδικος.
 initium ἦ, οὐ. ἀρχή. initio (ἀ-
 φαιρ) κατ' ἀρχάς.
 in-nitor, innixus sum, inniti,
 3. ἀποθ. στηρίζομαι.
 innixus, ἰδ. innitor.
 inopia, ae, ἔνδεια. inopia pu-
 blica ἔνδεια δημοσία, οἰκονομι-
 καὶ τοῦ κράτους δυσχέρεια, ἔλ-
 λειψις χρημάτων ἐν τῷ δημοσίῳ
 ταμίῳ.
 imprimis (in καὶ primus), ἐπίρρ.
 πρὸ πάντων, κατ' ἐξοχήν.
 inquam, -is, -it (ἐλλειπτικὸν ῥή-
 μα), λέγω.
 in-sciens, ntis, ἀγνοῶν, ἐν ἀ-
 γνοίᾳ. inscientibus iis ἀγνοούν-
 των τούτων, (ἐν ἀγνοίᾳ τούτων).
 insidiae, arum, ἐνέδρα Hn 4, 3,
 5, 2. 2) δόλος, ἐπιβουλή Hn 12, 2.
 insidiosus, 1. ἀποθ. (μετὰ δοτ.), ἐνε-
 δρεῦω.
 in-stitūo (in καὶ statūo), tui, tū-
 tum, 3. (ἰδρῶ). 2) ἀποφασίζω,
 ἐπιχειρῶ, ἀρχίζω Hn 2, 4, 2, 8.
 C 3, 3. 3) εἰσάγω, συνηθίζω A
 14, 2. 4) προτίθεμαι [σχεδιάζω]
 Hn 8, 3.
 insula, ae, νῆσος.
 intel-lēgo (inter-lego), exi, ec-
 tum, 3. ἐννοῶ (διὰ τῶν αἰσθη-
 σεων ἢ τοῦ νοῦ), διακρίνω. 2)
 συμπεραίνω Hn 5, 4.
 intemperanter, ἐπίρρ. ἀκράτως,
 ἀμέτρος.
 inter, προθ. μετ' αἰτ. μεταξύ.
 inter-cēdo, 3. (ἐν τῷ μέσῳ εἰμί).
 2) intercedit obtrectatio ἐμφι-
 λοχωρεῖ, ἀναφέρεται [ὑπάρχει ἔς
 τὸ μέσον] (ζηλότυπος) ἀνταγωνι-
 σμός. querimonia μεμψιμορία,
 (ἀφρομή μεμψιμορίας). 3) πα-
 ρέρομαι, [περῶ] A 20, 2.
 intercessisse, ἰδ. intercedo.
 interdum, ἐπίρρ. ἐνίοτε.
 inter-ēo, 4. διαφθείρομαι, ἀπόλ-
 λυμαι Hn 2, 4, 4, 3. 2) φονεύο-
 μαί Hn 13, 1.
 interfeci, ἰδ. interficio.
 inter-ficio (inter καὶ facio), feci,
 fectum, 3. (φθείρω). 2) ἀπο-
 κτείνω. interficiōr ἀποθνήσκω,
 φονεύομαι.
 interficiendus (ἢ interficiendus,
 ἰδ. interficio), φονευτέος. ad
 hunc interficiendum πρὸς τὸ
 φονεῦσαι τοῦτον, διὰ τὸν φόνον
 τούτου.
 interiērim, ἰδ. intereo.
 interim, ἐπίρρ. ἐν τῷ μεταξύ
 [χρόνῳ].
 interior, ἂ. καὶ θ., interiūs, οὐ.
 (γεν. interiōris), συγχο. ἐνδότε-
 ρος, ἰδ. consilium.
 interirem, ἰδ. intereo.
 interitus, ūs, ἂ. ἀπόλεια, θά-
 νατος.
 inter-rōno, 3. (τίθημι ἐν τῷ μέ-

- σφ). 2) με παρεμβαίνω, δανείζω χρήματα (ἐπὶ τόκῳ).
 interpretor, 1. ἐρμηνεύω.
 inter-sum, (ἐν τῷ μέσῳ εἰμί). 2) παρευρίσκομαι, παρίσταμαι μάο-
 τυς.
 intestinum, ἰ, οὖ. ἔντερον. imum
 intestinum τὸ ὀρθὸν ἢ ἀπευθυ-
 σμένον ἔντερον τ. ἔ. ἢ τελευταία
 μοῖρα τοῦ παχέος ἔντερου.
 intestinus, (ἐκ τοῦ intus ἐντός.
 πρὸβλ. ἐντόσθια ἐκ τοῦ ἐντός), ἐ-
 σωτερικός, ἐμφύλιος (ἀντίθετον:
 externus, ἔξωτερικός).
 intīme, ἐπίρρ. οἰκειότ-τα
 intra, προθ. μετ' αἰτ. (ἐνδον), 2)
 ἐν τῇ σφαίρᾳ + γεν. Hn 11, 4.
 in-vēnio, 4. (εὐρίσκω) 2) ἀνακα-
 λύπτω ἐξευρίσκω.
 inventarus, ἰδ. invenio.
 in-veterasco, (ἐναρκτικὸν τοῦ in-
 vetēro), γάνι, —, 3. ἐγγηράσκω.
 2) (ἐπὶ χρέους): ῥιζοῦμαι πα-
 λαιοῦμαι, ἀξάνω.
 invictus (in καὶ vinco), ἀήτη-
 τος.
 invidia, ae, φθόνος.
 invito, 1. προσκαλῶ.
 iocor, 1. ἀποθ. (πρόφ. jocor), ἀ-
 στειεύομαι.
 Iovi, δοτ. τοῦ Iuppiter.
 ipse, ipsa, ipsum, αὐτός, αὐτὸς
 οὗτος. 2) μετὰ σημασίας ἐπιρρη-
 ματικῆς ἀκριβῶς Hn 10, 5.
 irascor, —, irasci, 3. ἀποθ. ὀργί-
 ζομαι.
 iratus, παρωργισμένος.
 ire, ἐνεστ. ἀπρμφ. τοῦ ῥήμ. eo.
 ir-rīdeō (in καὶ rideo), rīsi, rī-
 sum, 2. ἐγγελῶ, μυκτηρίζω, σκώ-
 πτω.
 is, ea, id, (γεν. eius δοτ. ei),
 οὗτος.
 itā, ἐπίρρ. οὔτω, τόσον. non ita
 multis diebus οὐχὶ τόσον πολ-
 λὰς ἡμέρας ὕστερον.
 itaque, καὶ οὔτω (=et ita) A 15, 1.
 2) σύνδ. ὄθεν A 1, 3. 22, 3.
 itemque=et item καί, (ὡς καί).
 iter (ἀντὶ it[iner]er), γεν. itinēris,
 οὖ. πορεία, (πορεία τοῦ στρατοῦ).
 itērum, ἐπίρρ. τὸ δεύτερον Hn 5, 3.
 C 2, 2. 2) δεύτερον Hn 6, 1.
 itinēre, ἀφαιρ. τοῦ iter.
 iūbēo (πρόφ. jubeo), iussi, ius-
 sum, 2. κελεύω, διατάσσω, πα-
 ραγγέλλω.
 iucundus (πρόφ. jucundus), τερ-
 ψίθυμος A 14, 1. 2) πεφίλημέ-
 νος, προσφ.λέστατος A 16, 1.
 iudicium, ἦ, οὖ. (πρόφ. judici-
 um), κρίσις, δίκη. 2) δικαστή-
 ριον, δίκη A 6, 3. 3) iudicio
 (ἀφαιρ.) ἐσκεμμένως, προβεβου-
 λευμένως A 15 3.
 iūdico (πρόφ. iudico), 1. δικάζω,
 καταδικάζω. exulem iudico ali-
 quem (κρίνω τινὰ ἐξόριστον), κα-
 ταδικάζω εἰς ἐξορίαν, ἐξορίζω.
 hostem iudicatum (καίπερ) γε-

κηρυγμένον ἐχθρόν (δημόσιον).
3) κρίνω, ἀποφασίζω Hn 13, 4.
A 13,3. 16,1. 20,5. 4) συναίγω
συμπεραίνω A 15,3.

Iuppiter (πρόφερε Juppiter ἐκ
τοῦ Ζεῦ πάτερ], γεν. Iovis προφ.
Jovis), δοτ. Iovī (πρόφ. Jovī),
αἰτ. Iovem (πρόφ. Jovem), ἀ-
φαιρ. Iove (πρόφ. Jove), ἄ.
Ζεὺς. Iuppiter optimus maxi-
mus Ζεὺς ἄριστος μέγιστος.

iūro (πρόφ. iuro), 1. ὀμνῶ, ὀρ-
κίζομαι.

iūs (πρόφ. jus), iūris, οὗ δίκαιον
2) δικαστήριον A 6, 3. 3) iuris
consultus, ἄ. ὁ νομομαθής.

iūs-iurandum, (γεν. iuris iurandi,
δοτ. iurī iurando, ἀφ. iure
iurando), οὗ ὄρκος (τῶν πολι-
τῶν). Ὁ ὄρκος τῶν στρατιωτῶν
ἐλέγετο sacramentum.

iussi, ἰδ. iubeo.

iuvencus, i, ἄ. (πρόφ. iuvencus),
νέος ταῦρος, μόσχος.

iuvit, ἰδ. iuvo.

iūvo (πρόφ. iuvo), iūvi, iūtum, 1.
βοηθῶ, ὑποστηρίζω.

iuxtā, πρόθ. μετ' αἰτ. = παρὰ +
αἰτ., ἐπί + δοτ. πλησίον.

Κ

kālendae, ārum ἐκ τοῦ calo =
καλῶ) καλάνδαι, τ. ἔ. ἡ πρώτη
ἡμέρα ἐκάστου μηνός. pridie
kal. (= kalendas) Apriles τῆ

προτεραιᾶ τῶν καλανδῶν τοῦ
Ἀπριλίου (ἦτοι τῆ 31^η Μαρτίου).

L

labor, ōris, ἄ. μόχθος, ταλαιπωρία.
laccio, īvi, itum, 3. «καταπει-
ράζω», προκαλῶ.

lacrima, ae, (δάκρυμα), δάκρυ.

lapis, idis, ἄ. (προβλ. λέπας = ἀπό-
κρημνος βράχος). 2) «ὄρος»,
«στήλη», κατὰ παράλειψιν τοῦ
ἐπιθ. miliaris (= ἔχων 1000),
ὁ μιλιοδέκτης λίθος, τὸ μιλιάριον
(= 1000 ὄμοια καὶ βήματα), ἰδὲ
καὶ passus.

largitio ōnis, (φιλοδοξία). 2) δε-
κασμός, δωροδοξία.

laus, laudis, ἔπαινος, ἐπαινετικὴ
ἀναγνώρισις.

lāutus, (κυρ. μτχ. τοῦ lavo λούω,
ὄθεν λελουμένος, λουσμένος), 2)
μεγαλοπρεπής. sum inprimis
lautus εἶμαι κατ' ἐξοχήν μεγαλο-
πρεπής, ζῶ μεγαλοπρεπέστατα,
«ζῶ ἐν πᾶσι λαγῶρις».

lectica, ae, (ἐκ τοῦ lectus, λέ-
κτρον), κλινίδιον, φορητὴ κλίνη,
κοινὸν φορεῖον.

lecticūla, ae, ὑποκοριστικὸν τοῦ
lectica, νεκρικός κράββατος, φέ-
ρετρον.

lectio, ōnis, ἀνάγνωσις, μᾶθημα.
lector, ōris, ἄ. ἀναγνώστης.

legātus, i, ἄ. πρεσβευτής, ἀπό-
στολος Hn 7,2. 12,2. 12,4. 2)

- ὁ μετὰ τὸ Ῥωμαίων ἐπαρχιακὸν διοικητὴν ὑπάλληλος, ὑπαρχος A 6,4.
- lēgo lēgī, lectum, 3. ἀναγιγνώσκω.
- lēvis, e, (κοῦφος). 2) ἐπὶ νόσου: ἀνεκτὸς A 22, 3. 3) ὁ μὴ ἔχων βαρῆτητα, ἀσήμαντος, ἐλάχιστος, μηδαμινὸς A 13, 6. 4) κουφό- νους (ἐλαφρόμυθαλος), ἄστατος A 15,1.
- lēvo, 1. ἀνακουφίζω.
- lex, legis, νόμος.
- libenter, ἐπίρο. ἀσμένως.
- liber, bri, ἄ. βιβλίον.
- liberalis, e, (τοῦ ἐλευθέρου). 2) ἐ- λευθέριος, εὐγενής, ὑποχρεω- τικός).
- liberalitas, ātis, ἐλευθεριότης.
- liberaliter, ἐπίρο. φιλοξένως.
- librarius, ii, ἄ. (ἀντι)γραφεὺς βι- βλίων. Οἱ τοιοῦτοι ἀνεπλήρουν τὴν τότε ἔλλειψιν τῶν τυπογρα- φείων.
- littera, ae, (γράμμα, στοιχεῖον ἀλ- φαβήτου). 2) πληθ. ἢ ἐπιστολή. 3) Graecae litterae τὰ ἑλληνικὰ γραπτὰ μνημεῖα, ἢ ἑλλήν. γραμ- ματεία. 4) ἐλευθέριοι τέχναι (σπου- δαί) C 3,1. A 1,2. 5) ἢ συγγρα- φική, τὸ συγγράφειν Hn 13,2.
- litteratus, δεδιδασκεμένος). 2) φι- λολογικῶς κατηροτισμένος, ἐντρι- βής ἐν τινι γλώσσῃ.
- litus, oris, οὐ, ἀκτή, παραλία.
- locuplēto, 1. πλουτίζω (τε διὰ τι- νος).
- locus, i, ἄ. (πληθ. πολλάκις loca, ὄrum, οὐ), τόπος, ἔδαφος, θέ- σις Hm 2,4. Hn 3,4. 5,2. 3) τό- πος διαμονῆς Hn 12,3. 4) εὐνοῦ- κὸν χρονικὸν σημεῖον, λαβή, εὐ- καιρία Hm 1,2
- longe ἐπίρο. (μακράν). 2) πολὺν καιρόν. Συγκριτ. longius.
- longus, μακρός, σχοινοτενής.
- lumbus, i, ἄ. τὸ ἰσχίον.
- luxuria, ae, τρυφή, πολυτέλεια.

M

- magis, ἐπίρο. μᾶλλον.
- magister, tri, ἄ. (ἄρχων). 2) ma- gister equitum ἕπαρχος.
- magistrātus, ūs, ἄ. ἀρχή. Πληθ. (αἱ ἀρχαί, οἱ ἄρχοντε) οἱ δύο ὑπατοὶ Hn 7,2. 2) ἡ ἀρχὴ τοῦ σωφέτου (ἐν Καρχηδόνι) Hn 7,5. 3) ἡ δημοσία (ἀνωτάτη) ἀρχή, ἄρχων A 18,1. 4) τὸ δημόσιον ὑπουργεῖμα A 17,6.
- magnificus, μεγαλοπρεπής, (με- γαλοπρεπῶς ζῶν).
- magnitudo, inis, (μέγεθος). 2) πληθὺς, ποσότης A 14,3. mag- nitudo animi μεγαλοψυχία.
- magnus, μέγας, ἐκτεταμένος A 12,2. 2) πολυάριθμος Hn 3,2.
- magna pecunia, μεγάλη ποσότης χρημάτων, πολλὰ χορήματα. 3) σημαντικός, σπουδαῖος Hm 4,1.

- C 1, 2, 3, 1. A 2, 4, 16, 1, 20, 5.
 Συγκριτ. maior ἄ. καὶ θ., maius
 οὐ. (γεν. maiōris) μέζων. maiō-
 res, υπ., ἄ. οἱ πρόγονοι. ὑπερθ.
 maximus μέγιστος.
- malē, ἐπίρρ. κακῶς, οὐχὶ ἐπιτιγῶς.
 malle, ποι. ὑποτακτ. τοῦ ῥήμ.
 malo.
- malo, malūi, malle (māge [=
 māgis]+volo), (μαῖλλον θέλω),
 προτιμῶ.
- malum, i, οὐ. τὸ κακόν, τὸ δεινόν.
 malum externum ὁ (πλήρης δει-
 νῶν) ἔξωτερικὸς πόλεμος Hm 2,1.
 Πληθ. mala, ὄrum, ἡ δεινὴ θέ-
 σις Hm 2,3.
- manceps, cīpis ἄ. (ἀγοράζων ἐν
 δημοκρασίᾳ τὰ δημόσια τέλη). 2)
 nullius rei manceps οὐδενὸς
 πράγματος (οὐδεμιᾶς ἐπιχειρή-
 σεως) ἐργολήπτης (μισθωτῆς, ἐνοι-
 κιαστής).
- mando (=manum do ἐγχειρίζω),
 1. παραγγέλλω, ἐντέλλομαι.
- manēo, nsī, nsum, 2. μένω.
- mansi, id. maneo.
- mānus, ūs, χεῖρ. 2) δύναμις,
 στρατὸς Hn 4, 3.
- mare, is, οὐ. θάλασσα. et terra
 et mari καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ
 θάλασσαν. 2) mare Gaditānum
 ἢ frētum Gaditānum ὁ πορθμὸς
 τῶν Γαδείρων, (τὸ στενὸν τοῦ
 Γιβραλτᾶρ) Hm 4,1.
- maritīmus, παραθαλάσσιος.
- mater, tris, μήτηρ.
- matrimonium, īi, οὐ. γάμος, συν-
 οικέσιον.
- matūre, ἐπίρρ. προώρως.
- maxīme, ἐπίρρ. (ὑπερθετικ. τοῦ
 magis), τὰ μέγιστα, (κατ' εὐχὴν)
 medicīna, ae, φάρμακον ἰατρι-
 κόν.
- medīcus, i, ἄ. ἰατρός.
- medimnus, i, ἄ. μέδιμος (μέτρον
 σιτηρῶν). Γεν. πληθ. medim-
 num. Ὁ ἀπτικὸς μέδιμος=
 περ. 1/2 ἑκατολ. (52,53).
- mediocris, e, μέτριος (ἔτσι κι'
 ἔτσι) A 13,3. 2) μέτριος μικρός,
 ὀλίγος A 13,4.
- meditor, i. (προβλ. (μέδ-ομαι),
 ποιθ. σκέπτομαι, ἐμφοροῦμαι τῆς
 ιδέας [σχεδιάζω]).
- mēmor, ōris, μνήμων.
- mēmoria, ae, (μνήμη), 2) φήμη,
 διάδοσις, θρῦλος Hn 8,2. 3) μνή-
 μη, (οἱ ἐπιγνώμενοι) Hn 13,3.
- mendacium, īi, οὐ. ψεῦδος.
- mens, mentis, νοῦς, διάνοια, φρο-
 νημα.
- mensis, is, ἄ. μῆν. in singulos
 menses καθ' ἕναστον μῆνα, μη-
 νιαίως.
- mensūra, ae, μέτρον.
- mentio, ōnis, μνεῖα. mentione
 facta μνεῖας γενομένης.
- mercennarius, μισθοφορικὸς.
- merēo, ūi, ītum, 2. (ἄξιός εἰμι).
 2) primum stipendium mereo

- τοῦ πρώτου (στρατιωτικοῦ) μισθοῦ εἶμαι ἄξιος, τελῶ (κάμνω) τὴν πρώτην στρατείαν.
- merito, ἐπίρρ. δικαίως.
- met μόρ. ἐγκλιτ. γε, ἰδ. egomet.
- metior, mensus sum, 4. ἀποθ. μετρῶ, κρίνω.
- meus, ἐμός.
- mihī, δοτ. τοῦ ego.
- mīgro, 1. (μετοικῶ), 2) ex vitā μετοικῶ ἐκ τοῦ βίου, μεταλάττω τὸν βίον, ἀποθνήσκω.
- miles, lītis, ἄ. στρατιώτης.
- mille, ἄκλ. χιλιάς, χίλιοι. Πλήθυντ. milia passuum trecenta χιλιάδες βημάτων τριακῆσσιαι.
- minor, ἄ. κ. θ., minus. οὐ. (γεν. minōris. Συγκρ. τοῦ parvus), μικρότερος. minor quinque et viginti annis natus (ἰδ. nascor) ἥσσω τῶν πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτων γεγονώς, νεώτερος τῶν 25 ἔτων, μόλις εἰκοσιπενταέτης.
- minus, συγκρ. ἐπίρρ. ἦττον. minus robustus = non robustus ὄχι τόσον ἰσχυρός, ὀλίγον ἰσχυρός.
- mīror, 1. ἀποθ. θαυμάζω, ἐκπλήττομαι, μετ' ἐκπλήξεως ἀναζητῶ.
- misi, ἰδ. mitto.
- missus, ἰδ. mitto.
- mitto, mīsi, missum, 3. πέμπο, στέλλω. 2) epistulam, litteras στέλλω (γράφω) ἐπιστολήν, ἐπιστέλλω (ἐν τῷ χωρίῳ A 20, 1 ἐνόησαν τὴν λέξιν *litteras*).
- moderatio, ōnis, μετριοσύνη (ἐν τῇ βιοτικῇ συντηρήσει), μετριότης.
- modicus, μέτριος, ὀλιγαρκής, προσήκων, ἀνάλογος, ὅσον προέπει.
- modius, ἡ, ἄ. μόδιος, (μέτρον σιτηρῶν, περ. 8,754 λίτρα = 1/6 ἀπτικῶ μεδίμνου. Γεν. πλῆθ. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺν modium).
- mōdō, ἐπίρρ. μόνον. modo—modo vñ μὲν vñ δέ. non modo sed etiam οὐ μόνον ἀλλὰ καί.
- mōdus, ἰ, ἄ. τρόπος. 2) μέτρον, (ποσότης) A 2,6.
- mons, montis, ἄ. ὄρος.
- monumentum, ἰ, οὐ. (μνημεῖον). 2) τάφος (=sepulcrum).
- morbus, ἰ, ἄ. νόσος. morbus oculorum νόσημα, νόσος τῶν ὀφθαλμῶν, ὀφθαλμία.
- mōrior, mortuus sum, mōri, 3. ἀποθ. ἀποθνήσκω.
- mōror, 1. ἀποθ. διατρίβω. cum diutius morarētur ἐπειδὴ (ἐπεὶ) μακρότερον (ἢ ὅσον ὁ νόμος ἐπέτρεπε) χρόνον διέτριβε. 2) (κατα)λαμβάνω θέσιν (ἐπὶ στρατηγῶν) Hn 5,1.
- mors mortis, θάνατος.
- mos, moris, ἄ. (ἔθος). 2) πλῆθ. ὁ (ἠθικός) χαρακτήρ, τὸ ἦθος Hm 3,2. C 3,5. A 53, 19,1. 3) ἰδέαι A 14,2. 4) τὰ πάτρια ἐ-

ἔπιτηδεύματα, ἦθη A 18, 1.
 multiplico, 1. (πολλαπλασιάζω).
 2) multiplicandis (ἀφαιρ.) usū-
 ris=multiplicando (ἀφαιρ. u-
 sūras ἢ multiplicacione usura-
 rum πολλαπλασιάζων (ἐπισωρεύ-
 ων) τόκους, ἐπισωρεύσει τόκων
 (ὥστε οὗτοι νὰ προστίθενται εἰς
 τὸ κεφάλαιον).
 multitudo, inis, πληθὺς, (μέγα)
 πλῆθος, σμῆνος, (κοπάδι).
 multo, επίρω. πολλῶ, πολύ.
 multus πολὺς, μέγας. 2) πολυά-
 ριθμος, ὑπερβολικὸς A 13, 5. 3)
 οὐς. multum ἰ, οὐ. τὸ πολὺ
 Hn 2, 3.
 munditia, ae, (καθαριότης). 2)
 ἀπλότης μετὰ καλαισθησίας, κομ-
 ψότης.
 municipium ii, οὐ. ἰσοτελὴς πό-
 λις. Πόλις ἐκτὸς τῆς Ῥώμης κει-
 μένη ἰδίᾳ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ κατ' ἰδί-
 οὺς νόμους καὶ ὑπὸ ἰδίους ἄρ-
 χοντας κυβερνωμένη. Οἱ πολῖται
 ταύτης εἶχον τὰ δικαιώματα τοῦ
 Ῥωμαίου πολίτου.
 munio, inī, itum, 4. (ὄχυρῶ) 2)
 itinera (τεχνικὸς ὄρος)=κατα-
 σκευάζω ὁδοὺς (πρὸς δίοδον τοῦ
 στρατοῦ), ὁδοποιῶ.
 munus, eris, οὐ. (λειτουργία, κα-
 θήκων). 2) δῶρον, δωρεά Hn
 7, 3. 12, 3. 3) munus fortunae
 εἴνοια τύχης, ἀγαθὴ τύχη.
 murus, i, ā. (τοιχὸς) 2) τεῖχος.

mutatio, onis, μεταβολή. rei pu-
 blicae μεταβολὴ τῆς πολιτείας,
 πολιτικὴ ἀναστάσις (ταραχή).
 muto, 1. μεταβάλλω, ἀλλάσσω.

N

nactus, id. nanciscor.
 nam, σύνδ. διότι.
 namque, σύνδ. διότι.
 nanciscor, nactus sum, nancis-
 ci, 3. ἀποθ. λαγχάνω. sorte pro-
 vinciam nactus Hispaniam
 κλήρω (ὡς) ἐπαρχίαν λαχὼν (ἀ-
 φοῦ ἔλαβε) τὴν Ἰσπανίαν. 2)
 morbum (κατὰ τύχην) περιπίπτω
 εἰς νόσον [πβλ. τὸ ἡμέτερον τὴν
 πέτυχα τὴν ἀρρώστεια].
 narro, 1. διηγούμαι.
 nascor, natus sum, nasci, 3. ἀ-
 ποθ. ex aliquo γεννῶμαι ἐκ τι-
 νος. natus Drusillā (ἀφαιρ.=
 Drusillae filius) ὁ ἐκ τῆς Δρου-
 σίλλης γεννηθεὶς (ὁ υἱὸς τῆς
 Δρουσίλλης). natus γεγονώς. do-
 mi natus οἰκογενής.
 natio, onis (ἐκ τοῦ nascor), ἔ-
 θνος.
 natura, ae, (φύσις, ἐκ τοῦ nascor).
 2) χαρακτηριστ. φυσικὴ κλίσις, φύ-
 σις A 17, 3.
 natus, id. nascor.
 naufragium, ii, οὐ. ναυάγιον.
 nauticus, ναυτικός. castra nau-
 tica, τὸ ὀρημητήριον τῶν νεῶν,
 νεώριον (σταθμὸς τῶν πλοίων,

- ὅστις ἀπετελείτο ἀπὸ ὀχυρώσεων μετὰ φρουρᾶς πρὸς φύλαξιν τῶν νεωλοκουμενων πλοίων).
- navālis, e, ναυτικός. proelium navale ναυμαχία.
- navis, is, ναῦς.
- nē, (ἐπίρρο.). 2) σύνδ. ἵνα μή, ὅπως μή.
- nē, μόο. ἐγκλιτ. εἶ, ἄν...
- nēs ἢ nēque, σύνδ. οὔτε, μήτε, καὶ οὐ, καὶ μή, καὶ δέν, καὶ νὰ μή.
- necesse, ἀκλ. necesse est δεῖ, ἀνάγκη εἶναι.
- necessitudo, dīnis, (ἀνάγκη), 2) σύνδεσμος (ὑπηρεσιακός) C 1, 3. Οἱ ταμίαι ἦσαν συνημιμένοι πρὸς τοὺς ἀρχηγούς, ὑφ' οἷς ὁ κληρὸς (=sors τ. ἔ. ἢ τοῦ θείου κρείσις) εἶχεν αὐτοὺς ὑπηγμένους δι' ἀρρήκτου ἠθικοῦ δεσμοῦ. Ὁ δεσμός οὗτος οὐδὲν διέφερε ἐκείνου ὁ ὁποῖος συνέδεε τὰ τέκνα πρὸς τοὺς γονεῖς. Διὰ τοῦτο ἡ τοιαύτη σχέσις, καθὼς ἡ συγγενική, ἐκαλεῖτο necessitudo. 3) σύνδεσμος δεσμός συγγενικός A 10, 4.
- nefās (nē καὶ fās), [μόνον κατ' ὄνομα καὶ αἰτ.] τὸ ἀνόσιον, πᾶν ὅ τι ἀπαγορεύει ὁ θεῖος καὶ ὁ φυσικός νόμος, ἱεροσυλία, ἰδ. duco ἐν τέλει.
- nēgo, 1. ἀρνοῦμαι Hn 12,3. λέγω ὅτι δέν... Hn 1,5.
- neg-otium, ii, (nec καὶ otium), ἀσχολία, ἔργον, ὑπόθεσις.
- nēmo, γεν. nullius, δοτ. nemīni αἰτ. nemīnem, ἀφ. nullo (ἐκ τοῦ nē καὶ hēmo [=hōmo]). οὐδεὶς A 6,3. 2) ἐπιθετικῶς=nullus A 19,3.
- neptis, is, ἐγγόνη.
- neque, ἰδ. nec. neque multo post οὐ πολλῶ ὕστερον, μετ' οὐ πολῶ.
- neuter (ne-uter). néutra, néutrūm, οὐδέτερος. in néutrām partem εἰς οὐδέτεραν μερίδα (δηλ. οὔτε εἰς σπατάλην οὔτε εἰς φιλαργυρίαν).
- nihil (γεν. nullius rei, δοτ. nulli rei, ἀφαιρ. nullā re), οὐδέν.
- nihilō, ἐπίρρο. (χωρ. ἀφαιρ. τοῦ nihilum, i, οὐ. οὐδέν). nihilō setius οὐδὲν ἤττον.
- nī-sī, σύνδ. εἰμή, ἐὰν μή (=si non), nego nisi (=dico non... nisi λέγω ὅτι δέν...ἐὰν μή), λέγω ὅτι τότε μόνον...ἐάν.
- nobilis, e, (γνωστός [ἐκ τοῦ nōsco]). 2) πληθ. nobiles, οὐσ. οἱ εὐγενεῖς. Οὕτως ἐκαλοῦντο ἐν Ῥώμῃ ἐκεῖνοι, ὧν οἱ πρόγονοι ἤρξαν ἀνωτέρας ἀρχάς C 2,3. 3) ὀνομαστός. nobilis feror ὀνομαστός φέρομαι, (εἶμαι πασίγνωστος) A 3,1.
- nocendus, ἰδ. noceo.
- nocēo, cūi,—, 2. (μετὰ δοτ.) βλάπτω.
- noctū, ἐπίρρο. νύκτωρ. (ἐν καιρῶ) νυ-

κτός.
 nōlo (ἐκ τοῦ nēvōlo), nolūi, nol-
 le (ἀνώμ.), δὲν θέλω.
 nomen, īnis οὐ. ὄνομα. sine no-
 mimibus ἄνευ ὀνομάτων, (ἄνευ
 δηλώσεως ἐκάστοτε τοῦ ὀνόμα-
 τος). suo nomime, id. suus. 2)
 nomen Romanum (= Romani
 ἢ populus Romanus) τὸ Ῥω-
 μαϊκὸν ὄνομα, οἱ Ῥωμαῖοι.
 nominō, 1. ὀνομάζω.
 nōn, οὐ, οὐκ, ὄχι, δέν.
 nox aginta, ἔνενηχοντα.
 nonnihil, ἔστιν ὅ τι, τί. nonnihil
 tempōris, τὶ χρόνου, χρόνον τινά.
 nonnulli, ὄσθ, οὐσ. τινές.
 nōnus, ἔνατος.
 nofitia, ae, γνῶσις, γνωριμία.
 nōto, 1. σημειῶ, ἀναγράφω C 3,
 4. A 18, 2. 2) μνημονεύω, ἀνα-
 φέρω A 18, 3.
 novem, ἔννεα.
 novus, νέος.
 nox, noctis, νύξ.
 nubo, psi, ptum, 3. (καλύπτω διὰ
 πέπλον), λαμβάνω σύζυγον (ἄν-
 δρα), (ὑπανδρεύομαι).
 nullus, γεν. nullius, δοτ. nulli,
 κλπ.) οὐδεὶς C 2, 4. A 6,3.14,3.
 18,2. 2) οὐσ. οὐδεὶς Hn 5,1.
 num, (μόρ. ἐρωτημ.) εἰ, ἄν . . .
 numērus, i, ā. ἀριθμὸς A 12, 4.
 2) δύναμις Hn 2,1.
 numquam, ἐπίρρ. οὐδέποτε.
 nunc, ἐπίρρ. νῦν, τώρα.

nuntio, 1. (ἀν)αγγέλλω.
 nuptiae, arum, μόνον κατὰ πληθ
 ἐκ τοῦ nubō), γάμος.

O

ob, προὐθ. μετ' αἰτ. διὰ + αἰτ.,
 ἔνενα.
 ob-dūco, 3. (προσάγω). 2) obduc-
 tā nocte (ἐνν. caelo) ἐξαπλωθεί-
 σης τῆς νυκτὸς (ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ),
 νυκτὸς ἐπιγενομένης, ὑπὸ τὸ σκό-
 τος τῆς νυκτὸς.
 obductus, id. obduco.
 obiēci, id. obicio.
 ob-icō (προφ. objicio, ob και
 jācio), iēcī, iectum, 3. προβάλλ-
 ω). 2) με ἀντεπεξέροχομαι, ἀν-
 τιτάσσομαι. 3) obiciōr ἀντιτάσ-
 σομαι. quo repentino visu obiec-
 to οὐ (=τούτου δὲ) τοῦ ἀπροσ-
 δοκίτου θεάματος ἀντιταχθέντος,
 διὰ τῆς ἀντιτάξεως τοῦ αἰφνι-
 δίου τούτου φαινομένου.
 obitus, ūs, ā. (ob-eo), θάνατος.
 ob-sēcro (ob και sācro), 1. ἔξορ-
 κίζω, ἱκετεύω, id. oro.
 ob-sēquor, 3. ἀποθετ. (ἐπομαι).
 2) δοτ =εἶμαι (ψυχῇ τε και σώ-
 ματι) ἀφιερωμένος εἰς τι, ἐπιδί-
 δομαι.
 observantia, ae, (λεπτή εὐλά-
 βεια), ἢ μετὰ σεβασμοῦ συμπερι-
 φορά.
 obses, obsidis, ā. ὄμηρος.
 ob-sidēo (ob και sēdeo), sēdi,

sessum, 2. πολιορκῶ.
 obstinatio, ōnis, ἰσχυρογνωμοσύνη. taciturnā obstinatione διὰ τῆς σιωπηρᾶς ἰσχυρογνωμοσύνης, διὰ τῆς ἐπιμόνου σιωπῆς.
 obtestatio, ōnis, ἔξορκισμός, παράκλησις. obtestationes patris αἱ τοῦ πατρὸς (θεομαί) παρακλήσεις.
 obtigī, ἰδ. obtingo.
 ob-tinēo (ob καὶ tēnēo), tinūi, tentum, 2. καταλαμβάνω A 6,4. 2) διατηρῶ, [κρατῶ] A 1, 1.
 ob-tingo (ob καὶ tango), tigi, —, 3. (ἐφάπτομαι). 3) τυγχάνω τινί, κλήρω δίδομαι.
 obtrectatio, ōnis, (κακοήθης) ἄμιλλα, (ζηλότυπος) ἀνταγωνισμός, ζηλοτυπία.
 obviam, ἐπίρρ. (εἰς ὑπάντησιν). 2) obviam venio ἀντεπεξέρχομαι, ἀντιτάσσομαι, ἰδ. καὶ venio.
 occasio, ōnis, ἐνκαιρία.
 oc-cīdo (ob καὶ caedo κόπτο), cīdi, cīsum, 3. ἀποκτείνω (ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης). Hamilcāre occiso τοῦ Ἀμίλκα φονεθέντος, μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἀμίλκα.
 occupatio, ōnis, ἀσχολία, ἐνασχόλησις.
 oc-cūpo (ob καὶ cario), 1. κατέχω. sum occupatus in apparando (ἐνν. bellum ἢ copias) εἶμαι ἀπησχολημένος περὶ τὸ πα-

ρασκευάζειν (τὸν πόλεμον ἢ τὰς πολεμικὰς δυνάμεις), περὶ τὴν πολεμικὴν παρασκευήν. occuro saltus (αἰτ. πληθ.) κατέχω τὴν κλεισώρειαν.

octoginta, ὀγδοήκοντα.

ocūlus, i, ā, ὀφθαλμός.

odium, ī, οὐ. μῖσος. odium paternum τὸ (παρὰ) τοῦ πατρὸς (κληρονομικὸν) μῖσος.

of-fendo, ndi, nsum, 3. προσκρούω, βλάπτω (πειράζω).

offensio, ōnis, δυσσαρέστησις, λύπη.

officium, īi, οὐ. ὑπηρεσία A 2,6.

2) ἐπιθυμία τοῦ παρασχεῖν ὑπηρεσίαν, συναίσθησις τοῦ καθήκοντος A 6,5.

o-mitto (ob καὶ mitto), 3. παραλείπω (ἐν τῇ διηγῆσει).

omnis, e, πᾶς Hn 2, 1. 9, 2. 2) ὅλος, ὀλόκληρος Hn 3, 1. 9, 3. A 3,2. 14,3.

opēra, ae, (ἐργασία, προσπάθεια).

2) cuius operā (ἀφαιρ.) οὐ τῇ ἐνεργείᾳ, (οὐ πταίσματι) Hn 7,3. 3) δοῶσις, ὑπηρεσία C 1, 1.

opērio, rūi, rtum, 4. καλύπτω, σκεπάζω.

opīnor, 1. ἀποθ. νομίζω

oppīdum, i, οὐ. πόλις.

op-plēo, ēni, ētum, 2. πληρῶ, (γεμίζω).

opplētus, ἰδ. oppleo.

op-prīmo (ob καὶ prēmo), pressi,

pressum, 3. (καταπιέζω). 2) καταβάλλω, ἀφανίζω.

op-pugno (ἐντονότερον τοῦ obsidēo), 1. πολιορκῶ.

ops, (ἐν τῷ ἔνικ. ἀριθμῷ μόνον ἐν τῇ γεν. opis, αἰτ. opem, καὶ ἀφαιρ. ope). Πληθ. opes, (γεν. opum), δύναμις, ἰσχὺς Hn 10,2. 2) ἐν τῷ πληθ. βοήθεια Hn 1,3. 3) χορηματικὰ μέσα, παρουσία A 2,4.

optimus, (ὑπερθ. τοῦ bonus), ἀριστος, (ἐξαιρέτος, ἐξαισίος).

oratio, ōnis, λόγος, ὁμιλία (σύντομος) A 22,1. 2) λόγος γραπτὸς C 3,3.

orator, ōris, ἄ. ῥήτωρ.

orbis, is, ἄ. (κύκλος). 2) orbis terrarum ἢ οἰκουμένη.

ordīno, 1. κατατάσσω κατὰ τὴν σειρὰν (ἀντὶ ordine enumerō ἐν [χρονολογικῇ] τάξει καταριθμῶ).

ordo, ordīnis, ἄ. τάξις A 18,3. 2) τάξις, θέσις (ἐν τῇ κοινωνίᾳ) A 13,6. ordo equester ἢ ἱππὰς τάξις, ἢ τάξις τῶν ἱππέων.

origo, gīnis, (γένεσις). Πληθ. Origines «Αρχαί» C 3. 3. 2) γένος, οἰκογένεια A 1, 1 3) γενεαλογία, γενεαλογικὸν δένδρον A 18,2.

origo, ortus sum, origi, 4. ἀποθ. (ἀνατέλλω, προκύπτω). 2) origo a + ἀφαιρ. (ἢ καὶ ἄνευ τῆς a προθέσ.) κατάγομαι ἀπό... — notans

quis a quoque (=et a quo) ortus (ἐνν. esset) quos honores quibusque temporibus cepisset ἀναφέρων τίς [ἦτο] (πῶς ὠνομάζετο) [καὶ] ἀπὸ ποίου κατήγετο, ποίας ἀρχάς (τιμητικὰ ἀξιώματα) καὶ κατὰ ποίους χρόνους (πότε) κατέλαβεν A 18, 3.

ornatus, (κεκοσμημένος). 2) σεσαγμένος (χαμονορωμένος), ἐξωπλισμένος.

orno, 1. (κοσμῶ). 2) κλεῖζω, λαμπρύνω.

oro, 1. δέομαι, παρακαλῶ. oro atque obsecro θεομῶς ἱκετεύω, (ἐξορκίζω) ἰδ. obsecro.

ortus, ἰδ. origo.

os, ōris, οὔ. (στόμα). 2) (φωνητικὸν ὄργανον), ὁμιλία, τόνος φωνῆς.

osculor, 1. ἀποθ. (κατα)φιλῶ.

os-tendo, ndi. ntum, 3. δεικνύω Hn 11, 2. 2) ἀναγγέλλω Hn 12,5.

ostentatio, ōnis, μεγαλαυχία, καύχησις, ἐπίδειξις.

otium, ii, οὔ. (ἀπραγμοσύνη). 2) (ἢ μετὰ τὸν πόλεμον ἐπερχομένη) ἡσυχία, εἰρήνη.

P

raci, dot. τοῦ pax.

raene, ἐπίρρ. σχεδόν.

palam, ἐπίρρ. (φανερῶς), ἰδ. facio.

- par, paris, ὁμοίος, ὁ αὐτός, ἴσος.
 pari modo καθ' ὅμοιον τρόπον
 Ηη 5, 3. καθ' ὅμοιον τρόπον
 δηλ. (χρονολογικῶς) C 3, 4. par
 non sum ἴσος δὲν εἶμαι, (ἀριθ-
 μητικῶς εἶμαι κατώτερος). par
 principibus (δοτ.) ὁμοίος τοῖς
 μεγάλοις (τ. ἔ. ἐγνώριζε νὰ τηρῇ
 τὴν θέσιν του κατὰ τὰς σχέσεις
 αὐτοῦ πρὸς τοὺς μεγάλους).—
 par... ac ὁμοίος... ἢ, ὁμοίος...
 καί, ὁμοίός τι... In pari peri-
 culo sum εἶμαι ἐν μέσῳ (ἐν κα-
 ταστάσει) ὁμοίου κινδύνου Ηη
 2, 1.
- pāreo, rūi,—, 2. (φαίνομαι). 2)
 ὑπακούω, πείθομαι.
- pāro, 1. bellum παρασκευάζω
 πόλεμον, παρασκευάζομαι πρὸς
 πόλεμον.
- pars, partis, μέρος, τμήμα A 2, 3
 2) πλευρὰ Ηη 12, 3. 3) κόμμα
 A 2, 2. partes Sullānae (Cin-
 nānae) τὸ κόμμα τοῦ Σύλλα (τοῦ
 Κίννα). partes optimae τὸ ἀρι-
 στοκρατικὸν (τ. ἔ. τὸ συντηρητι-
 κὸν) κόμμα, ἦτοι οἱ optimates
 (γεν.—ium).
- parum, ἐπίρο. ὀλίγον. non parum
 ὄχι μικρόν, ἱκανῶς, ἀρκούντως.
- passus, Ηη 13, 3. A 2, 4. ἰδ. pa-
 tior.
- passus, ūs, ἄ. βῆμα. (Ἐν βῆμα
 = 5 πόδες, δηλ. 1,48 μέτρο Ἐ-
 πομένως milia [οὐδ. πληθ. τοῦ
- mille] passuum decem χιλιάδες
 βημάτων δέκα=10 ὄμοι. μίλια,
 δηλ. 14800 μ. ἦτοι 15 περίπου
 χιλιόμετρα.
- patē-fācio, 2. (ἐκ τοῦ pateo καὶ
 facio ἀνεψῆχθαι ποιῶ), ἀνοίγω.
 loca καθαρίζω τὸ ἔδαφος (ὥστε
 νὰ γίνῃ βατόν), ἀνοίγω δρόμους,
 ὁδοποιῶ τὰ ἄβατα.
- patēfēci, ἰδ. patefacio.
- patēo, tūi,—, 2. ἀναπέπταμαι.
 honores patent τὰ ἀξιώματα
 ἀναπέπτανται (εἶναι προσιτά), ἢ
 πρὸς τὰς τιμὰς ἄγονσα εἶναι ἐ-
 λενθέρα.
- pater, tris, ἄ. πατήρ. 2) πληθ.
 ὡς τιμητικὴ προσωνυμία τῶν
 συγκλητικῶν (οἱ πατέρες τοῦ ἔ-
 θιους), patres conscripti, ἰδ.
 conscriptus.
- pater familiās (familiās εἶναι ἀρ-
 χαῖος τύπος τῆς ἐνικῆς γενικῆς
 ἀντὶ familiae), ἄ. ὁ οἰκοδεσπό-
 της, ὁ οἰκογενειάρχης.
- paternus, πατρικός, τοῦ πατρός.
- pātior, passus sum, pāti, 3. ἀ-
 ποθ. ἀνέχομαι A 15, 1. 2) ἐπι-
 τρέπω, παραδέχομαι Ηη 13, 3.
- patrīa, ae, πατρις.
- pāucus (προβλ. παῦ-ρος, σχεδὸν
 μόνον κατὰ πληθ. ἀριθμ.), ὀλίγοι
 (τὸν ἀριθμόν).
- pāulum, ἐπίρο. μικρόν, ὀλίγον.
- par, pacis, (εἰρήνη). 2) σύναμις εἰ-
 ρήνης, συνομιλόγησις εἰρήνης

A 18,2.

pecuniā, ae, χρήματα, περιουσία.
 pecuniōsus, πολυχρήματος, εύκα-
 τάστατος.

pedester, stris, stre, πεζικός, τῆς
 ξηρᾶς.

pedisēquus, i, ἄ. ἀκόλουθος, (δοῦ-
 λος ἀκολουθῶν ἢ συνοδευῶν τὸν
 κύριον ἐξερχόμενον).

pello, pepūli, pulsum, 3. (ῶθῶ).
 2) τρέπω εἰς φυγὴν, ἀποκρούω,
 νικῶ.

pendo, pependi, pensum, 3.
 (σταθμῶ, ζυγίζω). 2) πληρόνω.
 pepūli, ἰδ. pello.

per, πρόθ. μετ' αἰτίας. : διὰ (με-
 τὰ γεν.) : α) τοπικῶς Hn 4,2. β)
 πρὸς δήλωσιν τῆς αἰτίας : per
 senatum ἔνεκα τῆς Συγκλήτου,
 κωλυούσης (ἢ ἐπιτροπούσης) τῆς
 Συγκλήτου.

peraeque, ἐπίρο. πάνυ ἐξ ἴσου,
 (πάνυ ὁμοίως), κατὰ συνήθη ὁ-
 μοιότητα, κατὰ κανόνα.

per-āgo, 3. ἐπιτελῶ, φέρω εἰς πέ-
 ρας. rebus peractis τῶν πρα-
 γμάτων εἰς πέρας ἀχθέντων (μετὰ
 τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐπιχειρήσε-
 ων). propositum ἐκτελῶ τὸ προ-
 κείμενον (τὸ σχέδιον). consulatu
 peracto τῆς ὑπατείας περατω-
 θείσης, (μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὑπα-
 τείας).

per-cipio (per-cāpio), cēpi, cep-
 tum, 3. (καταλαμβάνω). 2) γνω-

ρίζω, ἐκμανθάνω.

per-dūco, 3. (διάγω). 2) ἄγω Hm
 4,3.

peregrinatio, onis, ἀποδημία, δια-
 τριβὴ ἐν ξένῃ χώρᾳ.

per-ēo, ii, itum, ire, 4. ἀπόλλυ-
 μαι, ἀποθνήσκω.

per-fūgio, fūgi, —3. καταφεύγω.

perfunctus, ἰδ. perfungor.

per-fungor, functus sum, 3. ἀ-
 ποθ. (ἐπιτελῶ). 2) laboribus (ἀ-
 φαιρ.) ὑφίσταμαι, (ὑπομένο περ-
 νάω) μόχθους (πολεμικούς).

pericūlum, i, οὔ. κίνδυνος.

peritūrus, ἰδ. pereo.

peritus, ἔμπειρος.

per-mitto, 3. (ἀφίνω τινὰ νὰ διέλ-
 θῃ). 2) rem arbitrio (δοτ.) κα-
 ταλείπω τι εἰς τὴν κρίσιν (τι-
 νός), ἔξαρθῶ τι ἀπὸ τινος (προ-
 σώπου).

perpetūo, ἐπίρο. διηνεκῶς, ἀδια-
 λείπτως, ἀκαταπαύστως.

perpetūus, διηνεκῆς, ὅλος. 2)
 odium perpetuum μῖσος διαρκές
 (ἀνεξάλειπτον, ἀσβεστον)
 Hm 4,3.

per-scribo, 3. περιγράφω (διεξο-
 δικῶς καὶ ἀκριβῶς).

persecūtus, ἰδ. persēquor.

per-sēquor, 3. ἀποθ. διώκω ἀκα-
 ταπαύστως, καταπολεμῶ διηνε-
 κῶς Hm 1,4. 2) (ἐνν. scripturā
 γραφῆ) διηγοῦμαι κατὰ χρονολο-
 γικὴν σειρὰν (διὰ γραφῆς, ἐγ-

- γράφως) περιγράφω C 3,4. 3,5. per-suadeo, āsi, āsum, 2. πείθω. persuasēram, ἰδ. persuadeo.
- per(taedet), pertaesum est, 2. ἀπρόσ. (κόρος ὑπάρχει). 2) me negotiū susceptū κόρος (ἀηδία) μ' ἔχει διὰ τὸ ἀναληφθὲν ἔργον, ἐγκαταλείπω ἕξ ἀνίας ἢ ἀποστροφῆς, μετανοῶ διὰ τὸ ἀναληφθὲν ἔργον).
- per-terreo, rūi rītum, 2. καταπλήττω.
- perterritus, ἰδ. perterreo
- pertinacia, ae, τὸ ἐπίμονον, ἐπιμονή.
- per-tinēo (per-tēneo), tinūi, (tentum), 2. (διατείνω). 2) συνεισφέρω, συντελῶ.
- per-turbo, 1. ταράττω, εἰς ταραχὴν φέρω, εἰς ταραχὴν ἐμβάλλω.
- per-venio, 4. ἀφικνοῦμαι. pervenio ad desperationem περιέρχομαι εἰς ἀπελπισμόν, ἀπελπίζω, (ἀπελπίζομαι).
- per-vertō, 3. (ἀναστρέφω). 2) per-vertō mores διαστρέφω, διαφθείρω τὰ ἤθη.
- petiērim=petiverim, ἰδ. peto.
- pēto, īvi, καὶ īi, itum, 3. (ὄρω· προβλ. πέτομαι, πί-π/ε/τ-ω). 2) peto ut παρακαλῶ νά... 3) διευθύνομαι εἰς Hn 4,2. 4) honores θηρεύω τὰ ἀξιώματα. salutem fugā ζητῶ τὴν σωτηρίαν διὰ τῆς φυγῆς. 5) petor καταζητοῦμαι.
- pietas, ātis, (εὐσέβεια, αἰσθημα ἀγάτης καὶ σεβασμοῦ πρὸς πάντας εἰς οὓς τοῦτο ὀφείλεται, ἦτοι πρὸς τοὺς θεοὺς, γονεῖς καὶ προεσβυτέρους συγγενεῖς). 2) ἡ πρὸς τοὺς γονεῖς ἀγάπη A 17, 1.
- plebes, ei, (ἐκ τοῦ plēre προβλ. πλῆ-θος), ὁ λαὸς (ὡς τάξεις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς πατρικίους καὶ τὴν Σύγκλητον).
- plerique, pleraeque, plerāque, οἱ πολλοί.
- plerumque, ἐπίρρ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κατὰ μέγιστον μέρος.
- plumbum, i, οὐ. μόλυβδος.
- plurimus, (ὑπερθ. τοῦ plus) πλεῖστος.
- plūs, plūris, (συγκρ. τοῦ multus), πλείων. plures armati μέγας ἀριθμὸς ὀπλισμένων. 2) plus ὡς οὐσ. οὐδέτ. (μετὰ γεν.): plus salis πλεόν κομψότητος, περισσότερο κομψότης. 3) ὡς ἐπίρρ. πλεόν.
- poena, ae, ποινή.
- Poenicus, ἀρχαϊκὸς (τύπος ἀντι-Punicus καὶ Poenus=Karthaginiensis. προβλ. poena—punio, moenia—munus, munio). ἰδ. πίναζα ὀνομάτων ἐν λ. Poenicus.
- poëta, ae, ᾠ. ποιητής.
- poëticē, ēs (αἰτ. en), ἡ (ἑλληνικὴ καὶ ῥωμαϊκὴ ποίησις.
- poëticus, ποιητικὸς, ἀφορῶν (εἰς)

- τὴν ποίησιν.
 pol-licēor, citus sum, 2. ἀποθετ.
 ὑπισχνούμαι.
 pompa, ae, πομπή. pompa funē-
 ris πομπὴ κηδείας, μεγαλοπρε-
 πῆς κηδεία.
 pono, posūi, positum, 3. (τίθη-
 μι). 2) principem (τάττω τινὰ)
 ἀσχηγὸν (ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρα-
 τοῦ). pono castra στρατοπεδεύω.
 pono statuum ἀνεγείρω ἀνδρι-
 ἀντα.
 populus, i, ā, λαός, δῆμος.
 porto, 1. κομίζω (κουβαλῶ).
 possessio, ōnis, κτήσις (ἰδίᾳ κτῆ-
 μα ἀκίνητον).
 possem, πρτ. ὑποτακτ. τοῦ pos-
 sum.
 possum, potūi, posse, δύναμαι
 ut omnes honores quos pos-
 sent (ἐνν. h a b ē r e) haberent
 ὥστε πάσας τὰς τιμὰς ἃς ἠδύναν-
 το (να ἐπιδαψιλεύσωσιν) ἐπεδα-
 ψίλευσαν.
 post, πρόθ. μετ' αἰτ., μετὰ + αἰτ.
 postēa, ἐπίρρ. ὕστερον, μετὰ
 ταῦτα.
 posteaquam, σύνδ. ἀφοῦ = post-
 quam.
 postērus, ὕστερος, ὕστεραιός.
 postquam, σύνδ. μετὰ πρσμ. ὁ-
 ριστ. = ὡς, ἀφοῦ. 2) μετὰ ὑπερ-
 συντ. ὁριστ. = ὕστερον ἢ, ἀφοῦ
 postulo, 1. ἀπαιτῶ, ζητῶ τι Hn
 2,4. 2) ἀπαιτῶ (μετ' αἰτ. καὶ
 ἀπρσφ.) Hn 12,3.
 posuēro, ἰδ. pono.
 potens, ntis, (δυνάμενος). 2) ὑ-
 περθ. potentissimus, μέγα δυ-
 νάμενος, μεγίστην ἐπιρροὴν ἔχων
 (ἀσκῶν).
 potentia, ae, ἰσχὺς (προσωπικὴ
 ἐπιρροή ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν
 ἰσχὺν τῶν νόμων), αὐθαιρεσία.
 potēram, πρτ. ὁριστ. τοῦ possum.
 potestas, ātis, δύναμις, ἰσχὺς A
 6,1. 2) ἐξουσία (τοῦ τιμητοῦ C
 2,3. 3) sum in potestate meā
 εἶμαι αὐτεξούσιος, δὲν ἐξαρτῶμαι
 ἀπὸ ἄλλου. alicui potestatem
 sui facere κάμνω τὸν ἑαυτὸν μου
 νὰ εἰσέλθῃ εἰς μάχην πρὸς τινα.
 potius, ἐπίρρ. συγκρ. μᾶλλον. di-
 co... potius quam προτιμῶ νά...
 παρὰ νά... 2) ὑπερθ. potissimum
 κατὰ προτίμησιν, κατὰ πρῶτον
 Hn 11,6. ἀκριβῶς, κατ' ἐξοχὴν
 A 3,3.
 potuēro, ἰδ. possum.
 potuisse, πρσμ. ἀπρσφ. ὁ. pos-
 sum.
 praebeō (prae καὶ habeo), būi,
 bītum, 2. (παρέχω). 2) me eā-
 dem diligentia (ἀφαιρ.) δεικνύω
 ὁμοίαν περίσκεψιν (κατὰ λέξιν :
 παρέχω ἑμαυτὸν ὁμοίας περισκέ-
 ψεως).
 praeceptum, i, οὔ. διδασκαλία,
 δόγμα A 17,3. 2) διαταγή, ἐντο-
 λή. praecepto (ἀφαιρ.). μετὰ

γεν. : κατὰ διαταγὴν (τινος).
 prae-cīpio (prae καὶ cāpio, προ-
 λαμβάνω). 2) ut διατάσσω... νά.
 praescīpue, ἐπίρρ. ὅλως ἰδιαιτέως,
 ἕξαιρέτως.
 prae-dīco, 3. προλέγω A 16,4.
 prae-dīco, 1. ἀναφέρω, μνημο-
 νεύω.
 praedīum, ἰι, οὐ. κτήμα, γεωκτη-
 σία.
 praeesse, ἰδ. praesum.
 praefectūra, ae, ἕξουσία, (συνή-
 θως διδομένη ἐν τῇ διοικήσει
 ὁμοιαϊκῆς ἐπαρχίας ὑπὸ ἀνθυπά-
 του ἢ στρατηγοῦ εἰς ὅμι. ἱππεῖς),
 διοικήσεις, ὑπαρχία.
 praefectus, ἰ, ἄ. ἐπιτηρητής, ἐπό-
 πτης (ἐν Καρχηδόνι). Ἀντιστοι-
 χεῖ πρὸς τὸν Censor ἐν Ῥώμῃ.
 praefūi, ἰδ. praesum.
 praemīum, ἰι, οὐ. ἀθλον, ἀρι-
 στεῖον, ἀνταμοιβή.
 praes, praedis, ἄ. (ἢ ὑπὲρ ἐργο-
 λήπτου τινὸς παρὰ τρίτου διδο-
 μένη εἰς τὸ δημόσιον ἐγγυήσις).
 2) ὁ (ἀξιόχρεως) ἐγγυητής.
 prae-scribo, 3. (προγράφω). 2)
 ἐκ τῶν προτέρων καταγγέλλω.
 praesens, ntis, παρών, ἰδ. prae-
 sum.
 praesidīum, ἰι, οὐ. φρουρά, στρα-
 τός.
 praestitisse, ἰδ. praesto.
 prae-sto, stiti, stitum, 1. ὑπερ-
 βάλω, ὑπερβαίνω. 2) ἐκτελῶ,

πραγματοποιῶ, ἐκπληρῶ A 15,1.
 prae-sum, fūi, esse (προΐσταμαι).
 2) ἀναλαμβάνω διοίκησιν, διοι-
 κῶ. praeesse coepit (=prae-
 fuit) ἤρξε. 3) potestati προΐ-
 σταμαι ἕξουσίας, διευθύνω (διοι-
 κῶ) ἀρχὴν (ἀξίωμα).
 praeter, προθ. μετ' αἰτ. αἰτ. πλήν.
 praeter-ēā, ἐπίρρ. ἐκτὸς τούτων,
 πρὸς τούτοις, πλὴν τούτου.
 praeter-ēo, ἰι, ἴtum, ἴre, 4. πα-
 ρέρχομαι. 2) ἀρίνω ἀμνημόνευ-
 τον.
 praeteribo, ἰδ. praetereo.
 praeterquam, ἐπίρρ. ἐκτός, πλὴν,
 praeterquam quod ἐκτὸς ὅτι.
 praetor, ōris, ἄ. (πραίτωρ) στρα-
 τηγός.
 praetūra, ae, στρατηγία.
 prēces, γεν. precum, (κατὰ πληθ.)
 δέσεις, παράκλησις.
 prēmo, pressi, pressum, 3. (πιέ-
 ζω), καταδιώκω (πεισματωδῶς),
 πρόσκειμαι. 2) premor valetu-
 dine κατατρύχομαι (πιέζομαι) ὑπὸ
 τῆς ἀσθενείας, [παλεύω μὲ τὴν
 ἀρρώστεια].
 pretium, ἰι, οὐ. (τιμὴ). 2) ἀργύ-
 ριον, χοήματα.
 (prex), ἰδ. preces.
 pridie, ἐπίρρ. τῇ προτεραίᾳ, pri-
 die kal(endas) Apriles τῇ προ-
 τεραίᾳ τῶν καλανδῶν τοῦ Ἀπρι-
 λίου (=τῇ 31 Μαρτίου).
 primo, ἐπίρρ. πρῶτον, κατ' ἀρχὰς

primum=primo, ὃ ἰδέ.

primus, πρῶτος.

princeps, cīpis, ἄ. (ἄρχων), πρῶτος Hn 3, 3. 2) ἀρχηγός, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς Hn 2, 6. 3) σπουδαιότατος, διακεκριμένος A 17, 3. 4) πληθ. principes οἱ πρόκριτοι οἱ (πολιταί). οἱ μεγάλοι Hn 9, 3. A 3, 1. 4) principes=ὁ Καῖσαρ, ὁ Πομπήιος, ὁ Ἀντώνιος, ὁ Ὀκταβιανὸς κλπ. A 16, 4. 6) ὁ Κικέρων, ὁ Σύλλας, ὁ Πομπήιος, ὁ Καῖσαρ, ὁ Ἀντώνιος κλπ. A 19, 2.

principatus, ūs, ἄ. ἡ πρώτη τάξις, τὰ πρωτεῖα A 5, 4. κυρίως ἐν τῷ δημοσίῳ βίῳ C 2, 2.

prior, ἄ. κ. θ., prius, οὐ. (γεν. prioris) πρότερος.

pristinus, πρότερος.

prius, ἐπίρρ. συγκρ. πρότερον.

priusquam, σύνδ. πρὶν ἢ, πρὶν.

privatus, i, ἄ. ὁ (ἄνευ δημοσίου ὑπουργήματος) ιδιότης.

privignus, i, ἄ. ὁ πρόγονος, προγονός).

pro, πρόθ. μετ' ἄφαιρ. : κατὰ μετ' αἰτ., πρὸς μετ' αἰτ., ἐν σχέσει πρὸς . . .

probabilis, e, (εὐλόγος καὶ καλὸς πως), ἄξιος ἐπαίνου τινός.

probo, 1. (δοκιμάζω). 2) ἐπιδοκιμάζω, ἐγκρίνω.

procuratio, ōnis, (ἐπιμέλεια). 2) διοικήσεις, δημοσία ὑπηρεσία.

pro-cūro, 1. negotia φροντίζω περὶ τῶν ὑποθέσεων.

proditus, ἰδ. prodo.

pro-do, didi, ditum, 3. (προσφέρω). 2) memoriae (δοτ.) παραδίδω τι τῇ μνήμῃ (τῇ ἱστορίᾳ, τοῖς ἐπιγιγνομένοις). memoria prodita est εἶδησις διεδοθή.

pro-dūco, 3. (προάγω). 2) dolo (ἄφαιρ.) in proelium προάγω διὰ δόλου πρὸς μάχην, δειλιάζω πρὸς μάχην. 3) vitam μηκύνω τὴν ζωὴν, διατηροῦμαι ἐν τῇ ζωῇ.

productus, ἰδ. produco.

proelium, ii, οὐ. (συμπλοκή). 2) μάχη. navale proelium ναυμαχία.

profectus, ἰδ. proficiscor.

professus, ἰδ. profiteor.

proficiscens, (ἀντὶ profecturus=μέλλον να πορευθῆ) Hn 2, 3. ἰδ. proficiscor.

pro-ficiscor, fectus sum, proficisci, 3. ἀποθ. πορεύομαι. Hn 2, 3. 5, 1. 8, 1. in castra εἰς τὸ στρατόπεδον, (εἰς τὸν πόλεμον), ἐςστρατεύω.

pro-fiteor (pro-fateor), fessus sum, 2. ἀποθ. ὁμολογῶ, λέγω.

pro-fūgo, 1. καταβάλλω, κατανικῶ.

pro-fūgio, 3. προσφεύγω. 2) domo φεύγω ἐκ τῆς πατρίδος. 3) καταφεύγω Hn 7, 6.

progressus, ūs, ἄ. πρόοδος, προ-

- zoπή. bro-hibeo (pro-habeo), būi, bītum, 2. ἀπειρώω. transītū (ἀφαιρέω.) ἀπειρώω (ἀπό) τῆς διαβάσεως, ἐμποδίζω τὴν διάβασιν).
- pro-labor, lapsus sum, lābi, 3. ἀποθ. (πρόσω ὀλισθαίνω). 2) ἐπι κτιρίον : εἶμαι ἕτοιμος νὰ καταρρεύσω, (ἀπειλῶ νὰ καταρρεύσω).
- pro-mitto, 3. (καθίημι). 2) ὑπισχνούμαι.
- pro-nuntio, 1. ἀνακηρύττω 2) ἀπαγγέλλω, ἀπομνημονεύω.
- propāgo, 1. (διαδίδω, μεταφύτεύω). 2) fines imperii ἐπεκτείνω τὰ ὅρια τοῦ βασιλείου.
- propāgo gīnis, (ἀποφυάς). 2) πληθ. γενεαλογία (οἰκογενείας), γενεαλογικὸν δένδρον (στέμμα).
- propatūlum, i, οὐ. προαύλιον, αὐλή.
- propere, ἐπίρρ. ταχέως, σπουδῆ.
- propinquus, ἐγγὺς ὄν, πλησιόχωρος.
- proprius, ἐπίρρ. συγκρ. τοῦ propre ἐγγὺς μετ' αἰτ. ἐγγύτερον.
- pro-rōpo, 3. (προτίθημι). 2) puaestionem προβάλλω, (προτείνω) ζήτημα. remedia (προτείνω φάρμακα (μέσα θεραπευτικά).
- propositum, i, οὐ. προκείμενον, σκοπός.
- propter, πρόθ. (μετ' αἰτ.), ἕνεκα, διὰ μετ' αἰτ.
- pro-rumpo, rūpi, ruptum, 3. (ἐξορμῶ). 2) tanta vis morbi prorūpit τσαύτη ὄρμη τῆς νόσου ἐπέπεσε (παρουσιάσθη), μετὰ τσαύτης ὄρμης ἐνέπεσεν ἡ νόσος.
- pro-sēquor, 3. ἀποθ. προπέμπω.
- prosperitas, ātis, εὐτηγία. 2) prosperitas valetudinis ἀκμὴ εὐφορίας, ἄκρα ὑγεία.
- pro-spicio (pro-spēcio), spexi, spectum, 3. (προορῶ). 2) βλέπω μακρὰν, παρατηρῶ.
- pro-ut, ἐπίρρ. ὡς, καθάπερ.
- pronideo, 2. (προνοῶ). 2) λαμβάνω προφυλακτικὰ μέτρα, προφυλάττομαι.
- provincia, ae, ἐπαρχία.
- proximus, (ὑπερθ. τοῦ propior), ἐγγύτατος πλησιέστατος Hn 11,4. 2) προσεχής Hn 3,2.
- prudentia, ae, σύνεσις, φρόνησις, νοσημοσύνη. 2) τέχνασμα Hn 11,7.
- publico, 1. (δημοσιῶ). 2) bona δημεύω τὴν περιουσίαν.
- publice, ἐπίρρ. (δημοσίᾳ) 2) ἐν ὀνόματι, (ἀποφάσει) τῆς πολιτείας. A 3,1. 3) δημοσία δαπάνη A 2,4.
- publicus, δημόσιος, τοῦ κράτους.
- puer, eri, ἄ. (παῖς) 2) δοῦλος (ἀσχέτως ἡλικίας, πρβλ. γκαρσό-ν) Hn 12, 4, 12,5. A 13,3.
- puerilis, e, παιδικός.
- pueritia, ae, παιδικὴ ἡλικία.
- puerulus, i, ἄ. μικρὸν παιδίον.
- pugna, ae, μάχη, πόλεμος.

rugno πολεμῶ. rugno pugnam πολεμῶ πόλεμον. hāc pugnā pugnatā ταύτης τῆς μάχης πολεμηθείσης, ταύτης τῆς μάχης γενομένης (μετὰ τὴν μάχην ταύτην).

pulchre, ἐπίρρο. καλῶς, ἐπιδεξίως.

pullūlo, 1. (βλάστανω, ἐπὶ τῶν βλαστῶν τῶν δένδρων καὶ ἐπὶ τῶν νεοσσῶν). 2) διαδίδομαι.

pulsus, ἰδ. pello.

puppis, is, πρύμνα.

puris, γεν. τοῦ pus.

pus, puris, οὐ. πύον.

puto, 1. νομίζω.

Q

quā, ἐπίρρο. (ἐννοεῖται *viā* ἢ *parte* δι' ἧς ὁδοῦ, δι' οὗ μέρους), ὅπου.

quācumque, ἐπίρρο. ὁπουδήποτε.

quaero, sīnī, sītum, 3. ζητῶ, θέλω Hn 11, 2. 2) quaero ab aliquo ἐρωτῶ τινα, ζητῶ γὰ μάθω παρὰ τινος.

quaesivī, ἰδ. quaero.

qualis, e, ὁποῖος. hoc quale sit τοῦτο ὁποῖον (ὁποίας σπουδαιότητος ἢ σημασίας) εἶναι...

quaestio, ōnis, ζήτημα.

quaestor, ōris, ἀ. ταμίης.

quam, ἐπίρρο. ἢ (μετὰ τὰ συγκριτικά καὶ τὸ alius μετ' ἀσπλήσεως). clarius quam (ἐννοεῖται *ut*) posset λαμπρότερον ἢ ὥστε δύνασθαι, λαμπρότερον εἰς τοιοῦτον βαθμὸν

ὥστε γὰ μὴ δύνανται γὰ... A 1, 3. 2) quam (ἀντὶ τοῦ praeter=ἐκτὸς) anagnostem ἐκτὸς τοῦ ἀναγνώστου. 3) μετὰ ὑπερθετικῶν: ὡς, ὅσον τὸ δυνατόν Hn 10, 4

quam-diu, ἐπίρρο. ἐφ' ὅσον (χορόνον) Hn 5,4. 13,3. A 3,2. 2) (ὁ)πόσον χορόνον A 20, 1.

quamquam, σύνδ. εἰ καί. 2) ἀλλά, ὅμως, ἐν τούτοις A 16, 6.

quam-vis, σύνδ. (ὅσον θέλεις). 2) καὶ ἑάν.

quanto, ὅσῳ. tanto—quanto τοσούτῳ—ὅσῳ, τοσοῦτον ὅσον.

quantum, οὐ. οὐσ. καὶ (αἰτ. ἐνικοῦ), ὡς ἐπίρροημα, ὅσον A 19, 1.

quantus, πόσος A 20,5. 2) (ἡλικίος) πόσον μέγας Hn 5,4.

quā-re, ἐπίρρο. δι' ὃ, ἔνεκα, ὅθεν. 2) ἐν βίῳ Κάτωνος (2,3) κερχωρισμένως, διότι εἶναι δύο λέξεις quā re (=ut eā re), ἵνα διὰ τούτου τοῦ πράγματος.

quartus, τέταρτος.

quaterni, nae, na, (γεν. quaternum), ἀνὰ τέσσαρας, τέσσαρες.

-que ἐγκλιτ. τε, καί. 2) ἀλλὰ Hn 1, 2.

quemlibet, αἰτ. τοῦ quilibet, ὃ ἰδέ.

quēo, quivī,—(quīre), 4. (μετ' ἀσπλήσεως καὶ ἀπομφ.) δύναμαι.

querimōnīa, ae, παρόπωνον, μεμψιμοιρία, ἀφορομὴ θρήνων.

quī, quae, quōd, ἅντων. ἀναφ. ὅς, ἥ, ὃ Hm 1,5. Hn 3,1. 5,4. 7,3. 8,4. 11,3. C 3,4. A 1,4. 2,5. 3,1. 5,1. 5,4. 6,5. 14,3. 15, 3. 16,3. 17,2. 18,3. 18,5. 20,3. 2) ἀντὶ συνδ. qui=et is ἢ sed is ἢ is autem ἢ is enim ἢ is igitur, cuius=huius enim δι-ότι τούτου A 2,2. quā=et eā A 15,2. quibus=iis igitur A 18,4.—Μεθ' ἑποτ. α) πρὸς δήλω-σιν τοῦ ἀποτελέσματος: qui=ut is ὥστε οὗτος Hn 5,4. 11,3. A 5,1. 5,4. 14,2. 18,2. 2) πρὸς δή-λωσιν σκοποῦ: qui=ut is ἵνα οὗτος Hn 7,2. 7,5. 7,7. C 2,3. γ) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: qui=cum is ἢ cum ii ἐπειδὴ οὗτος, ἐπειδὴ οὗτοι Hn 1,3. 12,2. A 6,4.

quicquam, ἰδ. quisquam.

quidem, ἐπίρρ. γε, τῇ ἀληθείᾳ. 2) τοῦλάχιστον A 14,1.

quilibet, quaelibet, quodlibet (ἐπιθετικῶς ἢ quidlibet οὐσια-στικῶς) ὅστις θέλει (κατὰ λέξιν: ὅστις ἀρέσκει), ὅστισδήποτε, πᾶς τις, ὁ τυχόν. quemlibet amplis-simum triumphum πάντα τινὰ μεγαλοπορεπέστατον θρόιαμβον.

quin, σύνδ. ὅστις δέν, ὥστε δέν, ὅστις (ὥστε) νὰ μή..., 2) χωρὶς νὰ A 2,2. 20,1.

quīni, ae, a, (γεν. quinum), ἀνὰ πέντε, πέντε.

quinque, πέντε.

quinqüens, πεντάκις.

quintus, πέμπτος.

quis, quid? τίς; τί; Hn 12,5. A 17, 1. 18, 3.

quisquam, quidquam (ἢ quicquam), γεν. cuiusquam, δοτ. cuiquam, τίς, τί.

quisque, quaeque, quidque (οὐ-σιαστικῶς καὶ quodque ἐπιθετι-κῶς). ἕκαστος, πᾶς (τις).

quisquis, quidquid (ἢ quicquid) (πᾶς) ὅστις, ὅστισδήποτε.

quīni, ἰδ. queo.

quō, ἐπίρρ. ὅπου, ποῦ, εἰς ὁποῖον μέρος Hn 9, 1. 2) πρὸς ἐπίτασιν τοῦ συγκριτικοῦ: (καὶ) διὰ τούτου Hn 10, 2

quoad, σύνδ. ἕως, ἕρ' ὅσον (χωρό-νον).

quod, ὅτι, διότι. 2) δέ. quod nisi ἐὰν δὲ μή.

quodam-mōdo, ἐπίρρ. τρόπον τινά.

quoniam, σύνδ. ἐπειδὴ (βεβαίως), ἐπειδὴ (τόρα πλέον), ἐπειδὴ (λοι-πόν).

quōque, σύνδ. ὡσαύτως, καί, ἔτι.

quōque—et quo A 18,3.

quotannis, (χωρ. ἀφαιρ. τοῦ quot anni ὅσα ἔτη εἶναι), ἐπίρρ. κατ' ἔτος.

quotienscumque, ἐπίρρ. ὡσάκις καί, ὡποσάκις καί, ὡποτεδήποτε.

R

ratio, ōnis, (λογαριασμός). 2) σχέδιον, ὁδός, μέσον Hn 10, 3. 3) (λογικὸς καὶ φρόνιμος) ὑπολογισμός, μεμετρημένη καὶ λογικὴ χοῆσις τοῦ χοήματος A 14, 3.

ratus, ἰδ. reor.

recēpi, ἰδ. recipio.

re-cipio, (re καὶ capio), cēpi, ceptum, 3. (ἀναχομίζομαι). 2) με ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ Hn 11,2. 3) ὑποχωρῶ Hn 1,4.

re-cūso, (re καὶ causa δὲν δέχομαι, ἀνοῦμαι), 1. recusavit ne postularent ἠροῖήτη (δὲν ἠθέλησε) νὰ ἀπαιτήσωσιν, ἀπέχρουσε τὴν ἀπαιτήσιν των ὅπως..., παρεκάλεσε μόνον νὰ μή...

reddidi, ἰδ. reddo.

red-do, didi, ditum, 3. ἀποδίδω Hn 7,2. 2) ἀποκαθιστῶ Hn 2,5. 3) καθιστῶ, ποιῶ Hn 2,1. A 19,4.

red-ēo, īi, itum, ire, 4. ἐπιστρέφω. 2) numquam in gratiam redeo οὐδέποτε εἰς καλὴν φιλικὴν συννεόησιν (συμφιλίωσιν) ἐπανέρομαι, οὐδέποτε συμφιλιοῦμαι (τ. ἔ. οὐδέποτε ἤρισα).

redii, ἰδ. redeo.

reditus, ūs, ā. (ἐπάνοδος). 2) εἰσόδημα, ἔσοδον.

re-fēro, rettūli, relatum, referre, 3. me ἀποσύρομαι, ἐπαναπλέω.

re-ficio, (re καὶ facio), fēci, fetum, 3. (πάλιν ποιῶ). 2) res reficiuntur τὰ πράγματα (αἱ συνθῆκαι) βελτιοῦνται (καλυτερεύου), ἢ κατάστασις τῶν πραγμάτων βελτιοῦται. 3) ἐπισκευάζω A 20, 3.

regnum, ī, οὔ. βασίλειον.

relictum, ἰδ. relinquo.

religiōse, ἐπίρρ. μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας, μετὰ συνειδητῆς περισκέψεως (σταθμίσεως), εὐσυνειδήτως.

relinquo, liqui, lictum, 3. καταλείπω. scriptum (οὐδ. μετχ.) γραπτῶς καταλείπω, ἀναγράφω, ἱστορῶ. 2) arma καταθέτω τὰ ὅπλα.

reliqui, ōrum, οὔσ, οἱ λοιποί, τὰ λείψανα Hn 6,4. reliqua τὰ λοιπὰ A 19,1 2) nihil reliqui facio, ἰδ. facio.

reliquus, λοιπός, ὑπόλοιπος.

remedium, īi, οὔ. φάρμακον, [γιατρικό].

re-migro, 1. ἐπανερόμαι.

re-mitto, 3. (ἀποπέμπο). 2) ἀποδίδω, ἀπολύω

remōtus, ἰδ. removeo.

re-mōneo, mōni, mōtum, 2. ἀπομακρύνω Hn 2,4. 2) ἀποχωρούω, ἀπωθῶ Hn 2, 4. 3) ἐκποδῶν ποιοῦμαι [παρμερίζω] Hn 10,3.

re-nōno, 1. ἀνανεῶ.

re-nuntio, 1. ἀναγγέλλω.

rēor, rātus sum, rēri, 2. ἀποθ.

- νομίζω. ratus (μτζ. προκμ. μετά σημασ. ἐνεστώτος), νομίζων, ἐν ᾧ ἐνόμιζεν, ἐπὶ τῇ ιδέα ὅτι...
- repente, ἐπίθορ. ἐξαίφνης, ἀπροσδοκῆτως
- repentinus, αἰφνίδιος, ἀπροσδόκητος.
- re-pērio, reppēri, repertum, 4. ἀνευρίσκω Hn 11,3. 2) εὐρίσκω C 3,2 causam bellandi εὐρίσκω αἰτίαν τοῦ πολεμεῖν (πολέμου).
- rēpo, psi, ptum, 3. (ἔρω). 2) βαδίζω ἔρωπον. (βαδίζω τετραποδητί).
- re-rōno, 3 καταθέτω (ὡς περισσεύμα).
- reppēri, ἰδ. repperio.
- re-primo, pressi, pressum, 3. ἐπέχω, [σταματῶ τι].
- requiro, (re-quaero), quisivī, quisitum, 3. ζητῶ πληροφορίας (περὶ τινος πράγματος).
- rēs, rēi, πράγμα. in omnibus rebus ἐν πᾶσι τοῖς πράγμασιν, ἐν παντί. Συχνάκις πρὸς περιγραφὴν προηγουμένης ἐννοίας ἢ προτάσεως C 2,3. Hn 1,3. 7,7. A 16,3. 2) πράγματα, συνθηκῆ, σχέσεις, Hn 1,4. 3) αἰτία, ἀφορμὴ C 2,2. 3,3. A 21,4. 4) ἐπιχειρήσεις (ἔργολαβία A 6,3. 5) πληθ. res τὰ χροῖματα, ἢ περιουσία Hn 10,1. res familiaris, ἰδ. familiaris. 6) προσόντα, προτερήματα A 13, 1. 7) res domesticae οἰκιακαὶ ὑποθέσεις. 8) res mandata τὸ ζητηθέν, τὸ δι' ὅ τις παρακαλεῖται II. πράξις, ἔργον Hn 11,6. C 3,4. A 18,2. 17,1. Κυρίως πολεμικὰ ἔργα C 3,3. res gestae πράξεις, συμβάντα, κατορθώματα. res maxima κυριαρχικὴ ἐξουσία, ὑψίστη δύναμις. III. res Graecae (Italicae) ἑλληνικὴ (ῥωμαϊκὴ ἢ τῶν ἰταλικῶν πόλεων) ἱστορία.
- res publica (γεν. καὶ δοτ. rei publicae, αἰτ. rem publicam ἀφ. re publicā), τὸ κοινόν,* ἢ πολιτεία, τὸ κράτος C 2,2. 2,4, A 3,2. 6,2. 2) ἡ πολιτικὴ, ὁ πολιτικὸς βίος A 6,1.
- re-scisco, scīvi (καὶ scīi), scitum. 3. πληροφοροῦμαι, μαθαίνω.
- re-servo, 1. με διατηρῶ ἑμαυτὸν (ἐν τῇ ζωῇ), διαφυλάττω.
- re-sisto, stiti, (stitum), 3. ἀνθίσταμαι Hn 3,1, 5,4. 1) ne (μεθ' ὑποτακτ.) ἀντιτείνω γὰ μή...
- re-spondēo, spondi, sponsum, 2. ἀποκρίνομαι. mihi respondeatur εἰς ἐμὲ ἀπόκρισις δίδεται (ἀποκρίνονται), λαμβάνω τὴν ἀπάντησιν.
- responsum, i, οὐ. ἀπόκρισις, ἀπάντησις.
- restiti, ἰδ. resisto.
- re-stituo (re-stātuo), tui, tūtum, 3. (πάλιν ἀνορθῶ). 1) ἀνακτῶμαι, (κερδίζω ἐκ νέου).
- re-tīnēo, tinūi, tentum, 2. (οὐκ

- εἶω ἀπελθεῖν). 2) διατηρῶ, παρα-
 τείνω. sensit... neque sibi diu-
 tius vitam esse retinendam
 ἐνόησεν (ἀντελήφθη)... ὅτι δὲν
 ἔπρεπε (δὲν ἦτο δυνατόν) ἐπὶ μα-
 ζρότερον χρόνον τὸν βίον εἰαυτῶ
 νὰ παρατείνῃ.
 rettūli, ἰδ. refero.
 revertor, reversus sum (καὶ re-
 verti), reverti, 3. ἀποθ. ἐπι-
 στρέφω.
 re-voco, 1. ἀνακαλῶ. patriam
 defensum (α' ὑπτιον) revocatus
 τὴν πατρίδα ἵνα ὑπερασπίσῃ ἀ-
 νακληθεῖς.
 rex, regis, ἄ. βασιλεύς. 2) reges
 «βασιλεῖς» (ὄνομα τῶν δύο ἐν
 Καρχηδόνι ἀνωτάτων [κυρίως
 δικαστικῶν] ἀρχόντων), σωφῆται,
 δικασταί.
 rīsus, ūs. ἄ. γέλως, καγχασμός.
 robustus, (δουίνος), 2) opibus
 (ἀφαιρ.) minus esse robustum
 (ἔβλεπεν ὅτι ἦτο) ὄχι τόσον ἰσχυ-
 ρὸς κατὰ τὰς δυνάμεις (ἔβλεπεν
 ὅτι δὲν εἶχεν ἀρκούσας δυνάμεις).
 rogātū (ἀφαιρ. τοῦ rogātus αἵ-
 τησης), μετὰ γεν. τῆ παρακλήσει
 (τινός).
 rōgo, 1. (ἔρωτῶ). 2) παρακαλῶ,
 «ἔρωτῶ».
 ruber, bra, brum, ἔρυθρός.
 rusticus, ἀγροτικός.
S
 sacrifico, 1. θυσιάζω.
- saepe, ἐπίρρ. πολλάκις.
 sāl, sālis, ἄ. (ἄλας). 2) καλαισθη-
 σία, (γοῦστο), κομψότης.
 saltus, ūs, ἄ. ὄρος δασῶδες, δου-
 μὸς Hh 3,3. 3,4. Πληθ. ὑψώματα
 σχηματίζοντα στενόν, κλεισώρεια,
 στενόν πέραμα (πέρασμα), διαβά-
 σεις Hh 4,3.
 salus, ūtis, σωτηρία. 2) ἀνάρρω-
 σις (ἔξ ἀσθενείας) A 21,6.
 salutaris, e σωτήριος.
 sancio, nxi, nctum, 4. (κυρῶ π.χ.
 νόμον). 2) necessitudinem (κα-
 θιερωῶ) συνδέω (ἔτι στενότερόν)
 τὸν συγγενικὸν δεσμόν.
 sanctus, ἱερός, ὑπερθ. sanctissi-
 mus λίαν ἱερὸς θεωρούμενος.
 sano, 1. θεραπεύω.
 sapientia, ae, φρόνησις, σύνεσις.
 sarmentum, i, οὖ. (κλών, βλα-
 στός), πληθ. φουγάνων δέσμη,
 φουγάνα.
 satis, ἄκλ. 1) ὡς ἐπίθ. ἔξαρκῶν,
 ἱκανός. hoc unum satis erit
 dictum (=hoc unum dictum
 erit satis) τοῦτο μόνον λεχθὲν θὰ
 εἶναι ἱκανόν. 2) ἅλις, ἀρκετόν.
 satis habeo μετ' ἐνεστώτος ἀπρφ.
 =ἀρκοῦμαι νά...
 satis-facio, 3. (ἱκανὸν ποιῶ τινα)
 2) μετ' αἰτιατ. καὶ ἀπρφ. =
 πείθω τινὰ ὅτι..., ἀρκούντως ἀ-
 ποδεικνύω ὅτι..., δίδω ἐπαρκῆ
 ἐξήγησιν ὅτι...
 saucius, τετραυματισμένος.

scapha, ae, σκάφη, μικρὰ (δοθότ. μικρὸς) λέμβος.
 scilicet, ἐπίρρ. (ἐκ τοῦ scire licet εἰδέναι ἔξεστι), δηλονότι, δηλαδή.
 scio, scīvi (καὶ scīi), scītum, 4. γιννώσκω, γνωρίζω.
 scribo, psi, ptum, 3. γράφω. aliquid de pace scriptum est τὸ περὶ τῆς εἰρήνης ἔγγραφο (τὸ περιεχόμενον τοῦ ἔγγραφου ἀφεόρα εἰς τὴν σύναξιν τῆς εἰρήνης)
 scriptum, ἰδ. scribo.
 sē ἢ sēsē, ἑαυτόν, ἑαυτήν, ἑαυτό, ἑαυτοὺς κλπ., ἰδ. sui.
 sēcum=cum se μεθ' ἑαυτοῦ, μεθ' ἑαυτῶν κλπ.
 secundus (ἐκ τοῦ sequor ἔπομαι), δεύτερος, 2) εὔνοος. secundā fortūnā ἀγαθῇ τύχῃ, εὐτυχῶς.
 secūtus, ἰδ. sequor.
 sed, σύνδ. ἀλλά.
 se-dēcim, δέκα καὶ ἕξ, δέκα ἕξ.
 se-grēgo, 1. (ἀπαγελάζω). 2) ἀποκλείω, ἀπομακρύνω.
 se-iungo (πρόφ. sejungo), nxi, nctum, 3. διαχωρίζω, ὀρίζω.
 semel, ἐπίρρ. ἄριθμ. ἅπασι.
 semper, ἐπίρρ. πάντοτε.
 senātus, ūs, ἁ. σύγκλητος, 2) ἢ ἐν τῇ Συγκλήτῳ ἀκρόασις Hn 7, 4. senatus populusque Romanus ἡ ῥωμαϊκὴ κυβέρνησις, τὸ ῥωμαϊκὸν κράτος (ἢ βουλευτικὴ καὶ νομοθετικὴ ἐξουσία τῆς

Ῥώμης).

senectus, ūtis, γῆρας extrema ἢ summa senectus βαθύτατον γῆρας.
 senex, senis (ἐκ τοῦ sen[ic]is), ἐπιθ. πρεσβύτης, ἐν βαθεῖ γήρατι C 3,3. A 16, 1. 2) συγκρ. senior γέροντων πρὸς C 3, 2.
 seni, δοτ. ἐνικὴ τοῦ senex A 16,1.
 seni, senae, sena, ἀνὰ ἕξ, ἕξ A 2, 6.
 sensi. ἰδ. sentio.
 sententia, ae, (γνώμη). 2) ex sententiā κατὰ γνώμην, (κατ' εὐχὴν).
 sentio, sensi, sensum, 4. αἰσθάνομαι (καταλαμβάνω) A 21,4. 2) ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ Hn 2, 2
 separātim, ἐπίρρ. ἰδίᾳ (χωριστά).
 sepēlio, pelivi, pultum, 3. θάπτω, ἐνταφιάζω.
 septem, ἑπτὰ.
 septuagesīmus, ἑβδομηκοστός.
 septuaginta, ἑβδομήκοντα A 21,1.
 sepultus, ἰδ. sepelio.
 seque (se καὶ que=et se), Hn 11, 7.
 sēquor, secūtus sum, sēqui, 3. ἀποθ. ἀκολουθῶ. castra alicuius ἀκολουθῶ τὸ στρατόπεδόν τινος, συνεκστρατεύω μετὰ τινος. aliquid quem in provinciam (ὡς βοηθὸς) συνοδεύω τινὰ μέλλοντα νὰ ἀναλάβῃ τὴν διοίκησιν ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας.

sermo, ōnis, ἄ. (ὁμιλία λόγος).

2) γλῶσσα. Graeco sermone ἑλληνικῶ λόγῳ, ἑλληνιστί.

serpens, ntis, (ἐνν. *bestia*) ὄφις, (γεν. πληθ. serpentium).

serviō, īvi, ūtum, 4. (εἶμα ἢ ὑπηρετώ ὡς δοῦλος). 2) paci, ὑπηρετώ τῇ ειρήνῃ, (στρέφω πᾶσαν τὴν προσοχὴν μου εἰς..., ἐργάζομαι πολὺ ὑπὲρ τῆς ειρήνης).

3) ἐπιμελοῦμαι, φροντίζω προνοῶ ὑπὲρ Α 6,5.

serviundum, ἀντὶ serviendum, ἴδ. servio.

servūlus, ī, ἄ. δοῦλος.

sestertius, ī, ἄ. ἐκ τοῦ semis [= *semi-as* ἡμισσάριον] καὶ tertius τρίτον ἡμισσάριον, δύο καὶ τὸ τρίτον ἡμισυ, ἐνν. *nummus*—τρίτον ἡμισσάριον, πέντε ἡμισσάρια τ.ἔ. τρία ἡμίσεος δέοντα = 2 1/2 ἄσσάρια), σηστέριος ὁωμαῖκ. ἀργυροῦν νόμισμα ἔχον βραδύτερον 4 ἄσσαρίων ἀξίαν, περίπου 0,25 τῆς δραχμῆς. 2) sestertium, ī, οὐ. κυρίως γεν. πληθ. τοῦ sestertius, ἀντὶ centena milia sestertium (=sestertiorum) μετὰ ἀριθ. ἐπίρρημα = 100.000 σηστέριτοι, περίπου 25.000 δρ. Κατὰ ταῦτα centiens sestertium=περίπου 2.500.000 δραχμῶν. in sestertio viciens=περίπου 500.000 δρ., ἴδ. in.

setius (καὶ secius συγκρ. τοῦ secus=ἄλλως ἢ ὅσον πρέπει), ἐπίρρ.

ἦττον neque eo setius οὐδὲν ἦττον ὅμως.

severe, ἐπίρρ. αὐστηρῶς.

severitas, ātis, αὐστηρότης.

sex, ἕξ.

sexaginta, ἑξήκοντα.

SI, σύνδ. εἰ, ἐάν, ἄν.

sic, ἐπίρρ. οὕτως, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ὧδε. 2) οὕτω, τόσον Α 1, 4. 3) τόσον μόνον, ἐπὶ τῷ ὄρφ... Α 6,4.

significo, 1. δηλῶ.

signum, ī, οὐ. σημεῖον, τεκμήριον, ἀπόδειξις. 2) signum pugnae τὸ σημεῖον τῆς (ἐνάρξεως) τῆς μάχης.

silva, ae, (ῦλη, δάσος). 2) κῆπος, [*πάροχο*].

similitudo, dīnis, ὁμοιότης.

simul, ἐπίρρ. ὁμοῦ Hn 6, 4. 2) συγχρόνως Hn 2, 4. 7, 2. 9, 5. 13,3.

simulo, 1. (ἀπεικάζω). 2) προσποιοῦμαι, [*ζαυώνομαι*].

simultas, ātis, (ἄμιλλα). 2) ἕρις, διχόνοια.

sine, πρόθ. μετ' ἀφαιρ. ἄνευ.

singulāris, e, (μόνος), 2) ἐξαίρετος, διαφέρων πάντων.

singūli, ae, a, ἕκαστος. in singulos menses καθ' ἕκαστον μῆνα μηνιαίως. singulis (δοτ.) ἑκάστω, κατὰ κεφαλὴν.

socer, ἑρι, ἄ. πενθερός.

societas, ātis, (κοινωνία). 2) συμμαχία.

solēo, solitus sum, 2. (ῥῆμα ἡμιοποθετιζόν), συνηθίζω, εἶθθα.

solitus, ἰδ. soleo.

soll-ers, rtis, (sollus [=totus] καὶ ars), ἔμπειρος, ἐπιδέξιος.

solum, ἐπίρρ. μόνον.

solvo, lvi, lūtum, 3. λύω. naves τὰς ναῦς, (τὰ προμνήσια τῶν νεῶν), ἀπαίρω. 2) epistulam λύω, (ἀνοίγω, ἀποσφραγίζω) ἐπιστολήν.

soror, ōris, ἀδελφή.

sors, sortis, κλήρος C 2,1 non pro sortis necessitudine οὐχὶ συμφώνως πρὸς τὸν στενὸν δεσμὸν (ὑπηρεσιακὴν σχέσιν, σύνδεσμον) τὸν ὁποῖον ὁ κλήρος εἶχεν ὀρίσει (μεταξὺ αὐτῶν).

sorte, ἀφαιρ. τοῦ sors.

specimen, mīnis, οὐ. (δείγμα).

2) ἀπόδειξις, τεκμήριον.

sperārat=speraverat, ἰδ. spero.

spēro, 1. (ἐκ τοῦ spes), ἐλπίζω.

spēs, spēi, ἐλπὶς. 2) ἰδιοτελεῖς σκοποὶ A 6,5.

splendīde, ἐπίρρ. λαμπρῶς.

splendīdus, λαμπρός, ἀξιοπροεπῶς ζῶν.

sponsalia, ium, οὐ. πληθ. μνηστεία, ὑπόσχεσις γάμου.

statim, ἐπίρρ. εὐθύς.

statūa, ae, ἀνδριάς.

statūo, ūi, ūtum, 3. (ἴσθημι). 2) ἀποφασίζω.

stipendium, ii, οὐ. (φόρος ἐκ τοῦ stips [=ζέρομα] καὶ pendo [=τίνω, πληρώνω]). 3) (ἡμεροῦσιος) στρατιωτικὸς μισθός.

stips, pis, (στέλεχος). 2) γένος, γενεά, γενεαλογία.

sto, stēti, stātum, 1. ἔστηκα. parī fastigio (ἀφαιρ.) ἴσταιαι (κοινωνικῶς) ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὕψους (ἐπιπέδου, βαθμοῦ). 2) mihi stat—ἀπρφ.=ἔχω στερορὰν ἀπόφασιν νά...

studēo, dūi,—, 2. (σπουδάζω) 2) προθυμοποιεῖμαι, ἐπιθυμῶ προσπαθῶ, /κοιτάζω νά., πασχίζω νά.../.

studiōsus, (ἐπιμελής). 2) studiosus litterarum φίλος τῶν γραμμάτων, φίλος τῶν ἐπιστημῶν.

studium, i, οὐ. σπουδή, ζήλος A 1,4. 2) studia principum αἱ τάσεις, (προσπάθειαι, κομματικοὶ ἀνταγωνισμοί, πολιτικὰ πάθη) τῶν μεγάλων (πολιτικῶν) ἀνδρῶν A 16,4. 3) (πληθ.) ἡ μετὰ μεγάλης θελήσεως διαρκῆς πρὸς τι ἐνασχόλησις τοῦ νοῦ. studia litterarum ἡ περὶ τὰ γράμματα (τὰς ἐπιστήμας) σπουδή. 4) αἱ κλίσεις (ἀτόμου τινός) A 2,2.

stulte, ἐπίρρ. μωρῶς, ἀνοήτως.

suauietas, ātis, (ἡδύτης). 2) suauitas oris atque vocis γλυκύτης

τῆς προφορᾶς καὶ (τοῦ τόνου) τῆς φωνῆς.

sub, πρόθ. μετ' ἀφαιρ. ὑπό + αἰτ.

subēgi, ἰδ. subigo.

sub-igo (sub καὶ ago), ēgi, actum, 3. ὑποτάσσω.

subīto, ἐπίρρ. αἴφνης, ἀπροσδοκῆτως.

sub-lēno, 1. (ἀνακουφίζω). 2) καθιστῶ δυνατόν, διευκολύνω.

sub-scribo, 3. (ὑπογράφω). 2) συνυπογράφω ὡς συγκατήγορος τὴν καταγγελίαν τοῦ πρώτου καὶ κυρίου κατηγοροῦ, «κλήτηρ ἐπιγράφομαι».

sub-texo, xūi, xtum, 3. συνυφαίνω», (παρ)ενείρω, παρεμβάλλω, (παρενθέτω ἐν τῷ λόγῳ, ἐν τῷ ἔργῳ),

sub-urbānus, προάστειος, πλησίον τῆς πόλεως (Ῥώμης) κείμενος.

suc-cēdo (sub καὶ cedo), 3. (ὑπέροχομαι). 2) διαδέχομαι (τινα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ).

suc-cumbo, cubūi, cubitum, 3. (κατακλίνομαι). 2) ὑπέικω, ἐνδίδω, ὑποκύπτω. succumbente patriā=si succumbēret patriā εἰάν ἡ πατρις ἠθέλεν ἐνδώσει (ὑποκύψει), ὑπὸ τὰ ἐρεΐπια τῆς πατρίδος.

suffectus (μτχ. τοῦ sufficior), ἐπικατασταθεὶς, ἐπικατάστατος στρατηγός, ὁ εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλου (ἀποθανόντος) ἐκλεχθεὶς.

sūi, sibi, se ἢ sēsē, ἑαυτοῦ, ἑαυτῆς, ἑαυτῶν κλπ.

sum, fui, esse, εἶμαι. sum alicui aptissimus προσαρμοζομαι τινι, (προσκολλῶμαι τινι).

sum alicui iucundissimus εἶμαι τινι εὐαρεστότατος, εἰς ἄκρον (καθ' ὑπερβολὴν) ὑπό τινος ἀγαπῶμαι.

sum in pari periculo εἶμαι ἐν μέσῳ (ἐν καταστάσει) ὁμοίου κινδύνου,

ὁμοίως κινδυνεύω. numerus erat viginti milium ὁ ἀριθμὸς ἦτο

εἴκοσι χιλιάδων, (ἀνήρχετο, συνεποσοῦτο εἰς..).

sum adversus aliquem εἶμαι ἐναντίον (ἢ ἀντίπαλός) τινος.

sum in amicitia cum aliquo εἶμαι ἐν φιλίᾳ (φιλικῶς διαβιῶ) πρὸς τινα.

sum eadem mente εἶμαι (ἐμφοροῦμαι) τῶν αὐτῶν διαθέσεων, ἔχω τὰς αὐτὰς διαθέσεις.

sunt in sua potestate εἶναι ἐν τῇ ἑαυτῶν ἐξουσίᾳ, (εἶναι αὐτεξούσιοι).

sum optimarum partium εἶμαι τοῦ ἀριστοκρατικοῦ κόμματος.

continentis est εἶναι (ἴδιον) οἰκονόμου.

est signum continentiae εἶναι σημεῖον οἰκονομίας, (προδίδει οἰκονομίαν).

est signum diligentiae εἶναι σημεῖον ἐπιμελοῦς φιλοπονίας.

aliquid est indicio (δοτ.) εἶναι τι τεκμήριον (χρησιμεύει πρὸς ἀπόδειξιν).

reliquum est ut ... ὑπόλοιπον εἶναι (ὑπολείπεται) νά ...

- summa, ae, (τὸ ὄλον). 2) summa imperiī ἀρχιστρατηγία Hn 3, 1. 3) κοσμοκρατορία Hn 8, 3.
- summus καὶ suprēmus (ὑπερθ.), ἀνώτατος, ὑπατος. summas amphōras opērit καλύπτει τὴν ἐπιφάνειαν (τὸ ἄνω μέρος) τῶν ἀμφορέων.
- sūmo, mpsi, mptum, 3. λαμβάνω.
- sumpsi, ἰδ. sumo.
- sumptuōsus, δαπανηρός.
- sumptus, ūs, ἄ. δαπάνη, πολυτέλεια.
- supellex, supellectilis, οἰκοσκευὴ (ἐπιπλα κλπ.).
- superārat=superavērat.
- superārim=superavērim.
- superesse, ἰδ. supersum.
- superior, ἄ. καὶ θ., -ius, οὐ. (γεν. iōris, συγκρ. τοῦ supērus) πρότερος, παρελθὼν C 1,4. Hn 4,4. 2) ἰσχυρότερος, κραταιότερος Hn 8, 4. 3) ὑπέρτερος νικητῆς Hn 1, 2. Hn 1, 2.
- supēro, 1. (εἶμαι ὑπεράνω). 2) ὑπερτεροῶ, ὑπερβάλλω Hn 1, 1. 3) νικῶ, καταβάλλω. classe «ναυσικρατῶ», ναυμαχία νικῶ Hn 11,7. 4) supēror ὑπερτεροῦμαι, εἶμαι (ἀριθμητικῶς) ἀσθενέστερος.
- superstes, stitis, ἐπιζῶν. sum superstes alicui ἐπιζῶ τινι, ζῶ μετὰ τὸν θάνατόν τινος.
- super-sum, περισσεύω, ὑπολείπομαι. 2) temporibus (δοτ.) ζῶ μετὰ τὴν πάροδον τῆς κρίσεως (τῆς νόσου).
- suprā, (ἐκ τοῦ superā parte), ἐπίρρ. ἀνωτέρω.
- suprēmus=summus.
- sus-cipio (sub καὶ cāpio), cēpi, ceptum, 3. (ὑποστηρίζω). 2) negotium ἀναλαμβάνω ἔργον. inimicitias ἐπισύρω ἔχθρας. bellum διεξάγω (ἀποδύομαι εἰς) πόλεμον.
- suspicio, ōnis, ὑποψία.
- sus-tinēo (sub καὶ tēnēo), tinūi, tentum, 2. (βαστάζω). 2) vim hostium ὑπομένω (ἀποκρούω) τὴν ὀρμὴν τῶν πολεμιῶν.
- sustūli, ἰδ. tollo.
- suus, ἑαυτοῦ. 2) suae res ἡ ἰδία αὐτοῦ περιουσία. meo nomine accūso ἐπ' ἰδίῳ ἑμοῦ ὀνόματι κατηγορῶ, (εἶμαι ὁ κυριώτατος κατήγορος). 3) Οὐσ. sui, ōrum, ἄ. οἱ οἰκεῖοι, οἱ συγγενεῖς A 17,2 20, 1.

T

- tabellarius, ii, ἄ. κήρυξ γραμματοφόρος, γραμματηφόρος.
- faciturnus, σιωπηρός, σιωπηλός.
- talis, e, τοιοῦτος. 2) οὕτω μέγας A 5, 4.
- tam, ἐπίρρ. οὕτω, τόσον πολύ.
- tam-quam, τόσον-ὅσον.
- tāmen, σύνδ. ὅμως.

- tamquam, ἐπίρρ. ὡσπερ, ὡσεί.
tamquam corruptus alia atque
antea sentiret (=eum tam-
quam corruptum alia atque
antea sentire) νὰ καταστήσωσι
τὸν Ἀννίβαν εἰς ἑποφίαν (ἑπο-
πτον) τῷ βασιλεῖ ὅτι αὐτὸς ὡσπερ...
ἄλλα ἢ πρότερον ἐφρόνει.
- tanto (ἀφαιρ. τοῦ tantus μετὰ
τοῦ antecēdo), τοσοῦτῳ, τοσοῦ-
τον.
- tantum, ἐπίρρ. (τόσον πολὺ). 2)
μόνον, ἀπλῶς Hη 10, 5.
- tantus, (τοσοῦτος) C 3, 2. A 15, 2.
18, 6. 2) οὔτω πολὺς, οὔτω μέγας
A 14, 2.
- tectum, ἰ, οὐ. (στέγη). 2) οἶκος,
οἴκημα.
- temēre, ἐπίρρ. (ἀλογίστως). 2)
μετ' ἀρονήσ. = εὐκόλως A 20, 2.
- templum, ἰ, οὐ. ναός.
- temporibus, ἰδ. tempus.
- tempus, ὄρις, οὐ. χρόνος. tem-
pore reliquo ἐν τῷ μέλλοντι
χρόνῳ. suo tempore ἐν τῷ οἰ-
κείῳ χρόνῳ, ἐν χρονολογικῇ τά-
ξει A 18, 2. 2) εὐκαιρία Hη 2, 3.
3) πληθ. οἱ χαλεποὶ καιροί, (ἢ
καιροὶ τῆς ἀσθενείας) A 22, 2.
- tenēo, nūi, ntum, 2. (κρατῶ). 2)
agam ἐπιθέτω τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ
βωμοῦ (ὡς ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ
Εὐαγγελίου). 3) κατέχω Hη 1, 5.
4) principatum eloquentiae
κρατῶ τὰ πρωτεῖα (τὰ σκήπτρα)
- τῆς εὐγλωττίας, εἶμαι ὁ πρῶτος
ῥήτωρ. me uno loco διαμένω
ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. 5) ἐμμένω,
πραγματοποιῶ A 15, 2.
- tenesmos, ἰ, ἄ. κωλικὴ νόσος με-
τὰ προσπαθείας πρὸς κένωσιν,
«τενεσμός». (τανυτό, τάνυμα).
- tento, 1. (ψηλαφῶ) 2) δοκιμάζω,
ἀποπειρῶμαι A 1, 2. 3) κλητεύω,
ἐνάγω C 2, 4.
- terni, ae, a, ἀνά τρεῖς, τρεῖς.
terna milia (ἐνν. sestertium)
= 3.000 σηστέρτιοι, περ. 750
δραχ.
- terra, ae, γῆ, ἡπειρος, ξηρά.
- terror, ὄρις, ἄ. τρόμος.
- tertio, ἐπίρρ. τὸ τρίτον, (τρίτην
φορὰν).
- tertius, τρίτος.
- testamentum, ἰ, οὐ. διαθήκη.
- testimonium, ἱ, οὐ. τεκμήριον,
ἀπόδειξις.
- testis, ἰς, ἄ. μάρτυς.
- timor, ὄρις, ἄ. φόβος.
- tollo, sustūli, sublātum, 3. (αἶ-
ρω). 2) ἀπάγω, ἀποχορίζω Hη
9, 4. 3) ἀφαιρῶ ἐκ τοῦ μέσου,
ἀναιρῶ, ἐξολοθρεύω Hη 5, 3.
- totus, (γεν. totius, δοτ. totī), ὅ-
λος, ὁλόκληρος, πᾶς. totā Africā
ἀνά τὴν Ἀφρικὴν ὅλην
- trādo (trans-do), didi, ditum, 3.
παραδίδω. non sua esse vir-
tutis arma adversariis tradere
(εἶπεν ὅτι) δὲν εἶναι ἴδιον τῆς

ἑαυτοῦ ἀρετῆς (τοῦ ἑαυτοῦ χαρᾶ-
κτῆρος) τοῖς πολέμοις τὰ ὅπλα
νὰ παραδώσῃ. 2) (ἐπὶ διδασκά-
λου) διδάσκω, παραδίδω (προ-
φορικῶς) A 1,3.

trā-dūco (trans-duco), 3. διαβι-
βάζω.

traduxi, ἰδ. traduco.

traieci, ἰδ. traicio.

trā-īcio (πρόφερε trajicio), iēci,
iectum, 3. διαβιβάζω.

tranquillitas, ātis, ψυχικὴ γαλή-
νη, ψυχικὴ ἠρεμία.

tranquillo, 1. καθησυχάζω, γα-
ληνῶ. tranquillatis rebus ἀφοῦ
τὰ πράγματα (τὰ πολιτικά
μίσση) ἠσύχασαν (κατηνύσθη-
σαν), ἀφοῦ ἔγινεν ἠσυχία.

trans-ēo, 4. διαβαίνω, διαπερῶ.

transii, ἰδ. transeo.

transitus, ūs, ἄ. δίοδος.

trecenti, ae, a, τριακόσιοι.

tribūnus, i, ā. (φύλαρχος). 2) tri-
bunus militum χιλίαρχος. Ἐκα-
στος λεγεῶν εἶχεν 6 ἕκ περιτρο-
πῆς διοικοῦντας χιλιάρχους. tri-
bunus plebēi (γεν τοῦ plebes)
δήμαρχος.

tribūo, būi, būtum, 3. (νέμω) 2)
litteris (δοτ.) nonnihl tempo-
ris ἀφιερῶ χρόνιν τῶν γραμμα-
τῶν χρόνον τινὰ (μέρος τι τοῦ
χρόνου). 3) χορηγῶ A 19,3. 4)
cum tribūi (ἀπομφ. τοῦ tri-
buor) vidērent ἐπειδὴ ἔβλεπον

ὅτι ἀπεδίδετο A 6,5.

tridūum, i, οὔ. τριήμερον.

triennium, i, οὔ. τριετία.

triginta, τριάκοντα.

tritīcum, i, οὔ. σῖτος.

triumphus, i, ā. θρίαμβος. Ὁ
θρίαμβος ἦτο ἡ μεγίστη τῶν ἀ-
μοιβῶν τῆς στρατιωτικῆς ἀξίας.
Ἐψηφίζετο ὑπὸ τῆς Συγκλή-
του τῶ ἐπιστρέφοντι νικητῆ καὶ
τροπαιούχῳ στρατηγῶ, ὅστις ἐπὶ
κεφαλῆς τῶν λεγεῶνων εἰσήρχετο
ἐν πομπῇ εἰς τὴν Ῥώμην καὶ
ἀνήρχετο εἰς τὸν ναὸν τοῦ Καπε-
τωλίου Διός.

tuēor, tuītus ἢ tūtus sum, 2.
ἀποθ. (προβλέπω). 2) φυλάττω.
valetudinem φυλάττω τὴν ὑ-
γείαν μου, (προσπαθῶ νὰ ἀναρ-
ρώσω).

tum, ἐπίρο. τότε. tum quoque
καὶ τότε (ἀκόμη).

tumultus, ūs, ā. (ταραχή). 2) στά-
σις, ἐμφύλιος-πόλεμος.

U

ūbi, I ἐπίρο. ὅπου, ἔνθα Hm 1,2.

Hn, 12,2.—II ūbi, σύνδ. χρόν.

ὥς, εὐθὺς ὥς Hn 8, 2. 11, 2.

ullus, γεν. ullius, δοτ. ulli, (προ-
ηγουμένης ἀρνήσ.) τίς, οὐδεὶς.

ultimus, (ὑπερθ. τοῦ ἀχρήστου

ulter, ultra, ultrum), ἔσχατος

A 20,4. 2) ἀρχαιότατος A 1,1.

umquam, (προηγουμένης ἀρνήσ.)

ποτέ, οὐδέποτε.
 unde, ἐπίρρ. ὄθεν, ὀπόθεν.
 undique, ἐπίρρ. πανταχόθεν.
 universus (ἐκ τοῦ unus-versus)
 ὁμοῦ, πᾶς. 2) πληθ. πάντες ὁμο-
 θυμαδόν.
 unus (γεν. unius, δοτ. unī) εἷς
 Hn 2,1. 2) εἷς μόνος Hn 1,2.
 3) εἷς ἕκαστος, ἕκαστος χωριστὰ
 Hn 3,4. 4) εἷς μὲν, ὁ μὲν Hn
 3,3. 5) εἷς καὶ ὁ αὐτὸς Hn 12,
 3. 6) ὡς ἐπιτατ. τοῦ ὑπερθ., ὑπὲρ
 πάντα ἄλλον A 3,3.
 urbānus, ἀστικός.
 urbs urbis, πόλις. 2) Ῥώμη Hn
 5,1. C 2, 2. A 20,1. 2 (πρὸβλ. τὸ
 ἄστν=αἱ Ἀθῆναι, ἡ Πόλις=ἡ
 Κωνσταντινούπολις).
 usque, ἐπίρρ. (διηνεχῶς). 2) μετ'
 ἄλλης προθ. (τοπιζῶς) usque a
 rubro mari ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς θα-
 λάσσης. 3) χρον. usque ad μέ-
 χρι Hn 2,5. 7,1. C 2,4. 3,4. A
 16,3.
 usūra, ae, χοῆσις, (ὠφέλεια ἀπὸ
 δεδανεισμένου κεφαλαίου), τόκος,
 usura iniqua τόκος ἄδικος (ὑπερ-
 βολικός, καταθλιπτικός).
 usus, ūs, ἄ. χοῆσις, χρησιμοποίη-
 σις A 14,3. 2) αἱ φιλικαὶ σχέ-
 σεις (ἢ καλὴ συναναστροφὴ) A
 20,5. 3) usu venit διὰ τῆς χρή-
 σεως (ἢ διὰ τῆς ταχτικῆς τῶν πραγ-
 μάτων φορᾶς) συμβαίνει, πράγμα-
 τι συμβαίνει, ἐπακολουθεῖ, (λαμ-

βάνει χώραν).
 usus (sum), ἰδ. utor.
 ūt I. ἐπίρρ. ὥς, ὅσπερ. 1) ἐν πα-
 ρενθεταικῆς προτάσεσι πρὸς σα-
 φεστέραν ἀνάπτυξιν C 1, 1. ut
 tum erant tempora καθὼς τότε
 ἦσαν οἱ χρόνοι, ὅσον διὰ τὴν ἐ-
 ποχὴν του (διότι ἐπὶ Νέπωτος
 τὸ χοῆμα δὲν ἦτο ἀφθονον) A
 16,4. 21,5. 2) ut—sic καθὼς—
 ὁμοίως Hn 7,4. 3) ἐπὶ χρόνου:
 ὥς, εὐθύς ὡς (μετὰ προκμ. ὀριστ.)
 Hn 2,1. Hn 7,4. C 1,2. A 21,5.
 — II σύνθ μεθ' ὑποτακτ. 1)
 πρὸς δήλωσιν ἐνεργείας συμβάν-
 τος κλπ. ὅστε νά... Hn 1,4. 1,5.
 2,1. Hn 2,2. 4,3. 10,5. 12,1.
 A 1,3. (εἰς τρόπον ὅστε A 15,1.
 18, 2) 18,1. 20,3. 21,1. 21,2.
 21,3. 21,5. 3) ἵνα Hn 2,1.
 ūter, ultra, utrum, πότερος.
 uterque, utrāque, utrumque, ἐ-
 κάτερος, ἀμφοτέρω. Καθ' ἑνικὸν
 ἀριθμὸν Hn 4,4. A 14,2. 20,5.
 2) οὐδ. ἐν. ὡς οὐσιαστικὸν quod
 utrumque ὅπερ ἕκαστον (τούτων
 δὲ τῶν δύο ἕκαστον). Πληθ.
 utrique (ὅταν ἐκατέρων εὐρίσκων-
 ται πολλοὶ) Hn 11,1. (ἀλλὰ καὶ
 ἐπὶ δύο μόνον Hn 4,2).
 ūti, ἀπρομ. τοῦ utor.
 ūtilitas, ātis χρησιμότης, ὠφέλεια.
 ūtor, ūsus sum, ūti, 3. ἀποθ.
 χοῶμαι. alīquo doctōre χοῶμαι
 τινι διδασκάλῳ, ἔχω τινὰ (ὡς) δι-

δάσκαλον. beneficio (ἀφαιρ.) δέχομαι (λαμβάνω) τὴν τιμὴν. omnibus optimis rebus (ἀφαιρ.) ἀπολαύω τῶν εὐγενεστάτων ἀπολαύσεων. prosperitate valetudinibus ἀπολαύω ἄσθενος (ἔξαιρέτου) ὑγείας. 2) τηρῶ A 14 2.

ut pōte, (ὡς δυνατόν [ἔστιν]), αἶτε + μετοχῆ.

utrius, ἰδ. uter.

utrobique, ἐπίρρ. ἐκατέρωθεν.

utrum, (εἰσάγει τὸ πρῶτον μέλος πλάγιας ἐρωτήσεως), πότερον. utrum-an πότερον (ποῖον ἐκ τῶν δύο—ἤ).

V

valens, ntis, (ῥωμαλέος). 2) ἰσχυρὸς (ἐπὶ προσώπων) Hn 6,2. (ἐπὶ πόλεων) Hn 2,4.

valēo, lūi, —, 2. (ὕψιαινω). 2) εἶμαι δυνατός, ἰσχυρὸς Hn 10,2. 3) ἔχω δύναμιν (ἐπιτροπὴν) 5,3.

valetudo, dīnis, κατάστασις ὑγείας, καλὴ κράσις, ὑγεία A 21,1. 21,5. 2) νόσος τῶν (ὀφθαλμῶν), ὀφθαλμία Hn 4,3.

vallum, i, οὐ. (περι)χαράκιωμα, πρόχομα.

variūs, ποικίλος.

vas, vasis, οὐ. (ἀρχαϊότ. vasum, ὄθεν) ὁ πληθ. μόνον κατὰ τὴν β' κλίσειν vasa, ὄrum, σκεῦος, ἀγγεῖον.

vates, tis, ἄ. μάντις, προφήτης.

ve, ἐγκλ. (ἐν τέλει λέξεως) ἤ.

vectigal, ālis, οὐ. φόρος, τέλος (κυρίως εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων).

vehor, vectus sum, 3. ὀχοῦμαι. 2) in nave ὀχοῦμαι ἐπὶ νεώς, πλέω.

vel (κυρίως προστακτ. τοῦ volo = λαβὲ κατὰ προτίμησιν) σύνδ. ἤ. vel—vel ἤ—ἤ, εἶτε—εἶτε.

vellem, παρατατ. τῆς ὑποτακτ. τοῦ volo.

vellemne (εἶναι δύο λέξεις: vellem ποτ. ὑποτακτ. τοῦ volo καὶ -ne).

velum, i, οὐ. ἱστίον (τῶν πλοίων).

velut, ἐπίρρ. ὡς, ὥσπερ, καθάπερ.

venenātus, δηλητηριώδης, ἰοβόλος.

venēnum, i, οὐ. δηλητήριο, ἴος. vēnō, vēnī, ventum, 4. ἔρχομαι, ἀφικνοῦμαι. 2) venio obviam alicuius ἔρχομαι εἰς ὑπάντησίν τινος, ἀντιτάσσομαι τινι (ἐχθρικῶς).

venter, tris, ἄ. γαστήρ, κοιλία.

ventus, i, ἄ. ἄνεμος.

verbosus, (πολυλόγος, διεξοδικός). 2) verbosior μᾶλλον μακρός, μᾶλλον (τοῦ συνήθους) ἐκτεταμένος.

verbum, i, οὐ. λόγος, λέξις. pluribus verbis (ἀφαιρ.) διὰ πλειόνων (λέξεων), ἐν ἐκτάσει. 2) λόγος (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἔργον)

- A 5, 2.**
vere, ἐπίρρ. ἀληθῶς, δικαίως.
verēor, veritus sum, 2. ἀποθ. (αἰδοῦμαι). 2) vereor ne φοβοῦμαι μή, δὲν θέλω νά... Hn 1,1. 2) asperitatem alicuius μετὰ σεβασμοῦ (εὐλαβείας) φέρομαι πρὸς τὴν τραχύτητά τινος. 3) aliquem σέβομαί τινα A 15, 1.
vero, ἐπίρρ. δέ, ἀλλά.
versor, 1. ἀποθ. διάγω, διατρέβω, διαρκῶς μένω. in Sabīnis ἐν τοῖς Σαβίνοις, τ. ἔ. ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Σαβίνων. in re publicā πολιτεύομαι, λαμβάνω ἐνεργὸν μέρος ἐν τῇ πολιτείᾳ (ἐν τῇ πολιτικῇ), δοῶ πολιτικῶς.
versūra, ae, (στροφή). versuram facere νέον δάνειον δανείζομαι, ἴδ. καὶ facio.
versus, ūs, ᾶ. (ἀνταξ). 2) στίχος, ποίησις.
verto, rti, sum, 3. στρέφω, verto puppes στρέφω τὰς πρύμνας (διὰ στροφῆς τῶν νεῶν), στρέφω τὰς πρύμνας πρὸς τὸ μέρος τῶν πολεμίων ἵνα φύγω, τρέπομαι εἰς φυγὴν.
verus, ἀληθής, si verum est ut ἐὰν ἀληθές εἶναι ὅτι..., ἐὰν ἀληθεύῃ ὅτι..., ἐὰν εἶναι γεγονός ὅτι...
veto, tui, titum, 1. (κόλυω). 2) vetor + ἀπορφ. = κώλυομαι νά... ἀπαγορεύεται εἰς ἔμὲ νά...
vetustas, ātis, παλαιότης, πολυετία, πολυκαιρία.
vetustus, παλαιός, ἀρχαῖος.
via, ae, ὁδός.
vicesimus, εἰκοστός.
viciens, ἐπίρρ. εἰκοσάκις.
vicissem, ἴδ. vinco.
victus, ἴδ. vinco.
vidēo, vīdi, vīsum, 2. ὁρῶ, (δια)βλέπω A 13,4. 2) μετ' ἀρνήσεως δὲν γνωρίζω, δὲν εἶμαι βέβαιος Hn 11,6. — Παθ. 1) φαίνομαι. videtur potuisse (φαίνεται ὅτι ἤθελε δυνηθῆ (φαίνεται ὅτι θὰ ἠδύνατο) Hn 1,2. 2) θεωροῦμαι, [περνῶ γὰ] Hm 1,2. 2,5. C 3,4. A 3,1. 15,2.
viginti, εἴκοσι.
villa, ae, ἔξοχικὴ οἰκία.
vinco, vīci, victum, 3. νικῶ.
vir, viri, ᾶ. ἀνὴρ. 2) πληθ. στρατιῶται, ἄνδρες.
virgo, gīnis, παρθένος. virgo filia νεαρὰ παρθένος.
virtus, ūtis, (ὅ τι ἀπαιτεῖται παρ' ἀνδρὸς καὶ περιποιεῖ τιμὴν καὶ εὐγένειαν εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ). 2) = virtus bellica ἀρετὴ πολεμικὴ, ἀνδρεία Hn, 1, 1. 3) δρᾶσις, ἱκανότης Hn 1,2. 4) ἀρετὴ, χαρακτηρισ Hm 1,6.—Πληθ. 1) αἱ ἐκάστοτε γενναῖαι πράξεις, τὰ ἡρωϊκὰ ἔργα Hn 12,5. 2) ἀτομικὴ ἀξία C 2,4.
vis, aīt. vim, ἄφ. vi. Πληθ., vi-

- res, virium, viribus, κλπ. (βία).
 2) ὁρμή Hn 11, 4. 3) φορά, σφοδρότης A 24,3. 4) ἔροδος ἐπιδρομή Hn 3,2.
- visum īri, μέλλ. παθ. ἀπομφ., ἰδ. videor.
- visus, ūs, ἄ. θέαμα.
- vīta, ae, (ἐκ τοῦ vivīta, βιο-τή), βίος, ζωή.
- vitium, ii, οὐ. (κακία. 2) σφάλμα (πολιτικὸν ἢ στρατηγικόν).
- vīto, 1. (ἀπο)φεύγω.
- vīno, vixi, victum, 3. ζῶ. vivo affluentius διάγω (ζῶ) πολυτελέστερον (εὐμαρέστερον, ἐν ἀφθόνοις). vivo cum aliquo ζῶ μετὰ τινος, σχετίζομαι πρὸς τινα.
- vīvus, ζωός, ζωντανός. 2)=vīvens. Ὡστε Hannibāle vivo= Hannibale vivente τοῦ Ἀννίβα ζῶντος, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Ἀννίβα.
- vix, επίρρ. μόγις, μόλις. quod vix credendum sit ὅπερ (= καὶ τοῦτο) μόλις δύναται νὰ εἶναι πιστευτόν, ὅπερ ἤθελε δυσκολευθῆ τις νὰ πιστεύσῃ.
- vixi, ἰδ. vivo.
- vōco, 1. (καλῶ). 2) προσκαλῶ (εἰς δεῖπνον) A 14,1.
- vōlo, (ἐκ ῥίζ. Fel ὄθεν ἔλδομαι), volūi, velle, (ἀνώμ.) θέλω, ἐπιθυμῶ. 2) καθορίζω A 19, 1.
- volūmen, mīnis, οὐ. (ἐλιγμός). 2) βιβλίον, σύγγραμμα C 3,5. A 18,1. 3) τόμος, βιβλίον (ὧς τιμημα ὄλου) A 16,3.
- voluntas, ātis, (βούλησις). 2) διαθέσεις, σκοπός.
- vox, vocis, φωνή, τόνος φωνῆς.
- vulgus, i, οὐ. (ὄχλος). 2) πλῆθος, τὸ κοινόν, [κόσμος].
- vultus, ūs, ἄ. (σχῆμα προσώπου). 2) πρόσωπον, ἔκφρασις προσώπου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΠ.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 5045, τὸ ἄρθρον 26 τοῦ Νόμου 5341, τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Διατάγματος τῆς 12/12 Ἰανουαρίου 1933 καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 110—140 πράξεις τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως (ἀρχαίων Ἑλληνικῶν), ἀπεφασίσαμεν :

2) Ἐγκρίνομεν ὡς διδακτικά βιβλία Μέσης Ἐκπαίδευσως ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1933—34 τὰ ἀκόλουθα :

15) Ἑρρ. Σκάση : «Κορνηλίου Νέπωτος βίου» διὰ τὴν Δ' τάξιν τῶν Γυμνασίων.

Ὁ Ὑπουργός
Θ. ΤΟΥΡΚΟΒΑΣΙΛΗΣ

Ἄρθρον 6ον τοῦ ἀπὸ 14/21 Σεβρίου 1932 Διατάγματος

«Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατιμῆσως τῶν ἐγκεκριμένων διδακτικῶν βιβλίων».

Τὰ διδακτικά βιβλία τὰ πολούμενα μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐπιτρέπεται νὰ πολῶνται ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέρα κατὰ 15% τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος Διατάγματος κανονισθείσης ἄνευ βιβλιοσήμου τιμῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης ἀποσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἐπὶ τῆς σελίδος τούτου ἐκτελοῦται τὸ πρῶτον ἄρθρον

ἔβηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

9789609927934

Ψηφιοποίηση με αφοσίωση στο Εθνικό Εκπαιδευτικό Πολιτικό

